

Vol 1
No 2,

Tuesday,
4th December, 1956

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Official Report

PART II—PROCEEDINGS OTHER THAN QUESTIONS AND ANSWERS

CONTENTS

	PAGES
Members Sworn	7
Election of Speaker	8-80
Announcement re Removal of Silver Mace	81
Resolution re Creation of a Legislative Council in the Andhra Pradesh State	82-84
—Discussion not concluded	

Note — * at the Commencement of the speech denotes confirmation
not received

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES

[Part II—Proceedings other than Questions and Answers]

OFFICIAL REPORT

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Tuesday, the 4th December, 1956

The House met at Eleven of the Clock

[MR SPEAKER IN THE CHAIR]

Members sworn

[No Questions—Part I not published]

Mr Speaker We shall proceed with the oath or affirmation of the remaining Members

[The following Members took the prescribed oath or affirmation]

Sri M B Gautam (Ibrahimpattanam-Reserved)

Sri Laxman Kumar (Andole-Reserved)

Sri T Narsimulu (Huzurnagar-Reserved)

Sri Kankanti Srinivas Rao (Mahboobabad)

Sri Venkateshwar Rao (Medak)

Election of Speaker

Mr Speaker Under Rule 7 of the Andhra Legislative Assembly Rules, I have to first read out to the House, the names of Members who have been duly nominated for the Speakership, together with those of their proposers and seconders They are

	Member nominated	Proposer	Seconders
1	Sri Ayyadevara Kaleswara Rao	Sri N Sanjiva Reddy	Sri P Ranga Reddy
2	„ Ayyadevara Kaleswara Rao	Sri B Gopala Reddy	Sri G Venkata Reddy

it necessary that you should become our Speaker. Many a time, elections for Speaker have been held, but today is an unique occasion, in that without any contest you have been able to occupy the Chair with the support of us all.

I hope and I am sure that, under your able guidance, this House will be able to fulfil its responsibilities. The Speaker, as expected, is a guide, philosopher and friend of all the parties, irrespective of political affiliations, and I have no doubt that, as you have the national traditions imbibed in you, and as we, all parties, were and have been working together in this House,—all for the good of the people, your impartial, proper and just guidance will be at our disposal, and we all will be able to strive together for the greatness and glory of our land and in strengthening Vishalandhra and making it a great land. I hope, Sir, in this task, we will have your impartial, just and proper guidance.

With these words, I once more congratulate you, Sir, on your election and offer my felicitations to you.

**Sir G. Raja Ram (Aimur)* On behalf of the members of the Socialist Party, I extend my hearty congratulations to you, Sir, on your election as the First Speaker of the Andhra Pradesh Legislative Assembly. In view of the services and sacrifices you have made for the cause of the country, particularly for the 3 crore Telugu speaking people, you are, I think, the right choice and you deserve to become the First Speaker of this Assembly. I am sure, though this is a humble reward, by the Telugu speaking people of this country for your services, this humble token of reward will remain ever in the history of Andhra Pradesh. I am sure that, under your able guidance, this House will be in a position to evolve new democratic traditions in conducting the business of this August Assembly. I assure you, Sir, the full co-operation of my party members in creating the same traditions and conventions.

I, once more, congratulate you, Sir, on your election as the hon. Speaker of this Assembly.

Sri R. B. Ramakrishna Raju (Vadamalpet) Mr. Speaker, Sir. First of November, 1956 was a great day in the history of our great country. That day saw the inauguration of the great experiment of redrawing the geographical map of India on a rational, intelligible basis. The credit and glory of having started this idea must go to Andhra and Andhra alone. Though some doubted the wisdom of this move, today it has caught the imagination of the whole country and I hope it will justify itself in the years to come.

Even the great poet who gave us our National Anthem did not sing of Madras, Bombay and Calcutta but sang only of Punjab, Sindhu, Gujarat and Marathi. I suggest, Sir, a small modification to this song because Andhra does not find an independent place there. I should read "Dravida Andhrabharatam Vanga". I therefore, suggest that our Ministers should take up this question and see that this word Andhra is introduced in our National Anthem.

Today, my mind goes back to those early years over forty years ago, when some men of vision and forethought gave out this great idea and started out as pioneers in the quest of providing a home for all Telugu speaking people, so that they may have full scope for self expression and expansion, politically, socially, culturally and economically. Sri Konda Venkatappiah of hallowed memory, Sri B. N. Sharma, Sri Mocherla Ramachandra Rao, Sri Kasimathuri Nageswara Rao, Sri N. V. Pathi Subba Rao, Panthulu, Sri Prakasa are great names and it is a great privilege for you to have been associated with those men right from the start. Today, I still remember with what crusading zeal the great Deshabhakti went about this work. He came over all the way to Chittoor in 1913 and took it by storm. He completely captured the imagination of the then young and vibrant spirits in public life like myself and we can well imagine with what pride and glory he would have glowed if he had been spared to witness this day. It must be a matter of sincere pleasure and gratification that you at least have been spared to witness the fruition of your indefatigable labours.

This movement received a set back when a great teacher rose up amidst us and taught us the obvious truth that a part can not be free when the whole was itself a bond slave. He exhorted us to strive for the higher ideal and the Andhras with characteristic zeal and enthusiasm put by self and plunged heart and soul into the great movement for the liberation of our Motherland. Even there, you were in the forefront. You gave freely of all you possessed and sacrificed every thing in the interests of the great cause. When independence was achieved and power came to us, all those who sacrificed became the natural leaders and received due recognition of their services. While persons even like me, a pigmy compared to you, got opportunities to cash in on our services and enjoy power and prestige, it was a pity almost tragic in nature, to see you by passed time and again. It was really remarkable to note with what equanimity and selflessness you took things as they came and never bothered about results. I felt myself ashamed whenever you approached me, embraced me and had a

good word of praise and encouragement for me. You have truly imbibed the spirit of that sacred saying

శ్రీ లక్ష్మీ నమః శ్రీ పూర్ణాయ నమః

Well Sir, in 1953, we got our Andhra State. But, did you rest on your oars? You felt you could not rest till Vishalandhra was achieved. You went into it heart and soul, as usual, and talked of it in season and out of season, so much so, some people felt it even as a nuisance. But you never cared and went on in your self appointed way with unerring devotion. It is therefore good to see that your efforts in this direction have borne fruit and it is given to you to preside over the destinies of the most important of the three functions of a State - the Legislative, Judicial and Executive. I and my party are genuinely thankful and pleased that this recognition has come to you though very late in life.

Sir, in this world there is nothing like unmixed good and evil or joy and sorrow. They are eternal couples and always go together. While I am felicitating you on your elevation to this high office, I cannot forget your predecessor. My party is equally and genuinely sorry to have to part company with him as Speaker. We have nothing but admiration for him during his term of office, short though it was. When a man gets power and authority it is very easy to become one of two things - he can take life easy, allow things to drift, become a thorough gongxi, lotus eater and be condemned for incompetency, or he can become puffed up with pride and conceit, become a tyrant and try to rule with an iron hand utterly insensible to the feelings of those under his control. But it is only a great man that can steer clear of these two extremes and follow the golden mean. It requires great tact, courage and insight into human feelings to control without injuring and with the willing co-operation and esteem of a large body of persons of varied intellect and capacity. '11 Rokkam was a great success in that way and, I, on behalf of my party, pay him our tribute and hope his services, knowledge and experience will always be available to us.

Personally, I wish we could establish a great tradition that the Office of Speakership is high and above party politics and its fortunes should not be made to depend upon the goodwill of any body. This detachment is a thing to be devoutly wished for from both sides, but, perhaps, in this case, there are great extenuating circumstances. The need for honouring you was so obvious and insistent and, I may even say, urgent in view of your great age that this decision must have been taken with great reluctance and with a heavy heart. I can, therefore, say without any fear

of contradiction that every one of us of the old Assembly wish you well

Lastly, Sir, yesterday, a colleague of mine from Hyderabad cut a joke at us and said that in fact, it is not they that joined us but we that came over here. In my opinion, a truer statement was never before made. It is a fact, Sir, that we came over here. If any body was really responsible for bringing us here, it was then our own Chief, Sri B. Ramakrishna Rao. He knew full well that our entry may even mean his exit. With remarkable selflessness and foresight he heartily supported you and brought about this consummation. Our heart felt thanks are in no small measure due to him. But, then, how did we come here? We did not come here as conquerors. Really, it is not we that captured Hyderabad but it is Hyderabad that captured us. Its great past history and tradition have captivated us. History tells us that we were all one at one time. Political expediency split us and divided us. Is it therefore, to be wondered at if we longed to come back to our original home? We come as brother to brother in a true spirit of co-operation, in a common endeavour. If you like it better call it a delightful reunion of a long-separated husband and wife or still better, as our dear Prime Minister, Pandit Nehru put it, let it be even a fresh union of two ardent souls drawn together in love and affection like a marriage between true lovers. But whatever might be the nature of the union let us not forget, it is a union. It is quite possible that unions may break and one partner may become weak and docile and be ground down by a masterful personality into a dumb and suffering partner. But whatever might be the condition in other countries, that is not our tradition. Our ideal is 'Aidhanarishwara Aidhangi', man and wife, the two integral and inseparable parts of the same body. You cannot injure one without injuring the other as well. It is now your proud privilege to preside over the destinies of such a large family of three hundred and one as its *paterfamilias* as its philosopher, friend and guide to lead us in the right path so that we may raise a worthy progeny of beneficial measures which will be the glory of our State and a matter for emulation for other States.

So help you God with strength, health, wisdom and capacity.

ۛۛۛۛۛ

— [Sri M. Mahboob Ali Khan (Kurnool)] سري محبوب علي خان (کرنول) —
 صدر محترم۔ آج انوان مي اس باب پر حوسي کا اظہار ہو رہا ہے کہ آندھرا پردیس کے پہلے اسکر کی حسب سے آب کا حواہو ہوا ہے۔ اس لیے میں نہ صرف کانگریس پارٹی کی جانب سے بلکہ پورے انوان کی جانب سے آب کی خدمت میں مبارکبادیں پیش کرتا ہوں۔ ابھی ہمارے وزیراعظم نے آب کی سوانح عمری پر روسی ڈالی۔ حسا کہ کہا گیا

فدرٲ کے ناس دبر ہے اندھیر ہیں۔ آٲ لے انہی رندگی میں حواسار کا نا قوم کے لیے حو کام کا اوس کا بھل حسا ملنا چاہیے بھا ویسا ضرور ملا۔ مگر میرا حال ہے کہ نہ بھل حو آٲ کی رندگی کے آحری حصہ میں ملا اگر اوائل عمر میں ملا تو مناسب ہونا مگر حیر فدرٲ لے حو مناسب سمجھا کا۔ میں آٲ کی رندگی کے معلی کچھ اور کہے کی ضرور ہیں سمجھا کیونکہ اس سے مل ہمارے ورر اعظم لے آٲ کی رندگی کے حالات ناں کہے ہیں۔ انہی میرے انک دوست لے مجھے نا نا کہ مجھے صدراعظم کہا چاہیے بھا میں لے ورر اعظم کہا۔ ورر اعظم کہوں نا صدر اعظم کہوں، میں حیر مسٹر ہی کہوں گا۔ قصہ محصر نہ کہ حیر مسٹر صاحب لے آٲ کی رندگی کے معلی حو کچھ فرما نا میں بھر اوس کو دھرا لے کی ضرور ہیں سمجھا۔ کیونکہ میں سمجھا ہوں کہ یہ سارے دوست اسے ہوں گے حو آٲ کو مارکا د بس کرنا چاہیے ہوں گے۔ حدا حافظ۔

Sri S Ranganatha Mudaliar (Ramakrishnanajupeta) Mr Speaker, Sir, it augurs well for this new State that this Assembly has, at its very first meeting, done a thing which may redound to its credit for all times. This House has chosen for its Speaker one whose great age, ripe experience and long record of public service especially entitle him to occupy this august office. That you fittingly fill the Chair is a fact about which there can be no two opinions. We hope, Sir, that you will continue the high traditions of scrupulous impartiality, quick decisions and affectionate intimacy with other members of the House which were the admirable qualities of your predecessor, Mr Doia, who as Speaker was our friend, philosopher and guide and whose departure from the office is regretted by many of us, though we are more than compensated for the loss by your election, Sir. May you live long. Thank you.

* హోమ్మంత్రి (డా॥ బి. గోపాలరెడ్డి) ఆధ్వర్య, మన శాస్త్రాలలో ౭౫ సంవత్సరములు అయిన తర్వాత సన్యాసముతీసుకోమన్నారు వచ్చేజనవరికి తమకు ౭౬ సంవత్సరముల వయస్సు పూర్తికాతుంది దై నందీశ రాజకీయాలలోనుంచి ఒక రకమైన సన్యాసము మీరు తీసుకుంటున్నారు మీరు మీ ౮౦వ సంవత్సర జన్మదినముకూడా యీపదవిలోనుంచే జరుపుకోవాలని, యీ అనెంబీ, ఎంతకాలము వుంటుందో అంతకాలము తమరే సభాపతిగా వుంటూ కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించవలసిందిచుకూడా నేను సభవారి తరఫున కోరుతున్నాను అంటే ౧౯౬౦వ సంవత్సరమువరకూ మీరు ఆరోగ్యముగావుండి యీసభాపతిస్థానాన్ని వహింపవలెనని కోరుతున్నాను మీ ఆరోగ్యము సరియైనటువంటిదేకాదు ఐనప్పటికిన్నీ ఆయుర్దాయానికి కొరత ఏమీలేదు ౧౯౩౦వ సంవత్సరమునుంచి నాకు మీరు జైలులోవున్నప్పుడు తెలుసు ప్రతితడవా ఎప్పుడుజైలుకు వచ్చినప్పటికిన్నీ తమ ఆరోగ్యము భంగమై పోతూవుండేది ఐనప్పటికి అఖండమైన దేశభక్తితో తమజైలు జీవితమంతాకూడా గడుపుతూవచ్చినారు ఎప్పుడు ఆహ్వానము వచ్చినప్పటికిన్నీ జైలులోనికి వస్తూవుండేవారు జైలులోనికివచ్చినప్పుడల్లా అనారోగ్యము చేస్తూ

వుండేది ఐనప్పటికినీ జైలుమాత్రము మిమ్ములను వదలలేదు అటువంటి ఆరోగ్యమైన ఆయుర్దాయము తమకువున్నది కాబట్టి మీరు యి సన్మానాశ్రయ అవస్థలో యీ అధ్యక్ష పదవిని వహించి దీనిని నిర్విఘ్నముగా సాగించాలనికూడా నేను కోరుతున్నాను

మిత్రుగాన్నిగురించి నేను చెప్పవలసినవినిలేదు మీరు చరిత్రకారకులు మన ఆంధ్రదేశము లోనున్న చరిత్రకారకులలో ప్రథములైనటువంటివారు మన జాతీయ ఉద్యమానికి దోహదము యిచ్చినటువంటివారు ఇతర జాతీయ ఉద్యమాలను గురించి ఆమెరికా ఫ్రెంచి విప్లవాలు చైనా లోను ఈజిప్టు లోను జరిగిన వ్యవహారాలను ప్రజానీకానికి తెలియపరచినటువంటి చరిత్ర కారకు లలో ముఖ్యులగు మిమ్ములను నేను అభినందిస్తున్నాను అందువల్ల కేవలము రాజకీయపేత్తగా కాకుండా చరిత్రలో ప్రముఖస్థానము వహించినటువంటివారు అంతటితోనేకాకుండా మీర్య పేదాంతానికికూడావచ్చినారు ఉపనిషత్తులువగైరాలు ప్రచురించి దేశానికి సేవచేసినారు ముదిరి నటువంటి ఒకపాకంలో మీయొక్క అనుభవము మీయొక్క రచనలద్వారా, కొంత పేదాంత విషయంగాకూడా, చర్చచేసి మీరు ప్రజానీకానికి అందించినారు ఇక మద్రాస్ లో సర్ పి రాజగోపాలాచారి మొదలుకొని స్వామి కన్నుపిళ్ళైగారు, రత్నస్వామిగారు, నరసింహరాజుగారు రామచంద్రారెడ్డిగారు సాంబమూర్తిగారు తర్వాత శివప్రస్థుంపిళ్ళైగారు, తర్వాత కౌన్సిల్ కు డాక్టర్ రామరావుగారు, రామ కృష్ణ రాజుగారు వగైరాలు అనేకమంది మహానీయులు యీ Legislative Councils కు అనెంట్లీలకు సభాధ్యక్షపదవులను నిర్వహించి మనకుసరియైనట్లు వంటి సాంప్రదాయాలను యిచ్చిపోయినారు వారందరుకూడా ఆంధ్రరాష్ట్రమునుంచి లేక మద్రాస్ నుంచివచ్చినవారు కాబట్టి వారిపేర్లను స్మరించుకోవడముకూడా మంచిదేమోననిచెప్పి ఆ పేర్లను అన్నికూడా చెప్పినాను ఇక ఇక్కడ హైదరాబాద్ కు సంబంధించినంతవరకూ మన పైద్యుగారు Speaker గా వున్నారు నిన్నటివరకూ మన లెక్చరరసింహం దొరగారుకూడా వున్నారు వీరందరుకూడా సలీ సాంప్రదాయాలను పాటించినవారు వీటినన్నిటినీకూడా మీరు మనసులో పెట్టుకొని అన్ని పార్టీలవారిని నిష్పక్ష పాతంగా చూస్తారనే దానిలో ఎవరికీ అనుమానము లేదనేసూటనే నేనుకూడా చెప్పుతున్నాను

ఇక మాకు ఒకకొరత మాత్రమున్నది మీరు ప్రతివిషయంలో ఒక జాలయ భావముతో ఉద్దేశపూరితమైనటువంటి ఉపన్యాసాలు మద్రాస్ లోకాని, ఆంధ్రరాష్ట్రానిశాసనసభలో కాని చేస్తూవచ్చినటువంటివారు అటువంటి ఉపన్యాసాలు ఇక మేము వినబోమే అనేటటువంటి దిగుల్లా మాత్రము మాకున్నది మీరు సంఘసంస్కరణల విషయంలో మద్రాస్ లోగాని ఆంధ్రలోగాని పెట్టినటువంటి బిల్లులు మాకు జ్ఞాపకమున్నవి ఇంకా మీరు ఎన్నోచేస్తారని అనుకుంటూవచ్చినాము అవన్నీ చేయకుండా అధ్యక్షపదవిని అలంకరించినారు భావగర్భితమైనటువంటి, ఉత్సాహ పూరితమైనటువంటి మీ ఉపన్యాసాలను మేము వినబోమనే కొరతవున్నది పెద్దవయస్సు ఐనప్పటికీకూడా మీరు యీపదవిని లలంకరించడము మాకందరికీ సంతోషముగావున్నది ౧౯౫౬ లో మీరు శాసన సభ్యులుగావచ్చినారు ౧౯౫౬ వరకూ పేచివుండవలసివచ్చింది యీపదవినిమీర అలంకరించటం—గౌరవప్రదమైనటువంటి స్థలాన్ని అలంకరించటం మంచిదే ౧౯౦౭ వ సంవత్సరములో జాతీయ ఉద్యమములో మీరు ప్రవేశించినారు బహుశా నేను పుట్ట కముందే అనుకుంటాను అంతా ౫౦ సంవత్సరములు ప్రజాజీవితంలోను ౩౦ సంవత్సరములెజ్జేన్లెట్స్ అనెంట్లీతోనో లేక కౌన్సిల్ తోవోగల అనుభవముతో మీరు ఇక్కడికి వస్తున్నారు ఈ ఇతిహాస

మంతాకూడా మాకు జ్ఞాపకమున్నది కాని నేను చెప్పినట్లుగా మీరు పెట్టవలసినటువంటి సంఘసంస్కరణబిల్లులు వుంటే మీరుకాకపోయినా ఇంకా ఎవరిచేతనైనా మీరు పెట్టించండి మీకు ఇక మీద దైనందిన రాజకీయాలతో ఎక్కువగా జోక్యముండదు మీరింక కాంగ్రెస్‌లో కాని, లేకుంటే ఆఫీలభారత కాంగ్రెస్ కమిటీలో కూడ, వుండడానికి వీలులేదేమో రాష్ట్రకాంగ్రెస్ సంఘమువగైరాలలోవుండడానికికూడా వీలులేదనుకుంటాను ఇటువంటి పరిస్థితులలో మీకు ఎక్కువ విరామము వుంటుంది కాబట్టి ఒకతట్టు మీరు వేదాంతము చదవండి, ఇంకొకతట్టు చరిత్రవ్రాయండి లేకుంటే ఇంకా ఏమైనా సంఘసంస్కరణబిల్లులువుంటే ఎవరిచేతనైనా శ్రీకల్లాశి సుబ్బరావుగారిచేతనో, ఇంకా ఎవరిచేతనైనా పెట్టించి సంఘనేవ మీరుచేస్తూవుంటారని నేను ఆశిస్తున్నాను ఒకనాడు కాశీశ్వరరావు గారిని అన్నాగు ఆంధ్రవారపత్రికా శారదం అని బహు భార్యల నిషేధపుబిల్లు పెట్టినారు వరకట్టు నిషేధబిల్లును కూడా పెట్టినారు ఇంకా ఎన్ని బిల్లులు పెట్టవలెనని మీమనస్సులోవున్నాయో నాకు తెలియదు ఏమైనప్పటికీకూడా వాటికి భంగము రాకుండా వుండవలెనని నేను ఆశిస్తున్నాను నేను మొదట చెప్పినట్లుగా మీకు ఆరోగ్యము చక్కగావుండవలెను ౧౯౬౨వ సంవత్సరము వరకూ యీశాసనసభ వుంటుందికాబట్టి అంతవరకూ సభాధ్యక్ష పదవిని మీరు లంకరించవలెను అని కోరుతూ నేను హృదయపూర్వకంగా మిమ్ములను ఆభినందిస్తున్నాను స్వంతవిషయమునుగురించి ఒక్కమాట ౩౦ సంవత్సరముల నుంచి మీరు నాకెంతో అత్యంత ఆప్త మిత్రులుగావున్నారు నామీద వాత్సల్యభావముచూపుతూ వచ్చినారు మారండ్రెగారు మీకు తెలుసును నేను తెలుసు బహుశా నాకుమారుడు పైకివచ్చే అంతవరకూ కూడామీరువుండాలని కోరుతున్నాను

మిస్టర్ స్పీకర్ పంతులుగారుమాట్లాడుతున్నారు పంతులుగారు ఆశీర్వాదిస్తున్నారు

శ్రీ టి ప్రకాశం (ఒంగోలు-జనరల్) అధ్యక్షా ! ఈ సభలో నేను మాట్లాడటానికి అంత అవ సరం లేదని అనుకొని మొదటిలో ఏమీ చెప్పకుండా వుండామని అనుకున్నాను కాని మీరు ఇక్కడ ఎలెక్షన్ కు నిలువడము, ఎన్నిక కావడము, యి సభవారందరుకూడా మిమ్ములను ఏ కాఫీ ప్రాయంలో ఎన్నుకోవడము జరిగిన తర్వాత నేను మాట్లాడకుండా వుండడము మంచిదేకాదని తలచాను

శ్రీ కాశీశ్వరరావుగారు నాకు చిరకాలపు స్నేహితుడు ఆయన చాలా గొప్ప కార్యములను చేసినారు వారి విషయమై విస్తారంగా నేను ప్రశంస చేయడం మంచిది కాదనుకుంటాను కాని కాశీశ్వరరావుగారు

మిస్టర్ స్పీకర్ — 'గారు' అనవద్దండి

శ్రీ టి ప్రకాశం — 'కాశీశ్వరరావుగారు' అనవద్దంటున్నారు 'గారు' అని అనడం మీయొక్క ఉద్యోగమునకు అనుకూలమైనటువంటి మర్యాద దానికోసం చెప్పినటువంటి మాట గాని మరొకటికాదు చాలకాలంనుంచి నేనూ కాశీశ్వరరావుగారు కలిసి పని చేసినటువంటి వాళ్ళము మీరు చేసిన కార్యక్రమాలు యింతింతని చెప్పడానికి వీలులేదు

మీరు అన్ని విషయములలోను మనస్ఫూర్తిగా దేశాభివృద్ధి కోసం చాలాపాట్లు పడినవారు వారిని దీపించవలసినదని శ్రీకాళేశ్వరరావుగారు అన్నారు దీపించడం అంటే నాకు భోధపడదు దీపెనంటే ఏమిటి? భగవంతుడు దీపిస్తాడు, మనుష్యమాత్రుడు దీవనలను అనుకుంటాడు అంతేగాని అంతకంటే ఎక్కువ చేసేందుకు వీలులేదు భగవంతుని కార్యం మనుష్యుడు చేర బూనడానికి అర్హతలేదు, అర్హత వున్నప్పటికీ దానినిగురించి విస్తారంగా ప్రయత్నంచేయకూడదు దీవనలంటే ఇంట్లోండే వారందరూకూడా ఒకే మోస్తరుగా దేవుని ప్రార్థిస్తూ దేవుని కార్య క్రమం జరుపుతారని చెప్పినప్పుడం కాళేశ్వరరావుగారు గొప్ప సంఘసంస్కర్త ఏ సంస్కరణ లోనూ ఆయన పెనకంజ పేయలేదు ఆయన నిర్భయంగా గ్రంథాలు వ్రాశారు, చక్కగా బోధించారు ఎన్నోరకాల పనులు చేశారు నిర్భయంగా చెప్పవలసిన అంశాలు చెప్పారు విశాలాంధ్ర విషయంలోకూడా చాలాచారవగా పని చేసుకొని వచ్చి కార్యక్రమాన్ని పడిపారు విశాలాంధ్ర విషయంలో విస్తారంగా పని చేసినటువంటి వారు కాళేశ్వరరావుగారు అందులో ఆయన ముఖ్యులు విశాలాంధ్ర విషయంలో శ్రీ కాళేశ్వరరావుగారు చేసినంతకృషి మిగిలినవారెవరూ చేయ లేదు అందుచేత విశాలాంధ్ర శాసన సభాధ్యక్షుని ఎన్నిక విషయమై వారికిచేయవలసిన గౌరవం సభవారందరు చేశారు వారు చేసినదానిపైన నేను యింకా మాట్లాడుతున్నాను అంతే విశాలాంధ్ర విషయంలో కాళేశ్వరరావుగారిపేరు ముందు చెప్పి యితరుల పేరు చెప్పాలి విశాలాంధ్ర విషయంలో ఆయన అనేక చిక్కుల నెదుర్కొన వలసి వచ్చింది విశాలాంధ్ర కోసం వారు మొదట కొంత కాలం యితర పార్టీలతో చేరినవారుగావుండి పని చేస్తూనచ్చారు అసలు విశాలాంధ్ర వస్తుందా, రాదాఅనే సందేహావస్థలో విశాలాంధ్ర వస్తుందనే పూర్తి నమ్మకంతో ఆయనపని చేశారు నామట్టుకు నాకు విశాలాంధ్ర) విషయమై నమ్మడానికి వీలులేని పరిస్థితులు వచ్చాయి విశాలాంధ్ర) ఏవిధంగా వస్తుంది, అసలు వస్తుందోరాదా, ఎట్లావస్తుంది, అనే అంశాలమీద అందరూ ఆలోచించేవారు ఇక్కడకుదగ్గరయారంలోనే ఒక సమావేశం జరిగింది ఆసమావేశంలో విశాలాంధ్ర వస్తుందా రాదాఅనే ప్రశ్న నన్ను లడిగారు విశాలాంధ్ర) వస్తుంది, అని నేను చెప్పాను విశాలాంధ్ర) సామాన్యంగా రావడమేకాదు, విస్తారంగా, పూర్తిగా, సంతృప్తి కరంగా విశాలాంధ్ర)వస్తుంది విశాలాంధ్ర)లో ప్రజలందరూ సుఖముకలిగి ఉంటారు దాని విషయంలో ఏవిధమైన సందేహమూలేదు మనలోమనకు అభిప్రాయభేదాలెన్ని వున్నప్పటికీకూడా వాటినిన్నిటిని చంపుకుని ప్రయత్నంచేశాము అదేమోస్తరుగా జరిగింది విశాలాంధ్ర) విషయంలో ఏమోస్తరుగా జరిగిందో మిగతావిషయంలోకూడా అదేమోస్తరుగా జరుగుతుంది ఆవ్యవహారకాండ ఆదినుంచి మాట్లాడను విశాలాంధ్ర) విషయమై అందరికీ తెలిసినటువంటి మాటలేఅవి విశాలాంధ్ర) దేశంఅంతటికీసంబంధించినదే అందరూ ఆమోదించినదే చాల విశాలమైన హృదయంతోటి, విశాల మైనదీక్షతోటి ప్రజలందరూకూడా ఒకే విధంగా పూనుకుని పనిచేస్తారనే నమ్మకం నాకుండేది ఆవిధంగా పనిచేసినవారితో శ్రీకాళేశ్వరరావుగారు మొదటిస్థానం వహించారు విశాలాంధ్ర) వచ్చింది కనుక మీరందరిహృదయాలు యింకా విశాలంచేసుకోవాలి మేము కర్నూలులోవున్న పుడు విశాలాంధ్ర)వస్తుందనే తలంపు పూర్తిగాలేదు అయితే విశాలాంధ్ర) ఏవిధంగా రావాలో ఆవిధంగానే వచ్చింది

కర్నూలే విశాలాంధ్ర) అయినదీ—అన్నివిధాలా! విశాలాంధ్ర) ఎంతవరకు వ్యాపిస్తుందో చెప్పలేము కాని దీనివలన చాలామేలు జరుగుతుందని మాత్రం చెప్పవచ్చును తమరు అధ్యక్షులుగా

ఉండగా విశాఖాంధ్ర) అభివృద్ధిచేంది ప్రజలకందరకు మేలు జరుగుతుందనే నమ్మకం నాకు ఉన్నది సేను విస్తరించి మాట్లాడవలసిన అవసరంలేదు నా ఉపన్యాసం లంతా విశాఖాంధ్ర) మీదనే ఉన్నది ఎక్కడఉన్నా విశాఖాంధ్ర)మీదనే నామనస్సుఉన్నది విశాఖాంధ్ర) ఏర్పడడాన్ని నా కళ్ళలో సంతృప్తిగా చూచినాను, సంతోషించినాను మీకందరకు అభివందనాలు తెలియచేస్తున్నాను

* سري ام - رام رندی (وسری) (Sri M. Ram Reddy (Wanparthy))
مسٹر اسپکر سر۔ برحا سوسلسٹ پارٹی، بیرٹس اسٹڈ ورکرس پارٹی اور حد اندیش کا انک گروپ یونائٹڈ پیپلس پارٹی (United Peoples Party) کے نام سے حد آباد اسمبلی میں میکس کر رہا تھا اور اب بھی کر رہا ہے۔ اس کے لیڈر کی حسب سے مجھ پر یہ فرض ہو جاتا ہے کہ اس موقع پر میں آپ کو مبارکباد دیتا کروں۔

مسٹر اسپکر سر۔ سانی میں ہمیں یہ محربہ رہا ہے کہ حد آباد اسمبلی جس میں ہم کام کر رہے تھے اس میں ہم سے بوجھل تھے سوائے حد حصراب کے جسے سری ویکنٹ رنگا رندی اور سری ام۔ برسنگ راووعر کے جو زیادہ محربہ کار اور معمر تھے۔ لیکن آج ہمیں اس بات پر حوسنی ہوئی ہے کہ اس اگسٹ ہاؤس (August House) میں ہم سے محربہ کار اور کافی عمر والے موحود ہیں جو ہماری رہی کرے رہیں گے۔ اسی طرح اس اگسٹ ہاؤس کی صدارت کے لیے انک کافی محربہ کار سحصب کی ضرورت تھی۔ ہمیں حوسنی ہے کہ اب حسی محربہ کار سحصب ہمیں ملی ہے جس کو کہ اس ہاؤس نے مسعہ طور پر مسحب کیا ہے۔ مجھے ہاؤس کا زیادہ وب نہ لیسے ہوئے نہ عرص کرنا ہے کہ اب کی تعریف میں چند معرر حصراب نے جو بابر کن اور حن حالات کا اظہار کیا میں اوں سے مسعہ ہوں اور امید کرنا ہوں کہ اب کی صدارت میں محلف بولاسکل نازبر (Political parties) کو جو مراعات ملے حاہیں وہ ضرور ملں گے۔ اور اب سب کے ساتھ حوس احلاف سے بیس آں گے۔ نہ امید کرے ہوئے میں آپ کو مبارکباد دیتا ہوں اور انی تعربہ حم کرنا ہوں۔

* श्री वि कूर्पय्य (गुडिवाड-रिजय्युडु) अध्या, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనున్న ప్రజానీకమంతా ఈరోజున పండుగచేసుకుంటారు మీరు విశాఖాంధ్ర)కారకు రాత్రింబగళ్ళు కొన్ని సంవత్సరాలు కష్టపడినారు విశాఖాంధ్ర) స్థాపనజరిగి ఆంధ్రప్రదేశ్ తెజ్జేటివ్ అసెంబ్లీకి అధ్యక్షులుగా అయినారంటే ఆంధ్రదేశంలోని ప్రజలకందరకు సంతోషకరమైన విషయమే మీరు త్యాగంలోను బుద్ధిలోను తెలివితేటలలోను ఇక్కడున్నవారెవరికికాని, ఆంధ్రదేశంలోని కాద్దీమంది అగ్ర నాయకులలో ఏఒకరిద్దరికీ తప్ప, మరెవరికీ తీసిపోయినవారుకారు రర సంవత్సరాల నుండి కాంగ్రెసులోఉండి అమోఘమైన దేశసేవచేసిన మీకు కాంగ్రెసు ప్రభుత్వాలు అధికారంలోఉండి కూడా ఇప్పటివరకు ఏఅధికారం లేకపోవడం, ఇప్పుడు ఒకేసారి వ్యాసపీఠంవంటి అధ్యక్షస్థానాన్ని అలంకరించడం ఆంధ్రులందరు గర్వించవలసిన విషయం తమరు ఒకచరిత్రకారులేకాదు, సాంఘిక సంస్కర్తలుగాకూడా ఎంతోసేవ ఆంధ్రదేశంలోచేశారు పెంతురత్నం నాయుడుగారి కాలమునుంచి అస్పృశ్యతానివారణ అంటే మీకు చాలాఇష్టం దీనికి తార్కాణం ౧౯౧౭నుంచి సేను మీఇంటర్ల ఉండడమే నమ్మ మీవద్ద పెట్టుకుని చదువుచెప్పించి, అస్పృశ్యతా నివారణకు కృషిచేయబూను

కున్నానని దేశానికి ప్రధమంగా చెప్పారు అప్పశ్యతానివారణ విషయంలో మాత్రమేకాదు వితంతు వివాహముల విషయంలో బాల్యవివాహనిరోధ విషయంలో అందరికంటే ముందంజపెళుకు దేశకల్యాణంకోసము దేశంలోని సాంఘిక దురభ్యుపాలు తొలగించడానికి శాసనాలు తీసుకువచ్చి పనిచేశారు మీమనస్సు, నోరు, చేయి ఎప్పుడూ డోరికేడండవు చిన్నతనంనుంచి చూస్తూన్నాను ఎప్పుడూ వ్రాస్తుంటారు గోపాలరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు చరిత్రవాతారు చైనా రిపబ్లికు చరిత్రవాసి స్వాంతంత్రం తీసుకురావడానికి యువకులలో చైతన్యం కలిగించారు ఉపనిషత్తులు వ్రాశారు అన్నీచెప్పాలంటే రోజులపాటు చెప్పవచ్చును ఈరోజున మాఅందరికీన్నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో నున్నవారందరికీకూడా సంతోషంగాఉన్నది విశాఖాంధ్ర) స్థాపనకు కృషిచేసిన నాయకుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ గాఅయిన విశాఖాంధ్ర)కు స్వీకరుగా అయిన ఈదీనం సుదీనం ౧౯౧౭నుంచి దేశవిముక్తికై మీరుచేసినకృషి ఆంధ్ర) ప్రజానీకానికేకాక భారతదేశంలో నున్నవారందరికీ తెలుసు మీకు రావలసినస్థానం విషయంలో కొంత ఆలస్యమేజరిగిందీ, ఆలస్యంజరిగినా సముచితమైనట్టానాన్ని ఇప్పుడుమీరు ఆక్రమించుకోడం మాందరకు సంతోషాన్ని కలిగిస్తోందీ ఈ సందర్భంలో ఒకసారి **Leader** గారీనికూడా అభినందించక తప్పదు అగ్రనాయకులలో ఒకరుమీరు ప్రకాశం, పట్టాభి, రంగ, వీరికోవకు చెందినవారు మీరు కాని మంత్రివదవులు రావడం అనేది ఏవిధంగా జరుగుతూ ఉంటుందో అందరకు తెలుసును అయినా సంజీవరెడ్డిగారు ధైర్యంగానిలబడి స్వీకరుపదవికి మిమ్ములను ఎన్నికకావించారు మీరు స్వీకరు అయినారంటే ఆయనే కారకులని నేను చెబుతున్నాను ఆయనమాటమీదకాకపోతే మీరు స్వీకరుఅయి ఉండరు అంటేమీరు అర్జులుకారనికాదు తెలివితేటలులేవనికాదు మీరు అందరికంటే గట్టివారే, వ్యాసులువంటివారని ఇదీవరకే చెప్పాను అనేక గ్రంథాలు వ్రాశారు, అవన్నీ మాకుతెలుసు నేను మీఇంటర్లొడవుప్పుడు మీసోదరి అయిన కోటమ్మగారు మీరు నందిగామపెల్లి నప్పుడు ఎక్కడో దూరంగా వసారాలో అన్నంపెడతే తినకుండా వచ్చేశాను మీసహాయం పొందినవారనేకులు మంత్రులైనారు ఈనాటికి మీరు ఈస్థానానికి వచ్చినారు ఇందుకోసమే భగవంతుడు మిమ్ముల్ని ఇంతవరకు ఖాళీగా ఉంచాడని అనుకుంటాను ఇదీ మాకు అందరకు తృప్తినికలిగించిందీ ఈనాడు మీరు ఆంధ్ర)ప్రదేశ్ కు మకుటములేని మహిషతులు (Uncrowned king) మీరు చెప్పినమాటస్య ముఖ్యమంత్రిదగ్గరనుంచి వినవలసిందే మీరుమాట్లాడమని అంటే మాట్లాడవలెను పెళ్ళిపొమ్మంటే పెళ్ళిపొవలసిందే హరిజనులకు మీరు చేసినసేవ చాలాగొప్పదీ సాంఘికసంస్కరణలలోను హరిజనోద్ధరణలోను ఆంధ్ర)దేశంలో ప్రప్రథమంగా పనిచేసినదీ మీరు, గూడూరు రామచంద్రరావుగారున్నా ఇండియా మొత్తంమీద మన ప్రభుత్వం హరిజనులకు సేవచేయడంలో, డబ్బు ఇవ్వడంలో ఉద్యోగాలు ఇవ్వడంలో అన్నిరాష్ట్రాలకంటే ముందుగానే ఉంటోందీ ఈశుభ సమయంలో ఈసదవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు నాధన్యవాదాలు మీరు అధ్యక్షస్థానంనుంచి అన్నిప్రాంతీయవారిని సమంగా నిర్మూల్యంగా చూస్తారని, శివప్రణ్వళం, లక్ష్మీనరసింహందొరగారల వంటివారు ఏర్పాటుచేసిన సాంప్రదాయాలను తీసుకుంటూ పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయాన్ని అనుసరిస్తారని ఆశిస్తూ అందరిని సమదృష్టితో చూడాలని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ, వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య (సర్తేనపల్లి)—అధ్యక్షా! ౧౯౦౬ వ సంవత్సరంలో హైదరాబాదులో మొదట “విజ్ఞాన చంద్రికామండలి” ప్రారంభించినపుడు, తమరు, కె వి లక్ష్మణరావుగారు, రావిచెట్టు రంగారావుగారు, హైదరాబాదులో ఆంధ్రోద్యమం ప్రారంభించారు

౧౯౦౬ నుండి ౧౯౫౬ వరకు, అంటే ౫౦ సంవత్సరాల ఆంధ్రోద్యమ పరిణామంగా విశాలాంధ్ర ఉద్యమము జరిగినది విశాలాంధ్ర శాసనసభకు మీరు అధ్యక్షులుగా రావటం ఆంధ్రోద్యమానికి తలమానికంగా మేము భావిస్తున్నాము ఈ విషయంలో మీకు, యిందుకు తోడ్పడినటువంటి అందరికీ నా హృదయపూర్వక అభినందనములు

ముఖ్యంగా మీ తరువాత వచ్చిన రెండోతరంలో వున్నటువంటి యువకులం మేము ప్రజాస్వామిక భావములు ప్రజలలో విస్తరిపెడిగా రావటం కోసమని, మీరువ్రాసినటువంటి వివిధదేశాల చరిత్రలు, సోషలిస్టు భావములు రావటానికి ప్రయత్నించిన మొట్టమొదటి రోజుల్లో మీరు చూపించినటువంటి డెత్తాహం, ఆంధ్ర ఉద్యమములో అకుంఠితముగా ప్రారంభించి, సాగించినటువంటి ప్రచారము, అన్నింటికన్న ముఖ్యముగా, విశాలాంధ్ర ఏర్పడే సమయములో ఏకాకిగా అనేక సమయాల్లో రెండోవాడుకూడా లేకపోయినా, ఓపిక పెట్టుకొని ఎన్ని వసులపైనా సరే, కేరవాన్ (Caravan) అని ఇంగ్లీషులో అన్నట్లుగానే నిర్వహించి, విశాలాంధ్ర సాధించుటలో మీరు చేసినటువంటి కృషి శూ అందరికీ చాల డెత్తాపూజనకంగాను, యింకా కార్యరంగములోనికి దూకటానికి అవకాశంగాను ఉన్నది

ఈ విశాలాంధ్రను అనేకమంది వీరయోధుల త్యాగ ఫలితంగా మనం సాధించాము మనం మళ్ళీ విశాలాంధ్ర సాధించామంటే యిదేదో ప్రత్యేక సామ్రాజ్యము కాదు సామ్రాజ్య యుగములో రాజు విరాటు లయితే, ప్రజాస్వామిక యుగములో శాసనసభ అధ్యక్షుడు అట్టివాడు అలాంటి స్థానానికి మీరు ఎన్నుకోబడినందుకు అభినందిస్తున్నాను రొక్కం లక్ష్మీనరసింహందారగారు స్పీకరు సీటు ఖాళీచేశారు వారికి మరొకసారి కృతజ్ఞత తెల్పుతున్నాను ఆంధ్రరాష్ట్రం ప్రజాస్వామికంగా ఆరేలేరనది ప్రజాస్వామికములో, యువకుల నందరిని ఉగ్గ్రులలో పోషించి, పెంచినటువంటి మీరు, ఈ నాడు ఈ శాసనసభకు అధ్యక్షుడుగా రావటం అనేది మాకు డెత్తాహం కల్గటానికి కారణమైనది వివిధదేశములలో వివిధ రాజ్యములలో జరిగేటువంటి పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయములు, ప్రజాస్వామిక సూత్రములు, చూచి పీటన్సిటీ కంటే ప్రధానముగా ప్రభుత్వము, ప్రభుత్వముతో బాటుగా వున్న ప్రతిపక్షము, ఈ ఇరుపక్షముల సమన్వయములో, ప్రజాసేవ ప్రధానము గనుక, ప్రజాస్వామిక నిర్వహణలో మీరు పూర్తిగా కృషి చేస్తారని, అందుకు మేమందరము శిష్యులుగా మీ పెంట వంటామని తెలియచేస్తున్నాను మన ఆంధ్రరాష్ట్రం విశాలాంధ్రకు ఇండియాలో భాషారాష్ట్రాల సమస్యకు, ఎట్లాగైతే ప్రధాన ప్రాతిపదిక వేసినదో, ఎట్లాగైతే పాట్టి శ్రీరాములుగారు ఆంధ్ర రాష్ట్రమునకు వునాది పేశారో, అట్లాగే చివరే స్టేజీలో మీరుకూడ ముందుకు వచ్చి దానికి కావలసిన త్యాగంచేసి, సాధించారు మీరు అట్లాగే భారతదేశం మొత్తంలో, ప్రజాస్వామికములో ఆంధ్రరాష్ట్రము అగ్రస్థానము వహించేటట్లు చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను

కాళేశ్వరరావుగారు ౭౬ సంవత్సరాల వయోవ్యయ అనేదానికన్నా-బెర్నాడ్షా చెప్పినట్లు పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయంలోకుద్రవానివలె, డెత్తాహంగా ముందుకు సాగి, ప్రజాస్వామ్యాన్ని చక్కగా నడుపుతారని ఆశిస్తూ, నా అభినందనములు అర్పిస్తూ నేను ముగిస్తున్నాను

— (The Minister for Revenue (Sri K V Ranga Reddy) میسر اسپیکر سے آپ کی حمایت میں مبارکباد عرض کرتا ہوں۔ اہل اہل ملک کی جانب سے آپ کی حمایت میں مبارکباد عرض کرتا ہوں۔)

کے لیے کھڑا ہوں۔ اہل نلگاہ کے لیے بھی سری کالسور راو کچھ اسی میں ہیں
 حناجہ (۳) سال سے میں آپ کو جانتا ہوں۔ مجھ سے زیادہ عمر والے اس سے بھی
 زیادہ عرصہ سے آپ کو جانتے ہیں۔ آپ نے نلگاہ کے لیے بھی کافی خدمات انجام
 دی ہیں۔ نلگاہ کے بھی آپ کے بس ہا حالات سے استفادہ کیا ہے۔ جب وہ انک
 مشکل زمانہ سے گزر رہا تھا تو آپ کی رہنمائی میں اس نے قدم بڑھانا ہے۔ آپ کی سوانح عمری
 پر مجھ سے پہلے کے ممبر صاحب نے روسی ڈالی ہے اس لیے اس بارے میں زیادہ
 عرصہ کرنا ضروری نہیں ہے۔ حصول آزادی کی جدوجہد میں آندھرا کے حوٹی کے نساوں
 میں آپ کا سہار رہا ہے۔ آپ نے انک سال پہلے بھی وسال آندھرا کے معلیٰ کافی
 جدوجہد کی ہے۔ گو میں آپ کے حالات سے ذرا احاطہ رکھتا تھا اور علیحدہ نلگاہ
 حیدرآباد کے لیے رکھنے کا حامی تھا۔ اس حرو کی حد تک احاطہ ہونے کے باوجود
 جب کبھی آپ حیدرآباد آتے تھے پہلے مجھ سے ملکر تبادلہ حال کرتے تھے۔ حالانکہ
 اوس وقت آپ کی ساری کچھ حرات بھی اس کے باوجود میرے پاس آکر مجھ سے
 تبادلہ حال کرتے تھے اور مجھے پوری وسال آندھرا کے کام کے لیے راضی کرنے کی
 کوشش کرتے تھے۔ اس سے صاف معلوم ہوتا ہے کہ آپ بڑے مدبر ہیں اور جس کام
 کو اسے ہاتھ میں لیتے ہیں جس و حویٰ انجام دینے کی کوشش کرتے ہیں۔ اسی
 لیے آپ کو کامیابی حاصل ہوئی ہے۔ اوس کے سجدہ کے طور پر آج ہم سب انک حنگہ
 جمع ہو کر اسمبلی میں کام کر رہے ہیں۔ آپ کی تک امیدوں میں کامیابی کی وجہ سے
 ہم سب کو مل جل کر کام کرنے کا موقع ملا ہے۔ اس لیے میں آپ کو اہل نلگاہ
 کی جانب سے دلی مبارکباد عرض کرتا ہوں۔ امید ہے کہ آپ جس طرح زمانہ گزشتہ
 میں کام کیے ہیں آئندہ بھی کام کریں گے۔ اگرچہ حسابی طور پر آپ کچھ کمزور
 نظر آتے ہیں لیکن آپ کی قوت ارادی اس قدر مضبوط ہے کہ اس حسابی کمزوری کی وہ
 قوت تکمیل کر لیتی ہے۔ اس لیے آپ ہر طرح کے کام کرنے پر قادر رہیں گے۔ میں
 برمسور سے دعا کرتا ہوں کہ وہ آپ کو اچھی صحت عطا فرمائے اور آپ کو اسے
 ورائس کے انجام دینے میں کافی مدد دے۔

* श्री अरवि रामस्वामी (विचारार्थ-रिजर्गुड) अध्या, नैडु इन्टरवर्क अनेकसुन्दि
 अनेक विधायक तमनु कोनियार्डिनारु नैनु एन्तर्वाडनु मिम्पुलनु कोनियार्डुक्कु
 कानि एकुलै म्मात्रमु तमन्तो मनवि चैनुकोन्नुन्नानु अण्द्रप्रदेक् निर्राण विषयन्तो
 मारु पेरुकोत्तु वसिन्चिनारु पुर्कोत्तुलु सद्य साधारणन्ग, पिळ्ळलनु म्माळ्ळु
 तुप्पुडु, पिळ्ळलनु इप्पिन्चैतुप्पुडु, रेन्डु म्माळलनु त्रैमन्तु कलि पिळ्ळनिप्पिन्चतु सभाजन
 नैडु तमनु क सधकु अद्यत्प्रस्ठान्तो पुन्नारु मीत्ता स्र संबन्धन्विषयन्तो मारु
 चैनिन कुनियेक्कु. फलितमनु मीर् कनार्डु अनुभवन्चगलुगुत्तुन्नारु अदि प्रजलनु क्काडा
 अलरिन् चैन्नुन्नुदि इदितरन्तु एकुरु क विचारान्द्रनु गुर्न्चि धार्य्युत्तुलुगु सद्य
 चैन्नुन्नारु अ विषयमुगुर्न्चै नैनु क्काडा कान्त्र मनवि चैय्दलनुकुन्नानु अण्द्र
 तेलन्गानामुलु रेन्डीन्तैन्नि एकदन्तिर् नोकळि संबन्धमु कलिगिनप्पुडु, इन्नि रेन्डुनु
 धार्य्युत्तुलु म्मादीर्ग संबन्धमु कलिगिनप्पु, अवुत्तुन्नु अदि विधायन्गु इन्नि रेन्डुन्नु

శరీరములో రెండు అంగములుగా పోల్చదగుచున్నవి ఈ రెండు అంగములున్నూ ఏకాంగముగానే వర్ధిల్లించినప్పుడు, ఇవి రెండున్నూ శరీరములో ఒకేభాగము క్రిందకు వచ్చుచున్నవి ఈ రెండు అంగములున్నూ శరీరములో ఇవిడిపాఁయినప్పుడు, ఈ రెండింటిలో ఏ ఒక్క అంగమునకు కష్టము కలిగిననూ, అది యావత్ శరీరమునకు కలిగినట్లేనని భావించాలి లండువల్ల యీ రెండింటిలోను, ఏఒక్క భేదము లేకుండ చూస్తారని ఆశిస్తున్నాను ఈ రెండింటిని ఒకే స్థాయిలో, ఒకే మాదీరిగా నడపుటకు యీనాడు ఈ శాసనసభకు అధ్యక్షపదవిని మీరు కలంకరించి యున్నారు ఈనాడు మనకు విశాలాంధ్ర ఏర్పడి యున్నదే ఇందుకు మనకందరికీ చాలా సంతోషముగా ఉన్నదే కాని ఒక్క విషయం మాత్రము గుర్తించాలి వరుడు తన వివాహమునకు కన్యలను చూచినప్పుడు అందులో సౌందర్యవతినే వరీంచగలడన్నట్లు, ఇప్పుడు పైదరరాబాదు కన్యనే వరీంచినట్లు కన్యనున్నదే దీనికి కర్నూలు కన్యకొద్దీగా చిన్నబుచ్చుకున్నట్లుగా కన్యనున్నదే ట్రియియలలో కన్యల వరీంచుకోవడము సహజము అటులనే పైదరరాబాదు కన్యను వరీంచారు గనుక వివాహము చేసుకున్నారు అని చెప్పకపోయినా చెప్పడమే అన్నమాట కాబట్టి ఈ వివాహము విషయములో పైదరరాబాదు కన్య కొంత జంకిందే కర్నూలు కన్యకంటే పైదరరాబాదు కన్యనే వరీస్తున్నారే అని భయము కలిగిందే ఆ కారణము చేత కొంతవరకు ఇక్కట్లు కలిగినవి ఏమైనప్పటికినీ వరీంచారు గనుక వివాహము జరిగిందే వివాహము జరిగినప్పుడు భార్యభర్తలలో అన్యోన్యత పెంపొందింప జేయవలసి ఉన్నదే వారి ఇద్దరిలో అంతః కలహములు ఏర్పడినట్లైతే, భర్త బలవంతుడగుట చేత, భార్యను దండించడము సహజము అలాంటప్పుడు భార్య యింక ఎవరితో మొర పెట్టుకోగలదు? ఈ వివాహ సందర్భములో మీరు పౌరోహిత్యము వహించడమే కాకుండ, యిక్కడ శాసనసభకు అధ్యక్షపదవిని కూడ నిర్వహించ బోతున్నారు ఇప్పుడు దీనికి **Registered Marriage** జరిగినట్లువుతుందే మీకు కొన్ని హక్కులు ఉండడము వల్ల మీరు ఈ కన్యను వరీంప జేచారు కాని ఆ హక్కులలో లోపాలు కలుగకుండ చూస్తారని మేమునమ్ముతున్నాము అంతేకాదు, మరొకహక్కువున్నదే అదే కూడా మీరే కాపాడవలసి యున్నదే భార్యభర్తలకు పుత్రసంతానము కలిగిన తరువాత, అప్పుడు వారిద్దరిలో కయ్యము వచ్చినప్పుడు భర్త బలవంతుడై, భార్య బలహీనురాలైతే, భర్త భార్యను దండించగలడు భర్తకు తన ఆఫీసులో తన ఉద్యోగ నిర్వహణలో కోపమువస్తే, ఇంటికివచ్చి భార్యమీద కోపం చూపిస్తాడు ఇక భార్య తన భర్తను ఏమీ అనలేదు గనుక, తనకు లోకువగా ఉన్న పిల్లలమీద కోపం చూపిస్తుందే కాబట్టి బిడ్డలు అయిన హరిజనులు తండ్రి పక్షమున చేరితే తల్లికి కోపము, తల్లి పక్షమున చేరితే తండ్రికి కోపము ఈ విధముగా ఈ బిడ్డల ఏరిద్దరి మధ్య నలిగి పోవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడుతుందే కాబట్టి ఈ బిడ్డలయొక్క కష్టస్థితిని, మీరు అనుభవశాలురు గనుకను, దేశ స్వాతంత్ర్య సాధనకు, విశాలాంధ్ర నిర్మాణమునకు కృషిచేసిన మహానీయులు గనుకను, మా హరిజనులయొక్క మొర కూడ తమరు దృష్టి యందుంచుకోవలసిందీగా కోరుతున్నాను నాయొక్క కాలానుభవములో నేను గూడ తల్లిదండ్రులచేత దెబ్బలు తిన్నాను గనుక, హరిజనులకు ఎలాంటి చిక్కులు రాకుండా చూడాలని ప్రార్థిస్తూ, అటు మంత్రివర్గమునక గూడ తమరు సలహా యిస్తారని ఆశిస్తున్నాను ఇది ఎ రిజనుల ట్రేషము కొరకని నేను చెప్పడము లేదు అట్లా అయితే, దేశమునకే కళంకముని చెప్పక తప్పదు కాబట్టి తల్లిదండ్రులు తమ బిడ్డలను ఉన్నత స్థాయికితీసుకుని రావడానికి కృషిచేయాలి వాళ్లు ఉన్నత స్థాయికి వచ్చినప్పుడే తల్లిదండ్రుల కీర్తి ప్రతిష్ఠలు కాపాడినట్లువుతుందే అదే జరగసంతవరకు, తల్లిదండ్రులకు కీర్తి

ప్రతిష్టలు లేనట్లే అదే హరిజనుల విషయములోనే కాదు, మన హిందూస్థానమునకే కఠంకము తోచుకున్నట్లుని నా అభిప్రాయము అదే జరగకపోతే మన హిందూస్థానమునకు డ్లెవలను కాదు మీరు అనుభవజ్ఞులైన పెద్దలు ఈనాడు యీ వివాహం జరిగిందని సంతోషిస్తే చాలదు ఉత్తరేత్తరా, భార్య భర్తలకు విభేదాలు రాకుండా చిర స్థాయిగా, యీ యిద్దరినీ ఉన్నత స్థాయిలోకి తీసుకుని రావడము గొప్ప సంగతి ఈ విషయము గమనిస్తున్న ప్రజలు దీనిని దృష్టియందుంచుకోగలరు దీనిని సర్వదా కాపాడటానికి కృషి చేస్తారని తమకు మనవి చేస్తూ నా అభినందనములు అర్పిస్తూ యింతటితో శలవు తీసుకుంటున్నాను

*శ్రీమతి సి అమ్మన్నరాజు (అత్తిలి) - అధ్యక్షా, మీరు ఈనాడు శాసనసభకు అధ్యక్షత వహించి నందులకు మాకు ఎంతో సంతోషదాయకముగ నున్నది అందుకు మేము మిమ్ములను అభినందించటానికి అవకాశము కూడ కలిగిందని సంతోషిస్తున్నాము రాజకీయంగా మీరు చేసిన కృషిని గురించి పలువురు సభ్యులు చెప్పారు ఇకమీదట మీరు చేయవలసిన కృషి ఏమీ లేదు దేశ స్వాతంత్ర్యము సాధించారు ఆంధ్రరాష్ట్ర సాధనకు తోడ్పడ్డారు ఇప్పుడు విశాలాంధ్రకూడ సాధించారు ఇవి గాక యింకా ఏమైన చిన్న చిన్న పనులు చేయవలసి యుంటే అవి యితరులు ఎవరైనను చేయగలుగుతారు ఇలాంటి పెద్ద పనులకు మీరు తదేక దృష్టితో కృషి చేశారు ఇక మీరు చేయవలసిన ఏదీ లేవు కాబట్టి, యిక మీరు వీటినుంచి విరమించుకొని స్వీకరపదవిని నిర్వహించాలని ఉద్దేశించి వచ్చినందులకు మిమ్ములను అక్కడ ఆంధ్రరాష్ట్ర ములో గౌరవించలేకపోయినప్పటికినీ, యీనాడు ఇక్కడ విశాలాంధ్రలోనైనా మిమ్ములను గౌరవించటానికి అవకాశము ఏర్పడింది గనుక మాకెంతో సంతోషముగా నున్నది నిజానికి మాలో చాలామంది పుట్టుక ముందునుంచి కూడ మీరు రాజకీయములలో ప్రవేశించి కృషి చేశారని మన గోపాలరెడ్డిగారు, రామకృష్ణ రాజులుగారు, తదితరులు గూడ, వారినందరినీ మీరుపైకి అనుకుని వచ్చారని చెప్పారు మీయొక్క దేశసేవను గురించినారు గుర్తింపు మిమ్ములను గౌరవించే అవకాశము కలిగిందని వారు మేము అందరముకూడ సంతోషిస్తున్నాము మీరు ఇంతపెద్ద వయస్సులో యీ శాసనసభాధ్యక్ష పదవిని నిర్వహించగలరా, లేదా అనే అనుమానము సభ్యులలో కొంతమందికి ఉన్నప్పటికినీ, మీరు ఈ పదవిని తప్పకుండా జయప్రదముగా నిర్వహించగలరని మా దృఢ నమ్మకము ఎన్నో సంవత్సరములుగా మీరు శాసనసభ్యులుగా ఉన్ననూ, 'ఏదో పెద్ద వారు, సరిగా చూడలేరు, అధ్యక్ష పదవిని నిర్వహించలేరేమోనని' అనుమానము కొందరికి ఉన్నప్పటికినీ మీరు ఇంతవరకు శాసనసభలో తోడిన శాసనములు లన్ని సాక్ష్యముగా చదివి, ప్రతి ఒక్కరి విషయము బాగుగా పరిశీలించి, చర్చించి రోజు, మీరు వాటికి తగిన సలహాలు, సహాయము చేస్తూ వచ్చారన్న సంగతి అందరికీ తెలుసును ఆ విషయము యిక్కడ సభలో ఎవరికైనా తెలియకపోతే, శాసన సభలో చేయబడిన మీ ఉపన్యాసములు అచ్చువెయబడిన శాసన సభ రిపోర్టులలో చూస్తే తెలియగలదు * ముఖ్యంగా స్త్రీల విషయములోను, హరిజనుల విషయములోను మీరు యంతవరకు ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకొని వారీయొక్క అభివృద్ధి కొరకు కృషిచేశారు అదేవిధముగా యికముందుకూడ మీ సహాయము మాకు దొరుకుతుందనే మేము ఆశిస్తున్నాము మీరు యంతవరకు శాసన సభ్యులుగా ఉన్నప్పుడు మనకు non-official day యివ్వడమే తేదని ఎన్నో సార్లు Speaker గారిని పొచ్చు రిస్తూ వచ్చారు ఇప్పుడు మీరు Speaker పదవిని అలంకరించారు గనుక, యిక

మీదట మీరు మాకు non official days ను అభివేషణయగలరని మేము నమ్ము తున్నాము మీరు non-official days చాలినన్నిమాకు యిష్టిస్తారని మాకు ధౌర్వముగా నున్నది కాబట్టి మీరు చేసిన నేవ యొక్క ఫలితములు లందగలవు అని మాకు ఎంతో సంతోషముగనున్నది మిమ్ములను ఆశీర్వాదించగలవారు, మీ కంటవయస్కులుగా ఉన్న ప్రకాశం పంతులుగారుతప్ప మరెవరూ లేరు మీకు అన్ని విధములుగా ఆయురారోగ్యములను, శక్తి సార్వభౌమములను ఇచ్చుగాక అని భగవంతుని ప్రార్థిస్తూ, నేను ఇంతటితో నెలవు తీసుకుంటున్నాను

*శ్రీ పి పుత్తారెడ్డి (అలంపూర్-గద్వార్-జనరల్)—మిస్టర్, స్పీకర్, సర్ ఈ సభలో పెద్దలు, నాయకులు అయినవారు మీకు ధన్యవాదములు అర్పించినతర్వాత నేనుగూడ అంతకంటే ఎక్కువ చెప్పడముఏమంత సమంజసముగా వుండదేమో నని అనుకుంటున్నాను అయినప్పటికినీ గత మూడు సంవత్సరాలుగా మీరు విశాలాంధ్ర మహాసభాధ్యక్షులుగా నున్నప్పుడు, మీ నాయకత్వముక్రింద మీకు కార్యదర్శిగా నేను ఉండి పనిచేశాను విశాలాంధ్ర స్థాపనకు జరిగిన గొప్ప పోరాటములో నేను మీకు కొంతవరకైనను సహాయ వడినందులకునూ, మీరు విశాలాంధ్ర స్థాపనకు నాయకత్వము వహించినందులకునూ, ఆనాడు ఆ మహాసభకు కాశీశ్వరరావుగారి, పుత్తారెడ్డిగారి మహాసభ అని పేరు వచ్చిననూ, యీనాడు తెలంగాణాతో కూడుకుని ఉన్న ఆంధ్ర ప్రదేశ్మునకు ఏర్పడిన శాసనసభ్యులందరూ మిమ్ములను ఏకగ్రీవంగా శాసనసభాధ్యక్షులుగా ఎన్నుకుని మీకు ఆ గౌరవపదవిని యివ్వడము, మా భాగ్యమేనని నేను ఎంచుచున్నాను

మీరు చేసిన నేవకు విశాలాంధ్రమంతా మిమ్ములను తగినట్లుగా గౌరవించి నందుకు నేను చాల సంతోషపడుతున్నాను విశాలాంధ్రోద్యమంలో అనేక కష్టములకు ఓర్చి గట్టిగా కృషిచేసిన వీరులు ఈ సభలో అనేక మంది వున్నారు ఈ సభ బయటకూడా చాలామంది వున్నారు యావత్ తెలంగాణా ప్రాంతంలో విశాలాంధ్ర నినాదం ప్రబోధించిన వీరు వారే అని చెప్పడంలో నాకేమాత్రము సందేహము లేదు ౧౯౫౩ జూన్ ౨వ తేదీన హైదరాబాదు ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ కమిటీ శ్రీ స్వామి రామానంద తీర్థగారి అధ్యక్షతన సమావేశమై, హైదరాబాదు విచ్చిన్నమై విశాలాంధ్ర ఏర్పాటు కావలెనని తీర్మానించిన తర్వాత ౧౫ రోజులలోపుగానే మీరు హైదరాబాదు రావడం, హైదరాబాదులో విశాలాంధ్ర మహాసభలు జరపడం, ఈ సభలోని అనేకమంది మహానాయకులు ఆ విశాలాంధ్ర మహాసభలో పాల్గొనటం వంటినన్నీ జరిగాయి అప్పటినుంచి ఆ జన్మితి పలుగులూ ఈనాడు ప్రతిఫలించింది అందువల్ల విశాలాంధ్ర మహాసభ మిమ్ములను గౌరవించింది నేను భావిస్తున్నాను

శ్రీ కాశీశ్వరరావు పంతులు గారికి ౭౬ సంవత్సరముల వయస్సు అని గోపాలరెడ్డిగారు శైలివిచ్చారు శ్రీ ప్రకాశం పంతులుగారి తరువాత వయస్సులో మీరే పెద్దవారనుకుంటాను ఈ శాసనసభలో వున్న కాంగ్రెసు పార్టీవారుగాని లేక తడితర పార్టీలవారు గాని ఒకా నొక కాలంలో, ఏదో ఒక రీతిగా మీ శిష్యులుగా ఉన్నవారేనని నేను భావిస్తున్నాను కాలమాన పరిస్థితులను ఒట్టి ఈ సభలోనివారు, ఏపార్టీకి చెందినవారైనప్పటికినీ, ఇప్పుడు మీ ఎదుట కూర్చుని వుండగా మీరు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు అధ్యక్షత వహించి, సారధ్యం వహించడం తెలంగాణా వాసులకు ఎంతయో సంతోషముగానున్నదని తెలియజేయడానికి నేను నిలచి మాట్లాడు

తున్నాను శ్రీ వంతులుగారిని గుంచి ఇంతకంటే ఎక్కువ చెప్పటకు నాకు శక్తి లేదు నేను వయస్సులో శ్రీ వంతులుగారికంటే చిన్నవాడను భగవంతుడు వారికి ఆయురారోగ్యములను ప్రసాదించాలని కోరుతూ, ౬ సంవత్సరముల అనంతరం కూడా ఈ సభను వారు ఇదేవిధంగా జరుపుతారని ఆశిస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను

Dr G S Melkote (Musheerabad) Mr Speaker, Sir, I rise to congratulate you on this occasion when you are unanimously elected to adorn the Speakership of this August Assembly. The hon Chief Minister of this State and many other speakers eulogised the services you have rendered to the country all these decades. I could not say more than what all the previous hon Members before me have said about you. But there is one matter about which the Chief Minister could not speak and I alone am competent to speak and it is about this that I desire to say a few words now. The erstwhile Hyderabad State was split up into the three linguistic zones, but there are still a few of us in this Assembly and a sufficient number outside the Assembly whose mother tongue is not Telugu. Such of us whose mother tongue is not Telugu have all affirmed our oath of loyalty to the Andhra State and we have done this in all sincerity. It is on behalf of every one of them that I now desire to congratulate you, and extend you a warm welcome to the Speakership of this August Assembly. Thank you, Sir.

మిస్టర్ స్పీకర్ సోదర సభ్యులారా, ఈ రోజున అన్ని పార్టీలవారు ఏకగ్రీవంగా ఈ సభకు నన్ను అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొన్నందుకు నేను మీకందరకూ హృదయపూర్వకంగా కృతజ్ఞులను తెలియజేయుచున్నాను. హృదయము సంతోషముతో నిండినప్పుడు మాటలురావు మీరు అన్నిపార్టీలవారు, అన్నివర్గాలవారు, స్త్రీలు, పురుషులు, ముసల్మానులు, హరిజనులు, భాష పై నాటికీగా నున్న కర్ణాటకులు, గొప్పవారైన డాక్టర్ మేల్కొటేగారు, మొదలయిన వారంతా నన్ను గురించి అతిశయోక్తిగా చెప్పినటువంటి మాటలకు నేను ఏమి జవాబుచెప్పాలో లోచుటలేదు నేను విద్యార్థిదశలో ఉండగా రాజారావు మోహన్ రావు, స్వామి వివేకానంద మొదలైనవారి గ్రంథాలు చదువుటవలన నాకు దేశసేవచేయాలనే బుద్ధిపూట్టింది అంతేకాక కందుకూరి వీరేశలింగం, పెంకటరత్నం నాయుడుగార్లయొక్క సహచర్యము, శిష్యత్వములవల్ల ఏదో కొంతసేవ చేయాలనిపించింది ఇంతలో కాంగ్రెసువచ్చినదే నేను Law College లో చదువుకొనుచుండగానే బెంగాల్ విభజనోద్వమం ప్రచండంగా సాగింది విద్యార్థుల తరపున మేము పెద్ద సభాచేశాము విద్యార్థి ఉద్యమంతోనే నా జీవితం ప్రారంభమైంది “Congratulations to young Bengal”, స్వదేశీ ఉద్యమం, మొదలయిన పాటిలో పాల్గొన్నాను లాల్, బాల్, పాల్ గార్లకు మేమంతా శిష్యులము తరువాత మహాత్మాగాంధీ రువచ్చారు మల్లా పెనుకకు పోకుండా అప్పటినుంచి ఉడతా భక్తితో దేశస్వాతంత్ర్యంకొరకు, ఆంధ్రరాష్ట్రంకొరకు, తరువాత విశాఖాంధ్రకొరకు నేను సేవచేసిన మూట వాస్తవమే కాని, ఇతర విషయాలలో నేను సేవచేసినందుకు నాకు ఈ పదవి

ఇవ్వడం న్యాయంకాదు దీనిని నిర్వహించుటకు తగు సమర్థత, లక్ష్యత మున్నగు విషయాలు చాలాఉన్నాయి ఇది ఎట్లాఉన్నా విశాలాంధ్ర రావడమనేది నాకోసం నేను చేసుకున్న పనికాదు నాకోసమే విశాలాంధ్ర నిర్మాణోద్యమంలో నేను పాటుపడలేదు మంత్రిపదవి దారుకుతుందనే దృష్టిలో స్వరాజ్యంకోసం పాటుపడలేదు ఏమైనప్పటికీన్నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ పేరులో విశాలాంధ్ర పర డిండి ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభకు ప్రధాన అధ్యక్షునిగా నేను ఎన్నుకోబడినందువల్ల నా జీవితం ధన్యమైనది మీరంతా నాకు అఖండమైన గౌరవము కలుగజేశారు ఇందుకు కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకులైన శ్రీ సంచీవరెడ్డిగారికి, ఇతరమంత్రులకు కాంగ్రెసుపార్టీవారికి నేను ముఖ్యంగా కృతజ్ఞతను తెలపవలసియున్నది ప్రతిపక్షంవారు కూడా పేరే పోటీపెట్టుకుండా అధ్యక్షునిగా నన్ను ప్రేమతో అంగీకరించారు కమ్యూనిస్టుపార్టీవారూ నేనూ అనేకసార్లు పోట్లాడేవారము అనేక వాగ్యుద్ధాలుచేశాము నేను ఒందులోవారికి

Enemy No 1

క్రింద తెల్లు ౧౯౪౩-౪౪-౪౫ సం॥లో మహాత్మా గాంధీదగ్గరకు పోవడం, P C Joshi గారికి, నాకూ జరిగిన వివాదాలూ, ఎలక్షనులలో జరిగిన పోటీలు ఇటువంటివన్నీ మీకు తెలుసును ౧౯౪౬వ సం॥లోనూ, ౧౯౫౦వ సం॥లోనూ ఎన్నికల యుద్ధాలుజరిగాయి ఇప్పుడు వాళ్ళూ, మనం చాలా దగ్గరకువచ్చాము కృషీ బుల్గాన్ మున్నగువారు మన దేశం రావడంవల్ల వారిదేశంలో కూడా కొంత మార్పు కలిగింది అంతర్జాతీయ పరిస్థితులవల్ల వారు మనకు దగ్గరగా రావడమే కాకుండా మన అంతర్జాతీయ పాలనలోని రాజనీతిని, మన సామ్రాజ్యము రాజనీతిని కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు సమర్థిస్తున్నారు దేశ స్వాతంత్ర్యం విషయంలోనూ, ఈజిప్టు విషయం, మున్నగు విషయాలలోనూ కూడా మనలను కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు సమర్థిస్తున్నారు

మనము సోషలిస్టిక్ పేటర్న్ ఆఫ్ సొసైటీ (Socialistic Pattern of Society) స్థాపనకు దగ్గరగావస్తున్నాము సోషలిస్టిక్ సొసైటీ (Socialistic Society) స్థాపనమేకదా కమ్యూనిస్టుల ఉద్దేశ్యం? డిక్టేటర్షిప్ ఆఫ్ ది ప్రోలెటేరియట్ (Dictatorship of the Proletariat) అయిన తరువాత క్లాస్ లెస్ సొసైటీ (Classless Society) ని స్థాపించడమే వారి ఉద్దేశ్యం క్లాస్ లెస్ సొసైటీ (Classless Society) స్థాపనమే మనము కూడా ఉద్దేశించాము కాని, మన పద్ధతులు గాంధేయ పద్ధతులు వారివి టోటలిటేరియన్ (Totalitarian) పద్ధతులు మన పద్ధతులకు వారి పద్ధతులకు భేదముఉన్నది అయినప్పటికీ, ఆదర్శములు ఒకటిగా ఉండవచ్చును అంతేకాక, విశాలాంధ్ర విషయములో మేముతా కలిసి పనిచేశాము విశాలాంధ్ర విషయములో ఆంధ్రప్రభుత్వము—ప్రకాశం ప్రభుత్వము—ఇతర ప్రభుత్వముల మధ్య మూకు తేనప్పుడు ఏకగ్రీవముగా గట్టిగా సాయపడింది శ్రీప్రకాశం శ్రీ ప్రకాశం క్రింద పనిచేసిన శ్రీ సంచీవరెడ్డి మొదలయినవారంతా మా కన్వెన్షన్సు (Conventions) క, వచ్చారు మొట్టమొదటనే వారి ఆశీర్వాచనములు మాకు ఉన్నవి ౧౯౪౬ సంవత్సరం నవంబరు ౨౬వ తేదీన విశాలాంధ్ర మహాసభ స్థాపించబడినప్పుడు వారి ఆశీర్వాచనములువచ్చినవి ౧౯౫౦వ సంవత్సరములో వరంగల్లులో జరిగిన కన్వెన్షన్సు వారు దయచేశారు అప్పటినుంచి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వములో మాత్రము ఏకగ్రీవముగా ఎట్టి అభిప్రాయభేదములేకండా వచ్చినది అయితే, తెలంగాణాలో మాత్రము కొంచెము అభిప్రాయభేదము ఉన్నమాట నిజమే కాని

ఒక్కమాట మాత్రము చెప్పకలేవురు కమ్యూనిస్టుపార్టీవారు తెలంగాణలోను, ఆంధ్ర రాష్ట్రములో కూడా విశాఖాంధ్ర విషయములో ఏకాభిప్రాయముతోడన్నారు ఆఖరు రోజులలో ఆంధ్రాదేశము పేల్కొట్టేదు, వారిదగ్గరనుంచి తెలిగ్రాములు రాలేదేమి, హర్షాభులు జరగలేదేమి, అని మాకు ఢిల్లీనుంచి ఒక సందేశంవచ్చింది పెంటనే ఎనిమిదేమిల తెలిగ్రాములుపంపాము, మూడువందల హర్షాభులుచేశాము ఈ విషయములలో కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు నాతో చాలా సహకరించి, కూడా ఉండి ప్రతిచోటా పనిచేశారు బహుజాగ్రత్తగా ఏ విధమైనటువంటి పెత్తను (Violence) లేకుండా ఉద్యమము జరుపబట్టే మనకు విశాఖాంధ్రావచ్చింది

సోషలిస్టుపార్టీవారు, యుపిపివారు కూడా నన్ను అభినందించారు శ్రీ రామకృష్ణ రాజుగారు అభినందించారు ఆయన ఆంధ్రాదేశంలో పేరెన్నికగన్న నాయకులు వారు, నేను ఎప్పుటినుంచో సహచరులుగా ఉన్నాము ఆయన సంగీత సాహిత్యములు రెండింటిలో కూడా సమాన ప్రతిభగలవారు

ఆర్థికమంత్రి (శ్రీ కె పెంకటాపు) —నాట్యము వదలిపెట్టారు

మిస్టర్ స్పీకర్ నాట్యము విషయం వదలిపెట్టామన్నారు శ్రీ పెంకటాపుగారు శ్రీ రామకృష్ణరాజుగారి యొక్క అభినందనలు నాకు మిక్కిలి విలువగలవని మనవిచేస్తున్నాను శ్రీ రంగారెడ్డిగారు సన్నభినందించారు తెలంగాణాలో ఎవరికయినా ఒక వ్యక్తి గొప్ప ప్రతిష్ట ఉన్నదంటే అది నిజముగా రంగారెడ్డిగారికే మేము కొన్ని విషయాలలో వ్యతిరేకించుకున్నాము, పోట్లాడుకున్నాము తిరిగి కలిశాము నేను కూడా పోయి వారిని బ్రతిమిలాడాను వారు అంగీకరించారు, చక్కగావచ్చారు, మనకీనాడు నాయకత్వంవహించారు ఇదొక గొప్ప సంగతి అన్నిటికన్న గొప్ప విషయము మన ఆంధ్రాకేసరి యొక్క ఆశీర్వాచనములు ఆయన ఓపికతోచి అంతనేపు మాట్లాడి ఆశీర్వాదించారు దీపెనలు భగవంతుడేయిస్తాడు అయితే ఇటువంటి పెద్దలయొక్క, ధీరులయొక్క, దేశనాయకులయొక్క ఉత్తమ పురుషుల యొక్క ఆశీర్వాచనములు భగవదాశీర్వాచనముల తరువాత అంత ముఖ్యమయినవి వారికింద నేను అనేక సంవత్సరములుగా పనిచేశాను వారు ఎన్ని సంవత్సరములు ఆంధ్రారాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ అధ్యక్షులుగా ఉన్నారో నేను అన్ని సంవత్సరములు ఆంధ్రారాష్ట్ర కాంగ్రెస్ కమిటీకి జనరల్ సెక్రటరీగా ఉన్నాను మేమిద్దరము ఎన్నో సంవత్సరములు కలిసి పనిచేశాము సంఘ సంస్కరణల విషయములోకూడ కలిసి పనిచేశాము వారు ఇంగ్లండు నుంచి ౧౯౦౬వ సంవత్సరంలో వచ్చినప్పుడు వారితో కలిసి భోజనంచేశామని మమ్మలను పెలివేశారు అయితే, మేము తొక్కలేదు, పొమ్మన్నాము అన్నిటిలో కూడ వారు మనలను నడిపినటువంటివారు వారియొక్క దీపెనలు, అభినందనలు, ఆశీర్వాచనములు చాలా ముఖ్యమయినటువంటివి

శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఏదో భాషానేవకూడా కొంత నేను చేసినమాట వాస్తవమే ౧౯౦౮వ సంవత్సరములో విజ్ఞాన చంద్రికామండలి పెట్టాము ఎప్పుడైతే స్వరాజ్యము కావలెనని అన్నామో దానితోబాటు సంఘసంస్కరణ తప్పదు, దానితోబాటు హరిజనోద్ధరణ తప్పదు కోట్ల కొలది జనులను ప్రత్యేకముగా వుంచిలే ఎట్టి స్వరాజ్యం వస్తుంది, ఎట్లా వస్తుంది,

వస్తే ఎట్లా నిలుస్తుంది, అనేటటువంటిది అప్పుడు కూడా అనుకున్నటువంటిదే అందరి వద్ద నేను నా మిత్రులు శ్రీకామరెడ్డిగారి వంటివారూ మొదలయినవారంతా కలిసి నవీన విజ్ఞానాన్ని ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోకి అందిస్తామని ప్రయత్నం చేశాము నేనుకూడా ఉండే భావంతో కొద్దిగా వ్రాశాను క్షేత్రంలో కూర్చుని వ్రాసుకుంటూ ఉండేవారము నేనూ, గోపాలరెడ్డిగారు కూర్చుని చదువుకుంటూ వుండేవారము ప్రపంచములోని కౌన్సిల్స్‌ట్యూషన్లను చదివాము ఇంగ్లండ్, డామినియన్, యూరపు దేశాలు మొదలయిన వాటికి సంబంధించిన కౌన్సిల్స్‌ట్యూషన్లను టాటర్ టేరియన్ దేశాలయొక్క కౌన్సిల్స్‌ట్యూషన్లను చదివాము ఏదో కొంత కృషిచేశాము అది అంతా అయిపోయింది చివరకు ఈ పదవి సన్యాసాశ్రమంలో వచ్చిందని శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు చెప్పారు నేను ఒప్పుకుంటున్నాను బహుశ సన్యాసాశ్రమం కాకుండా వానప్రస్థాశ్రమమేమో ఇది మొత్తమునకు అటువంటిదే ఇది సందేహం లేదు నోటికి తాళం పేసుకోవలసి వచ్చింది నాకు ఎప్పుడూ స్వతంత్రంగా ఉండడం అంటూ పార్టీలో కూడా స్వతంత్రంగా ఉంటూ ఉండేటటువంటి గడతే నాది మినిమమ్ డిసిప్లైన్ (Minimum Discipline) నాది (నవ్వు) మత ధర్మముగా నేను ఇవన్నీ నిర్వర్తించాను స్వరాజ్యం వస్తుందని దీగమా ఉద్ద్యమంలోకి? నేను స్వరాజ్యం చూడనేమో, తరువాత ఆంధ్రరాష్ట్రం చూడనేమో అనుకున్నాను చూడకుండానే శ్రీ పెంకటప్పయ్యగారు పోయినారు మీరాంధ్రముకూడా నాకు మత ధర్మమే అందువల్ల కొందరు వ్యతిరేకించినారని నాకు చిరుము లేదు మనము చేతనయినంతా చేస్తాము వదలిపెట్టి పోతాము ఇతరులెవరో దానిని సాగిస్తారు కాని, ఈ అదృష్ట మేమిటంటే ఈ మూడు విషయాలు మనం చూశాము నేను బ్రతికి వుండి విశాఖాంధ్ర చూడడం, స్థాపించడం, తరువాత మీరంతా కలిసి నన్ను తీసుకుని వచ్చి ఈ కుర్చీమీద కూర్చుంటే, ఇదంతాకూడా నాకు చాలా గొప్ప విషయం నా జన్మ ధన్యమయింది ఈ ఆత్మకు ముసలితనం లేదు అది నా నమ్మకం ఆత్మకు ముసలి తనమూ లేదు మరణము లేదు అందువల్ల ఈ శరీరము కృశించి పోయినప్పటికీ మనస్సు నిరుత్సాహ పడటం లేదు ఎప్పుడూకూడా కొత్త విషయాలు మనం గ్రహించుతూ వుండాలి ఇది నా నమ్మకములలో మరొకటి రిసెప్టివ్ మైండ్ (Receptive mind) అంటే ఓపెన్ మైండ్ (Open mind) అంటే పెనుకబడి ఎక్కడో ఒక చోట ఫుల్ స్టాఫ్ పెట్టుకొని ఉండకూడదు ఇది కూడా నా నమ్మకం స్టూడెంట్ దగ్గరనుంచి నేను నేర్చుకున్నది “స్టూడెంట్ ఇన్ లైఫ్” (Student in life) అనే విషయం ఎప్పుడూ నేను పుస్తకాలు చదువుతూనే వుంటాను నాకది అలవాటు ఇందుకు భగవంతుడు నాకు శక్తి ఇచ్చుగాక అని కోరుతున్నాను

ఇక నా పార్లమెంటరీ జీవితం విషయం ఉన్నది ౧౯౨౬వ సంవత్సరం నుంచి కాంగ్రెస్ వారు శాసనసభలకు అభ్యర్థులను నిలిపినప్పుడల్లా నన్ను నిలబుతూనేవచ్చారు ౧౯౨౬లో పార్లమెంటరీ యాక్టివిటీస్‌తో సంబంధం పెట్టుకున్నప్పుడు నన్ను మద్రాసు కౌన్సిలుకు నిలబెట్టారు తిరిగి ౧౯౩౭లో నన్ను మద్రాస్ లెజిస్లేటివ్ ఎసెంబ్లీకి నిలబెట్టారు అప్పుడు మంత్రివదలి ఇవ్వటానికి వీలులేక రాజగోపాలాచారిగారు చీఫ్ పార్లమెంటరీ శక్రీటరీగా నాకు చాలా తరీఫీదు ఇచ్చారు ఆ సమయంలో నా మిత్రులు అయినటువంటి హిందూ పత్రిక ఎడిటరుగారు స్పీకర్ షిప్ ఇవ్వండి కాళేశ్వరరావుగారికి అనిచెప్పారు కాని, స్పీకరుషిప్ ఇస్తే పార్లమెంటరీ యాక్టివిటీస్‌నుంచి పోతాడు అతను స్వాభావికంగా పార్లమెంటరీయన్

కాబట్టి స్పీకర్‌షిప్ ఇవ్వనన్నారు ఆయన అప్పుడు స్పీకర్‌షిప్ నాకు తేలికగా వచ్చేది కాని ఆయన ఎప్పుకోలేదు నేనుకూడా సరే అన్నాను స్పీకర్‌షిప్ తేనప్పుడు, మంత్రివదవి తేనప్పుడు చీఫ్ పార్లమెంటరీ సెక్రటరీగా ఉండి వారి కింద చాలా తరిపేదు పొందాను శ్రీ గోపాలరెడ్డిగారు అప్పుడు మంత్రిగా ఉన్నారు అంతాకలసి ఒక కుటుంబముగా పని చేసుకున్న రోజులవి కాని, అప్పుడు ఒప్పుకున్నాను, స్పీకర్ పదవికి, ఏదో పెద్దవాడను అవుతున్నాను పోనీ అని

శ్రీ కె వెంకట్రావు ఇంకా పెద్దవారవుతున్నారనేన !

మిస్టర్ స్పీకర్ మనము ముఖ్యంగా సోషలిస్టిక్ పేటర్న్ ఆఫ్ సాసయిటీని నిర్మించుకోవలసిఉంది ఆ పనిలో లోడ్వడవచ్చును భావాలు ఇవ్వవచ్చును కేవలం యాక్టివ్ ఎలక్షన్ పోలిటిక్సులో, కాంగ్రెస్ కమిటీలలో ఉండనక్కరలేదు కాని, తక్కిన విషయాలలో పాల్గొనవచ్చు గాంధేయ పద్ధతులలో సోషలిస్టిక్ ఆర్డర్ ఆఫ్ సాసైటీ మనకు రావలెనని ప్రియత్నంచేసి విషయంలోకూడా నేను యాక్టివ్ పార్టు తీసుకొనవలెనని నా ఆశ

శ్రీ కె వెంకట్రావు బయటనే

మిస్టర్ స్పీకర్ అది బయటనే ఇక్కడకూడా సోషలిస్టిక్ ఆర్డర్ ఆఫ్ సాసైటీని మీరు తీసుకుని రావాలి ఈ శాసనసభ అందుకే ఆ ఆదర్శంకోసమే మనము శాసనములను సృష్టించుకోవాలి మంత్రులు అందుకు పనిచేయవలె శాసనసభ్యులు అందుకు పనిచేయవలె కాబట్టి మనము పోగ్రెగిసివ్ టెజిస్లేషన్ చాలా చేసుకొనవలసిఉంది దానిలో నేను మీకు లోడ్వుడుతాను

గోపాలరెడ్డిగారు చెప్పినట్లు, ఇంతకుముందు మహామహాలంతా సభాధ్యక్షులుగా ఉండినారు చింతలవాడి సరసింహారావుగారు మొదట అధ్యక్షులుగా ఉండినారు తరువాత మహారీ సాంబమూర్తిగారు ఉండినారు తరువాత శివప్రసాదగారిగారు ఉండినారు తరువాత నల్లపాటి వెంకటరామయ్యగారు ఉండినారు నేను వారి time లో తేననుకోండి తరువాత రొక్కంలక్ష్మీనరసింహం దొరగారు ఉన్నారు పైద్యాగారిని గురించి కూడ నేను చాలా విన్నాను వారు సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదులు, వారు అనేక సంవత్సరాలనుంచి కాంగ్రెసులో ఉన్నటువంటి వారు, వారు బహుజాగ్రత్తగా బహు గౌరవంగా ఈ పెదరాబాదు శాసనసభను నడిపించారని విన్నాను సీందరి తరువాత నేను వచ్చాను వారియొక్క Traditions, పరంపరానుగతమైన పద్ధతులను నేనుకూడ అనుసరిస్తానని వాగ్దానం చేస్తున్నాను బ్రిటిష్ పార్లమెంటుయొక్క పద్ధతులు చాలా మంచివి ఎందుకంటే వాళ్ళది Mother of Parliament అని చెప్పబడుతున్నది వాళ్ళు ఆ పద్ధతినంత బహుజాగ్రత్తగా తీసుకు వచ్చారు వాళ్ళు సామాజ్య వాదులైన, వాళ్ళ దేశాన్నిమాత్రం చాల జాగ్రత్తగా democratic గా కాపాడుకొంటూ వచ్చారు కాబట్టి మనము ఆ విధంగా democratic గా పోవలసియుంటుంది ఈ కుటుంబానికి నన్ను పెద్దగా ఎన్నుకొన్నారు కనుక సభ్యులందరి యొక్క గౌరవాన్ని హక్కులను కాపాడటమే నా విధి అప్పుడప్పుడు అభిప్రాయ భేదాలు ఉంటే ఉండవచ్చు Freedom of speech, freedom of writing, freedom of

press ఇవన్నీ వుంటాయి వారి వారి అభిప్రాయాల ప్రకారం ఉపన్యాసాలు ఇచ్చుకోవచ్చు విమర్శలు చేసుకోవచ్చు కానీ ఏదీ జరిగినా ఎప్పుడూ సౌజన్యంతో జరగాలి విమర్శలు చేసుకొన్నా కరినంగా మాట్లాడకుండా చేసుకోవలసియుంటుంది అయితే పార్టీ భేదం లేకుండా అందరి హక్కులను సంరక్షించి, హిందూదేశంలో ఒక గౌరవకరమైనటువంటి ప్రతిష్ఠతో కూడినటువంటి శాసనసభను ఈ ఆంగ్లప్రదేశ్ లో నిర్మించుకోడానికి నాయొక్క శక్తినంతా వినియోగిస్తానని సేను గట్టిగా మనవి చేస్తున్నాను ఆంగ్లప్రదేశ్ వచ్చిందే ఇప్పుడు 3,10 లక్షల ఆంగ్లలు లతో కూడిన అఖండమైన, అవిచ్ఛిన్నమైన ఆంగ్లప్రదేశము ఏర్పడిందే మొత్తం 3,10 లక్షలు గల ఆంగ్ల ప్రజానీకం బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వాదులచేత అనేక రాష్ట్రాలుగా పంచి పెట్టబడిందే వారినంత ఇప్పుడు ఏకము చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము ఇప్పుడు 3,10 లక్షల ఆంగ్లలతో కూడిన విశాలాంగ్రనుసాధించుకొన్నాము ఇందాక ప్రకాశంగారు శలవిచ్చినట్లు ఇంకా మనకు రావలసినటువంటి భాగాలు వున్నాయి ఛాందా జిల్లాలో కొంత భాగము రావలసి యున్నదే అట్లాగే ఇతర రాష్ట్రాలలో నుంచి కొన్ని భాగాలు రావలసి యున్నవి ప్రభుత్వంవారూ మీరందరూ సామరస్యంగా, negotiations ద్వారా zonal councils ద్వారా శాంతియుతమైనటువంటి ఆందోళనద్వారా అవన్నీ రాబట్టడానికి ప్రయత్నం చేయవలసి యుంటుంది సేను మీకు పైన వుండి ఆశీర్వాదిస్తూ వుంటాను దాంటల్లా నా సహాయం, నా పలుకుబడి ఏదైన కావలసియుంటే తప్పక ఆ విధంగా చేస్తాను

తరువాత, minorities యొక్క పెనుకబడిన ప్రాంతాలయొక్క రక్షణ చాల ముఖ్యమైనటువంటిది తెలంగాణాలో మనం కలసినామనేది సేను ఒప్పుకొంటున్నాను విశాలాంగ్ర అఖిరు రాజధాని హైదరాబాద్ సైజాంముల్ ముల్క్ కు అఖండమైన అవిచ్ఛిన్నమైన అఖిరు రాజధాని హైదరాబాద్ తరువాత బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య వాదులు దేశాన్ని పంచి పెట్టారు ఇప్పుడు మనము మరలపెనుకకు పోయి హైదరాబాదు రాజధానికి వచ్చాము కనుక మనము హైదరాబాదులో చేరాము గానీ మనలో వారు చేరిందనేదిమీలేదని నా అభిప్రాయం కాబట్టి ఇప్పుడు హైదరాబాదు రాజధానిగా వున్నటువంటి ఆంగ్లదేశము ఏర్పడిందే ఇంక తెలంగాణా కొన్ని విషయాలలో పెనుకబడి వున్నదని వారికి కొన్ని safeguards, రక్షణలు ఏర్పాటు చేశారు ఆ రక్షణలను మనము గట్టిగా నిలబెట్టి అమలు జరుపవలెనని కోరుతున్నాను తరువాత డెర్బు, కన్నడ, మహారాష్ట్ర ఇవి minority భాషలుగా ఇక్కడ వున్నాయి మాతృభాషలకు ప్రత్యేకమైన సంరక్షణ ఇవ్వాలని ఇప్పుడు వచ్చినటువంటి act లో ఉన్నదీ ఆ విధంగా చేయవలసిన బాధ్యత మీపైన ఉన్నదీ ఆ విషయంలో మీకు మద్దతు ఇస్తూ వుంటాను మనము తెలుగును రాష్ట్రభాషగా ఏర్పాటు చేసుకొంటున్నాము కాబట్టి తెలుగుకు ప్రధాన స్థానం ఇవ్వక తప్పదని నా ఉద్దేశము రెండవ స్థానం డెర్బు భాషకు ఇవ్వవలసి యుంటుంది ఇక్కడ muslims పెద్ద minority గా ఉన్నారు, కాబట్టి డెర్బు భాషకు ఇక్కడ ప్రధాన స్థానమున్నదీ మూడవస్థానం ఇంగ్లీషు అక్రమించు కోవాలి ఇంగ్లీషు ౧౦, ౧౫ ఏళ్ళలో పోయేటటువంటిది కాబట్టి, అదీ ఖీణ చంద్రునివంటిది కనుక దానిపట్ల మనము ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపవలసరం లేదు

మీరు ఈ సభాధ్యక్ష స్థానాన్ని నాకు ఇచ్చి నన్ను గౌరవించినందుకు మీకు నా కృతజ్ఞత తోలిరుజ్జేస్తూ విరమించే ముందు ఒక announcement చేయదలచు కొన్నాను

ANNOUNCEMENT RE REMOVAL OF SILVER MACE

మిస్టర్ స్పీకర్ మీరందరు ఇష్టపడినట్లయితే, మీ అందరి అనుమతితో ఈ Silver mace ను తీసివేయాలని కోరుతున్నాను ఇది ఒక Feudal Rule, Royal Sign గా ఉండినట్లవంటే దీనిని Democratic States లో, మద్యరసంలోగాని, ఢిల్లీలోగాని, ఆంధ్రలోగాని ఎక్కడా ఇటువంటిది లేదు కనుక ఈ పెండి కర్రను ఇవ్వటినండి తీసివేయటంకా మియేంక్ర అనుమతిని కోరుతున్నాను దీనికి మీరందరు అనుమతించారని నేను నమ్ముతున్నాను

రెండవది మధ్యహ్నం ఒక తీర్మానం రాబోతున్నది ఆంధ్రప్రదేశ్ కు కొత్తగా Legislative Council సృష్టించడం విషయంలో తీర్మానం రాబోతున్నది దానికి ఎవరైనా సభ్యులు ఇవ్వదలచినట్లయితే మూడుగంటల లోపల నెక్రటరీ గారికి ఇస్తే బాగుంటుంది మళ్ళీ దానికి ప్రత్యేకంగా time ఇవ్వడం లేకుండా వుంటుంది. రేపు మూడు గంటలకు ఈ కార్యక్రమముల పూర్తయేదలచాము ఆంధ్ర విశ్వ విద్యాలయం Senate, Syndicate Elections మొదలుగా వాటికి రేపు అందరు పాతున్నారు కనుక ఈ తీర్మానానికి సభ్యులు ఇచ్చేటట్లవంటే వారు ఈదినం మూడు గంటల లోపల ఇవ్వవలసిందని కోరుతున్నాను

ఈ సభ తిరిగి మధ్యహ్నం మూడు గంటలకు సమావేశమౌతుంది

The House then adjourned for lunch till Three of the Clock

The House reassembled, after lunch, at Three of the Clock

[Mr Speaker in the Chair]

Resolution re Creation of a Legislative Council in the Andhra Pradesh State

Mr Speaker Shri N Sanjiva Reddy, Chief Minister will now move the resolution with regard to the creation of a Legislative Council in the Andhra Pradesh State

**Sri N Sanjiva Reddy* Mr Speaker, Sir, I beg to move

“That this Assembly recommends to the Parliament that a Legislative Council may be created in the State of Andhra Pradesh and that necessary legislation may be passed under Clause (1) of Article 169 of the Constitution of India, containing such provisions for the amendment of the Constitution as may be necessary to give effect to the provisions of the law and also such supplemental, incidental and consequential provisions as the Parliament may deem necessary”

[illegible]

చట్టాన్ని చేయవలసిన బాధ్యత సంపూర్ణంగా ఈ శాసన సభదే రెండవ సభ సలహా మాత్రమే
యిస్తుంది వారి సుచలను మనము అంగీకరించ వచ్చును, తేదా అంగీకరించకపోవచ్చును
మనం ఏదైనా తొందరపడి ఒక కార్యక్రమాన్ని నిర్ణయిస్తే, వారు తమ సలహా నిచ్చి దానిని
పునరాలోచించవలసిందని తిరిగి మనకు పంపగలరేమోని, మనంచేసిన దానిని కాదనడానికి వారికి
హక్కులేదని తమకుందంకీ తెలుసు ఒక పర్యాయం తొందరపాటుతో ఒక కార్యక్రమాన్ని
నిర్ణయించుకొంటాము, ఆ పారపాటు తరువాత తెలుస్తుంది రెండవ శాసనసభ లేకపోతే
మనం ఆ పారపాటును, దేశానికి దానివలన నష్టం సంభవించిన తరువాత తెలుసుకుంటాము ఇది మన
వ్యక్తిగత జీవితములో, రాజకీయాలలో, వ్యక్తులకు రాజకీయ పార్టీలకు కూడా అప్యయిస్తుంది
పలుమారు పారపాట్లు చేస్తుంటాము, చేసి సరిదిద్దుకుంటాంవాము రెండవ శాసన సభ
ఒకటి ఉంటే అందులో మనకన్నా ఆ యా విషయాలను చక్కగా చదువుకొన్నవారు అనుభ
వజ్ఞులు ఉంటే, వారి సలహాకూడ పాటించే అవకాశము మనకు కలుగుతుంది కాబట్టి రెండవ
శాసన సభ ఉండటమువల్ల మేలు ఎంతవరకే గాని, చెరువుమాత్రం లేదని సేను విశ్వసిస్తున్నాను
సేను విశ్వసించటమేకాదు, ఇక్కడ శాసన సభా నాయకుడుగా, రెండు శాసన సభలు చేసిన
తీరా నాన్ని మాత్రమే సేను ప్రోత్సహించే పెడుతున్నాను అది కొద్ది సెలకు పూర్వమే
జరిగిందేగాని ఎప్పుడో చాలా ఏళ్ల క్రింద జరిగిన విషయం కాదు కొద్ది సెలకు పూర్వము
జరిగిన ఈ సమస్యను కారణాంతరములచే మరీయేక పర్యాయము ఇక్కడ మన ఎదుట తీసుకొనుట,
చర్చించుకొనుట, మంచి మర అభిప్రాయము వ్యక్తముచేయుట ఒకవలసి ఉన్నది అనాడు ఈ
శాసన సభలో ఉన్నటువంటి పి డి యస్ సభ్యులు మొదలైనవారు దీనిని వ్యతిరేకించిన విషయము
కూడా అందరికీ తెలుసు అక్కడ ఆంధ్ర శాసనసభలో కమ్యూనిస్టు పార్టీవారు వ్యతిరే
కించారు ఒక పర్యాయము వ్యతిరేకత జరిగి పోయింది తన అభిప్రాయము వ్యక్తపరిచారు
శాసనసభ అభిప్రాయం, అంటే ప్రజల లభిప్రాయం తెలుసుకొన్న తరువాత, ఒకటొక తీర్మానం
అయినదే కాబట్టి ఈ పర్యాయం మరీ అదే విధంగా నిర్ణయం తీసుకొనకుండా ఏకగ్రీవంగా
నిర్ణయించటానికి ప్రయత్నిస్తారని ఆశిస్తున్నాను వారి అభిప్రాయం వ్యక్తపరిచినారు వారి
అభిప్రాయం ఏమిటో ప్రజలకు, దేశానికి తెలుసు హెచ్చుమంది ప్రజానీకం, హెచ్చుమంది
ప్రజాప్రతినిధులు ఒక పద్ధతిని కావాలని కోరినప్పుడు కొద్ది సెలలలోపుననే దీనిని తారుమారు
చేయటానికి ప్రయత్నించకుండా హృదయ పూర్వకంగా అంగీకారాన్ని తెలపడం మంచిది దీనితో
ఉన్న మంచిని స్వీకరిస్తాము తద్వారా కలిగే సత్ఫలితాన్ని అందరం పంచుకొందాము దీనికి
కొద్దిగా హెచ్చు ఖర్చు అవుతుంది, అనవసరంగా ఎందుకు అని కొంతమంది ఆశీర్వాదించారు
కాని ఇది ఆంధ్రప్రదేశ్ కు సంబంధించినది మాత్రమేకాదు ఈ హెచ్చు ఖర్చును ఇతర
ప్రదేశాలవారు అందరుకూడా ఆమోదించి అంగీకరించారు ఢిల్లీలో రెండవ సభ ఉన్నది
అక్కడ శ్రీకుంజు, లంబేద్కర్ మొదలైన పెద్దలు ఎందరో ఉండి సహాయము, సలహాలు
యిస్తున్నారు ఇక్కడకూడా ఒక ఎగువ సభను పెట్టుకుంటే, విద్యావిషయాలలో అను
భవజ్ఞులను, ఇంజనీరింగ్ సైపుర్వైజర్ కలిగినవారిని, పరిపాలనా దక్షత కలిగి రిటైర్ అయిన
ఉద్యోగస్తులను, తేదా ఏ రంగములోనైనా సరే ప్రత్యేకమైనటువంటి అనుభవం కలిగిన
పెద్దలను తెచ్చి ఎగువ శాసనసభలో పెట్టుకునే అవకాశం కలుగుతుంది దానివల్ల ఏ కొద్ది

లక్షలరూపాయలో ఖర్చు అవుతాయనే భావంతప్ప, పేరు కారణం కనుపించదు నాలుగైదు లక్షల రూపాయలకు మించదు ఆ ఖర్చు కోట్లకొలది రూపాయలు పెచ్చించి హారము కార్య క్రమాలు చేస్తున్నప్పుడు, యీ నాలుగులక్షల రూపాయల ఖర్చు హెచ్చు అనిపించుకోదు రెండు లక్షలు ఖర్చవుతుందని కొందరంటున్నారు నాలుగు లక్షలు అని కొందరంటున్నారు ఏదీ నిజమైనా, నాలుగులక్షల రూపాయలకు మించదు ఆ ఖర్చు ఈ నాలుగులక్షల ఖర్చుతో కొంత అనుభవం గలవాం నలహా ఇంత చౌకగా దొరికేదానిని అడ్డుకోవటం సరైనదే కాదని తోస్తున్నది ఇది ఒక్క భారతదేశంలోనే కాదు, ఇతర దేశాలలో కూడా అమెరికాలో ఫ్రాన్స్‌లో, బ్రిటన్‌లో ఇంకా అనేకచోట్ల, ఎగువ శాసనసభలు ఉన్నవి అధికమైన అధికారాల తేజోమైనా ఎగువశాసనసభ ఉండటం మంచిదని భావించి, అందుకు నిర్ణయించాము రష్యా కాన్స్టిట్యూషన్‌లో కూడా రెండవ సభ ఉండాలని లంటున్నట్లు వింటున్నాము అధికారసభాపక్షం చెప్పలేముగాని, వారుగూడా ఎగువశాసనసభ ఉండాలని అనుకొంటున్నారని మీట్రలు చెప్పి తున్నారు మనమాదిరిగా తెజ్‌స్లేచర్ వని చేస్తున్న దేశాలు అమెరికా, ఫ్రాన్స్, ఇంగ్లండ్‌లలో రెండు శాసనసభలు ఉన్నవి అనే సంగతి మనకు తెలుసు పేరే ఇతర కారణములు ఎవీ లేవు, ఈ రెండవశాసనసభ తేజోమైనానికి, ఖర్చు ఎక్కువ అవుతుందనే కారణం తప్పితే దీనికి స్వతంత్ర కనబరచవలసిన ఆవశ్యకత కనబడదు ఈ కొద్దీ వ్యయానికి మనము శంకించవలసినదేనా? ఈ ఎగువ సభవలన ఎంతవరకు ఉపయోగం ఉంటుందో అన్న విషయాన్ని పలుమారులు మనం చర్చించుకొన్నాము మనం ఒకటూరి ఇది చర్చించినటువంటి విషయం కాబట్టి, నేను తిరిగి దీర్ఘవన్యాసము చేయవలసిన అవసరంలేదు ఏకగ్రీవంగా యీ వర్ణయమైనా దీనిని పాస్ చేయాలని, అంధ్ర, హైదరాబాదు, యీరెండు శాసనసభలూ కూడా తీర్మానం చేశాయి కాబట్టి, ఆ శాసనసభల నిర్ణయాన్ని గౌరవిస్తారని ఆశిస్తున్నాను రెండు శాసనసభలూ పాస్ చేసిన తీర్మానం మాత్రమే, నేను ఇవాళి ప్రవేశపెడుతున్న తీర్మానము మరొక వర్ణయము చెబుతూ, మనశాసనసభలు చేసిన తీర్మానం కాబట్టి, యీ వర్ణయము దానిని గౌరవించి, ఏకగ్రీవంగా పాస్ చేయాలని కోరుతూ యీ శాసనసభముందు యీ తీర్మానాన్ని ఉంచుతున్నాను

Mr Speaker Resolution moved

“That this Assembly recommends to the Parliament that a Legislative Council may be created in the State of Andhra Pradesh and that necessary legislation may be passed under clause (1) of article 169 of the Constitution of India, containing such provisions for the amendment of the Constitution as may be necessary to give effect to the provisions of the law and also such supplemental, incidental and consequential provisions as the Parliament may deem necessary”

***Sri V D Deshpande** Mr Speaker, Sir, the hon Chief Minister has expressed the view that it would be better if we can have unanimity on this particular Resolution I should think we can have more and more occasions and problems on which we can

think in a common way, but, unfortunately, there are certain problems and there are certain basic approaches where, with all respect to each other, we beg to differ. The present Resolution before the House is one of such problems, where we beg to differ with the Treasury Benches.

This problem first came up for discussion in the former Andhra Assembly as well as in the former Hyderabad Assembly. We, on behalf of the Opposition, unanimously felt that in the present situation of our country, creation of a Second Chamber for Andhra Pradesh State will not be advisable. The hon. Chief Minister has referred to the western countries and the practices there. True, our democratic and parliamentary form which we are following in India is based mostly on the pattern that is being followed in western countries. But to every problem we have got the nationalistic approach, and to these parliamentary institutions too, we have an approach which will be in keeping with the necessity and the specific conditions of our country. First and foremost, my argument in opposing this Resolution is this: Are we in a position today to afford any extra expenditure? The other day, I had the honour to talk with the Chief Minister of the former Andhra State, Sri Gopala Reddy, on the problem of the salaries of our low-paid employees—3rd grade and 4th grade. I suggested to him that the salaries in Andhra are very low when compared to the salaries in former Hyderabad State and it would be good in our socialistic pattern of society and while we were inaugurating the great State, that we should be able to bring on par the salaries of 4th grade employees in Andhra with those in Hyderabad. He told me, “We have already got a deficit of Rs. 4 crores in the budget. Do you want us to increase it to Rs. 10 or 12 crores?” Of course, at that time he said, “I am not in the Ministry.” Now he is in the Ministry. His concern was that we should not have unnecessary expenditure though he felt in that particular case that it was necessary.

Sri B. Gopala Reddy Sir, I said at that time I was not in the Ministry.

Sri V. D. Deshpande Yes, true.

Sri B. Gopala Reddy And the reasons are, now that I am in the Ministry.

Sri V. D. Deshpande We all know that our finances do not permit us any extra expenditure. We are now in the first

year of our Second Five-Year Plan and we are trying our every nerve to have economy and to have more finances for developing our State

Now, the question before us is the creation of a Second Chamber at this juncture. On the eve of the coming bye-elections in Andhra Pradesh State and the general elections in the country, what compelling necessity is there for bringing in such a Resolution in this August House in this short session? True, in the former Andhra Assembly a Resolution was passed. In the former Hyderabad Assembly also a similar Resolution was passed. But permit me to point out that it could not get the necessary two-thirds majority of the House as such. The same problem came before the House of People and it was discussed there. I should not feel myself gratified that it was because of our arguments, solid arguments that the House of the People did not feel the necessity of creating such a House for Andhra Pradesh State through the States Reorganization Act. I cannot necessarily say that the weight of our arguments received consideration there. But, certainly, the August House of our country *ie*, the House of People, felt that it was unnecessary for it to provide a that have been put in the House by the hon. Chief Minister, probably, they could have got themselves convinced. But it seems to me that they did not feel the necessity at all. Here, they have created this great State with a population of 8 crores but they did not feel it too big enough to feel the want of talent in the Lower House and that it should be supplemented by the Second Chamber. It is said that there are certain personalities, scientists, great literary persons, social workers, etc., who, probably, cannot find place in the Lower House through the present system of General Elections. But permit me, Sir, to point out that our Country is based on a democratic system and the various democratic parties should be able, through their party machinery, to provide for personalities of this type. After all the Second Chamber which we are going to create will have not more than 72 members out of which one-third will be elected by this House, and one-third more will come through the district boards and local bodies.

About one-sixth will come through teachers and professors and one-sixth will be nominated by the Government. Now, I want to know what special qualities the various sections that will go to make up the Second Chamber are going to have

Rightly, it is said that local bodies are the primary schools or the High Schools where we learn the art of public administration and discuss the various matters of public importance. It should be a practice and a very good practice, that persons who have worked in local bodies should find place in the Assembly and House of the People and in that way that experience can be brought in this House. In Hyderabad it was a young House, a new House and there probably the argument would have been quite right that we do not have the experience of local bodies in our House and certain provision should be made for that. But I feel as has been pointed out by one of the members from this side, there are great personalities, aged persons, persons with great experience, persons who have probably been Mayors, Chairmen and all that, and certainly Ministers also, many ex- and otherwise, and I do not feel, if you analyse the whole House, that the talent that is found in the local bodies is wanting in this House. Probably, it may be represented more than necessary. For that, creation of a Second Chamber, I personally feel, is absolutely unnecessary.

Coming to Professors and teachers, many of us are acquainted with that profession. My party has two lecturers who have worked in many Colleges as lecturers and have got their experience here. Teachers, probably, I feel, quite a good number, much more number than we can provide through a Second Chamber, will be found in this House if we just find out what has been the profession of various members. So far as teachers or lecturers are concerned, there is no necessity for creating a Second Chamber.

Then the other interests which are sought to be represented in the Second Chamber through this particular provision is about the scientists, social workers etc. Is it beyond our ingenuity through our party machinery to provide for them as well? Can we say that it is not possible for us to do it? This morning we are paying our tributes to our hon. Speaker, many of his qualities of head and heart, we eulogised. We paid him the tribute as a social worker as a writer and what not. Probably, round about me here, there are personalities of that type in whither number. So, to provide for them as well it is not a compelling necessity that a Second Chamber should be provided. In fact, what will it mean? It simply means that the number of 301 provided to this Lower House is not enough. We feel that some 72 more members are necessary. It is indirectly expanding this House, by an addition of 72 member. We could have as well said then that instead of 301, let us have

371 or 373 Would that argument cut any ice, I respectfully ask the hon the Chief Minister? Of course, a very good point he has brought forward and it is a reflection on us, that certain literary persons do not find a place in our August House or that all of them may not be able to find a place in this House. If it is a valid argument, what does it lead us to? What does it show? What does it talk of our democratic pretensions? If literate persons with quality cannot find a place in our August House, probably the machinery of election as at present constituted has certain defects. It is a matter to be discussed by our National Leaders, and by all the parties to see and find out ways and means by which we will be able to utilise all available talent that would be useful to our country.

Sir, these are some of the arguments because of which I feel that at present, there is no compelling necessity as such for creating a Second Chamber. Examples have been given of other States. 'Bombay has a Second Chamber, Madhya Pradesh has a Second Chamber, and if they can have, why not we?' I believe that the reasons for the creation of Second Chambers in the previous regime and in the regime of the foreign Government that we had here, were that they served certain parties. For certain personalities which they wanted to please, certain personalities whom they wanted to reward and certain personalities whom they wanted to associate themselves with, for them they have provided a Second Chamber, and as for traditions, they are hard. Despite the fact that they claim to be revolutionaries-non-violent of course—old traditions are dying hard and the systems which were introduced in this country by our past rulers persist and they are persisting in Bombay, in Madhya Pradesh and persisting in all the States and to-day here too we are likely to fall a prey to it.

Sri N Sanjeeva Reddi The hon Leader of the Opposition is making a fundamental mistake. There was no Upper House in Madhya Pradesh but it is created now. He is harping on the old tradition and all that but I want to point out that there was no Upper House in that State previously.

Mr Speaker It is so.

Sri V D Deshpande Not one but half-a dozen States are there which have a Second Chamber. I may not be correct in referring to a particular one, but my argument still stands that they have been created in a different perspective, in a different context when a foreign Government had to provide be-

cause of certain interests. Now to day in our present situation, for the arguments I have put forward and which I do not wish to repeat, is that necessity existing, because of which we should rush up to create a Second Chamber? I use the words 'rushing up towards creating a Second Chamber' because as I have earlier said we are just creating a new State, a State which we want to flourish, a State where we feel that finances are not sufficient enough. A deficit budget is there. In such a particular situation, unless there is a compelling necessity, can we afford the luxury of having a Second Chamber? That is my straight question. If the hon. Chief Minister proves to me and to my party that such compelling necessity exists, we will definitely reconsider our view on this particular problem. But I have carefully tried to follow his argument and all the arguments which formerly were put in the Andhra Assembly and by his co-parceners in the Hyderabad Assembly, are repeated and they, to say the least, have not convinced us. He said that some time, we might commit mistakes and the mistakes might be corrected in the Second Chamber. I do not know if he has quoted the working of certain Assemblies in other parts where the Second Chamber has been able to correct the Lower House. If that is so, I would have certainly considered that point. But the working of these Chambers in India has shown us that the Second Chamber does not necessarily get persons of more experience, of more talent and those who can correct the Lower House. Take the example of the Houses that are working in India. Are they necessarily better than the Lower Houses? Take our House of the People. Can we say man to man and collectively that the House of the People is inferior compared to the Council of States? Can we necessarily say that the persons whom we send to the Council of States from the various Assemblies are persons of talent?

We would have no objection if at least we feel that it is a question of talent, sending great personalities to the Upper House, that has been the main reason. But, there are other considerations, considerations other than talent, and certain adjustments, political and otherwise, had to be looked into, and mainly the second chambers have been serving certain purposes which necessarily are not, in each case, to provide for talent or for personalities or for social workers as such. Therefore, Sir, I would respectfully beg to say that in the present situation, in the first year of the second five-year plan, while the finances of our new Andhra Pradesh State are poor and expenses have to be economised, I do not feel any compelling necessity for creating a Second Chamber. Let us work this State for the present

with one chamber, let us all pull together with the resources we have, let us first build up a great and glorious Andhra State and if our experience proves that due to the peculiar position in our country the necessity for a second chamber exists and if we can afford to maintain it, this matter may be reconsidered at that time. My party is not dogmatic as such in this respect, I would like to put it very clearly. Certain arguments in favour of the creation of second chamber might be there, might be valid for certain circumstances, and they may be considered later. But today, we feel that there is no compelling necessity to rush through this resolution and put ourselves to more expense and in a way expand the existing House which will neither help us for legislation nor provide for necessary talent. Therefore, Sir, I have respectfully to oppose this resolution and request the hon Chief Minister to reconsider its passage now.

Mr Speaker I have received two amendments, one from Sri S Vemayya and the other from Sri Vavilala Gopalakrishnavva. I want them to move their amendments.

Sri S Vemayya (Buchareddypalem—Reserved) Sir, I am not moving the amendment standing in my name.

Mr Speaker I now call upon Sri Vavilala Gopalakrishnavva to move his amendment.

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య — నేను నా సవరణను ఉపపాదించడము లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్ — అయితే, ఇప్పుడు మనం నిర్ణయించు కున్నట్లుంటే కార్యక్రమం ౫ గంటల వరకు ఈ పూట జరుగుతుంది. రేపు ౧౦ గంటలనుంచి ౧-3౦ గంటలవరకు వరకు ఒక గంట ఉంటుంది. అప్పుడు vote తీసుకుంటాము. ఇంకీ రౌట్స్ లో ఉట్టించి ౧౯౯ వ Article క్రింద ఎవరైతే హాజరయినారో వారినుండి vote తీసుకుని, వచ్చినవారిలో ౨/3 వంతు vote ఉన్నదో లేదో చూచుకోవలసి ఉన్నది. ఆవిధంగా చూసుకుంటాము.

శ్రీ పైడి నరసింహస్వామిరావు (పాంకొండ) — అధ్యక్షా! శ రోజు చాలా సుదీనం అని చెప్పి నమస్సు కారణమేమిటంటే ఆ ప్రాదేశ్ ప్రభుత్వ సమావేశపు మొదటి తీర్మానమును ముఖ్య మంత్రిగారు ప్రతిపాదించారు. దాని మా Part IV తరపున పూర్తిగా పరిపూర్ణమైనది. నేను వ లాడుతున్నాను 'భయ భయ హంపీక్ హె' మన మందరం అన్నిదమ్ములం ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను మొదటిసారిగా ఏకంగా ఒకరించే ఆంధ్ర మంత్రివర్గం సుస్థిరంగావుంటూ, ఏకంగా ఉంటూ పనిచేస్తారని యీ రోజు విన్నందుకు చాలా స తోషము. ఆ విధంగా వారందరి ఎదుట మాట్లాడటం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉన్నది. లక్షాల్ల మన భారతదేశంలో బొంబాయి, ఉత్తరప్రదేశ్, బీహారు అనే పెద్ద రాష్ట్రములతో నాల్గవ స్థానమును ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఆక్రమించింది. నునకంటే చిన్న రాష్ట్రములన్నీ వాటితో కూడా

రెండవ శాసనసభ ఉన్నది మనకున్న ఉభయ రాష్ట్రాలూ కూడా—ఇదివరకున్నటువంటి ఆంధ్ర రాష్ట్రం, హైదరాబాదు శాసన సభలు కలిసి—ఎగువ సభకావాలని తీర్మానమును చేసివున్నాయి కాని ఇప్పుడు మళ్ళా ఏకారణంచేత ఇది వచ్చిందో తెలియదు పాడినపాటే పాడమన్నట్లు పేరుకు మాత్రం తీర్మానం pass చేసుడంతప్ప ఇందులో పెద్ద విశేషమేమీ లేదని చెప్పడానికి బాధపడు తున్నాను నాలుగు లక్షలు ఖర్చవుతుందంటున్నారు నాలుగు లక్షల ఖర్చయితే మాత్రం ఏమి కరోజు ఖర్చు తగ్గించుకుంటే సంపాదించి ఆవిధముగా తగ్గించుకుంటే యిలా చేయవలసినది చెబుతున్నాను ఎగువ శాసనసభ ఉండేంతాని **Local Boards** లో కొన్ని పంచాయితీల ఎన్నికలయినాయి గ్రామాలనుండి కొందరు రావలసిన వారున్నారు మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా పండితులు, మేధావంతులు సలహా ఇవ్వ తగిన వానినందరినీ తీసుకు వచ్చుటకు వీలుగా ఎగువ శాసనసభ ఉండవలసినది ఈ తీర్మానమును బలపరుస్తూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్య—అధ్యక్షా, ఈరెండో శాసన సభ ఉండవలసిన అభిప్రాయం గురించి తర్జన భర్జనలు అటు ఆంధ్ర రాష్ట్రంలోనూ, అటు హైదరాబాదురాష్ట్రం లోనూ జరిగినమాట నిజమే కొంత మంది తీవ్రంగా దానిని ప్రతిఘటించారు పార్టీ బలం లోటే ప్రభుత్వం తమ తీర్మానమును గెలిపించుకున్నది అంత మాత్రంచేత ఒక సిద్ధాంతానికి సంబంధించిన విషయం వచ్చినప్పుడు అలాంటిది దానిని తప్పకుండా అంగీకరించడని చెబితే దానిని అంగీకరించవలసిన అవసరం ఏమీలేదని మనవి చేస్తున్నాను ముఖ్యంగా **Parliamentary** విధానంలో రెండు శాసన సభలు అనేవి ఇంగ్లండులో పెనుకటి రోజులలో ఏర్పడ్డవి అదేలో **Lords** సభ మాత్రమే ఏర్పడి వారు రాజ్యం ఏలుతున్నప్పుడు, ప్రజానీకం రోజురోజుకు హక్కులను స్థాపించుకొని ముందుకుపెడుతున్న రోజులలో రెండుశాసనసభలు ఏర్పాటు చేయవలసి వచ్చింది రోజురోజుకు ప్రజలు సాధించిన హక్కును ఎప్పుడైతే అముజరుపు కుంటున్నారో దానిని వ్యతిరేకించడం పూర్తిగా చేతగాక అనలు తన నామరూపాలు పోగొట్టు కోలేక **England** లో **House of Lords** అనీ **House of Commons** అని రెండు సభలు ఏర్పాటు చేయడం ఒరిగింది చివరకు **Lords** కు హక్కులు లేకుండా పోయాయి మన స్వాతంత్ర్య పోరాటం రోజులలోనూ శాసన సభలు ఏవిధంగా ఉండాలని చర్చ చేసినప్పుడు రెండు శాసన సభలు సాధారణంగా అనవసరం అనేటటువంటివి వచ్చింది అయితే ప్రభుత్వపు నిషేధకలలో, ప్రభుత్వం కోరుతున్నది కనుక కాదంటే వీలులేదేమోనని **American policy** ప్రకారంగా **House of Representatives** అనీ **House of Senate** అనీ రెండు ఏర్పరచాలని ఆలోచించుకోవడం జరిగింది అదే సెప్రేటా కమిటీ చేసిన సూచన అయితే రాష్ట్ర శాసనసభల వ్యవహారం వచ్చినప్పుడల్లా రాష్ట్రంలో రెండవ శాసన సభ పూర్తిగా అవసరం మన అభిప్రాయం చాలమందికి ఉండడం జరిగింది రెండో శాసన సభ ప్రయోజనం ఏమిటి? వయోజన **voting** వచ్చిన తరువాత, సామాన్య ప్రజానీకం స్వేచ్ఛగా ఎన్నికలలో పాల్గొనడానికి వీలున్న తరువాత, పెద్దలను ఎన్నుకోడం లేదు, అది చాలా ప్రమాదమైనది అనేటటువంటి మనోతత్వం ఏదయినావుంటే నిజముగా ఆ మనోతత్వమే చాలా ప్రమాదకరమైనది దానికి ఎవరూ ఈ రోజున అంగీకరించడంలేదు కనుక యీనాటి ఎన్నికలు వయోజన వోటింగుతోనే సాగుతున్నాయి

ఎవరయినా ఎన్నికలలో రావడానికి వీలు లేక, అనుదీన తీవ్ర రాజకీయాలలో పాల్గొన కుండా సాధారణ రాజకీయాలలో పని చేస్తూ ఉన్నట్లయితే, వారికి చోటు ఇచ్చి వారి అభిప్రాయాలను స్వీకరించడానికి ఎగువ సభ ఉండాలనే వాదన ఇప్పుడు తీసుకు వస్తున్నారు ఈ సభలు రెండు విధాలుగా ఉన్నాయి ఒకటి, కేంద్రంలో ఉన్న రాజ్య సభ, లోక్ సభ, రెండవది రాష్ట్రాలలో ఉన్న Councils, అసెంబ్లీలు కేంద్రంలో లోక్ సభ, రాజ్యసభల అధికారాల విషయమై వివాదం వచ్చినప్పుడు, చివరకు రెండు సభలకు సమానస్థాయి ఉన్నదీ అరడం జరిగింది Initiative కు కాని శాసనాలు తీసుకురావడానికి కాని రెండింటి లోను ప్రముఖస్థానం ఇస్తాము అని చెప్పారు అయితే ఈ రాజ్యసభ విషయంలో ప్రధానమంత్రి నెహ్రూగారి ప్రకటన సారాంశం తీసుకుంటే మరొక విధంగా కనిపిస్తోంది రేపు జరుగబోయే ఎన్నికల తరువాత మంత్రి వర్గం ఏర్పడిన సందర్భంలో లోక్ సభకు ఎన్నుకోబడిన వారిని మాత్రమే తీసుకోవాలని, రాజ్యసభ వారిని తీసుకో నక్కర లేదని, వారు ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడినవారు కారని, వారు ఎన్నుకోబడ వారితో ఎన్నుకో బడ్డవారని, అందుచేత వారి పాత్రనిర్ణయం ప్రజాపాత్ర నిర్ణయం కాదని, అందుచేత లోక్ సభలో ఉన్నవారినే మంత్రిలుగా తీసుకోవడం సరిఅయినదేమో అన్న అభిప్రాయం నెహ్రూ గారి ప్రకటన బట్టి తేలుతోంది దీనిని ఒట్టి చూస్తే లోక్ సభ, రాజ్యసభలు ఉన్న అధికారాలు సమానమైనవని అన్నప్పటికీ, రాజ్యసభ ప్రతినిధులు మంత్రివర్గ సభ్యులుగా ఉండడానికి వనికీరారని అనడంవల్ల ఆ సభ అవసరం కూడా తీరినట్లే కనిపిస్తోంది ఇటువంటి సందర్భంలో రెండు శాసన సభలు ఉండాలని కోరడం చాలావిషాదంగా ఉన్నదీ రెండు శాసనసభలు ఎందుకు అవసర మైనాయి? శాసనసభల ప్రాసీజరుకు సంబంధించిన చూపుప్రకారం మొదట చూద్దాము ఎగువ శాసనసభకు ఉన్న అధికారం ఏమిటి? ఏమైనా తీర్మానం చేస్తారా అంటే క్రిందసభ తీర్మానం చేస్తూ దానిని ఎగువ సభకు పంపుతారు స్పీకరు గారి ఆదేశంప్రకారం ౧౫ రోజులలోనో ౨౦ రోజులలోనో వారి అభిప్రాయాన్ని చెప్పాలి వారు ఆ తీర్మానాన్ని అంగీకరిస్తారా అంగీకరించరా అనే సమస్య ఉన్నదీ ఆ ౧౫, ౨౦ రోజులలో ఏ అభిప్రాయం చెప్పకపోతే అంగీకరించినట్లే అర్థం అంగీకరించకపోయినా అంగీకరించినట్లే అర్థం అటు వంటుప్పుడు ఈ ఎగువ సభవల్ల ప్రయోజనం ఏమిటి? చాలామంది సభ్యులు ఉండడానికి అలంకార ప్రియంగా decorative గా ఉండవచ్చును దీనివల్ల శాసనసభలకు రావడానికి ఎక్కువ మంది విజ్ఞానమంతులు రావడానికి అవకాశం ఇస్తాము అంటారా ఆ విధంగా ఇందులోనికి రాగలిగిన వారు ౧/౬ వంతు మాత్రమే ఉంటారు అంటే ౧౨ మంది వస్తారు మన లెక్కల ప్రకారం మద్రాసు రాష్ట్రంలోని ఎగువ సభకు తీసుకుందాము అక్కడ శ్రీ అశ్వనాథస్వామి మొదలియారుగారు మొద తైన వారిని nominate చేస్తారు వారు ప్రభుత్వ విద్యావిధానం గురించి ఆర్థికవిధానం గురించి కాని సునిశితంగా చర్చ చేసి ఎంత ఉదారంగా చెప్పినా మీరు చెప్పినారు కాబట్టి మేము వినాము అనే ధోరణిలో ఉంటున్నారే తప్ప వారు చెప్పిన విషయాలను జనసామాన్యం అంగీ కరించిన వాటిన్నా సరే ప్రభుత్వం అంగీకరించిన సందర్భాలు తప్ప పెద్దవారిని తీసుకు వచ్చి వారు చెప్పిన ఆలోచనలను అంగీకరించకుండా ఉంటే వారికి కూడా కష్టంగానే ఉంటుంది ఈ విషయం చాలాసార్లు అశ్వనాథస్వామి మొదలియారుగారు చెప్పిన దానిని బట్టి తెలుస్తుంది మేము చెప్పిన వాటిని పేటిని అంగీకరించకుండా మమ్ములను ఉంచిన ప్రయోజనం

ఏమిటని ఆయన అడిగారు కూడా రాజ్యాంగరీత్యా తీసుకుని చూస్తే ఈ ఎరువ సభలోనికి వచ్చేవారు ఎవరు? మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌నే తీసుకుందాము, మొదటి sub clause ప్రకారం జీల్లా బోర్డులు మునిసిపాలిటీలనుంచి రావాలి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని లోకుని చూస్తే అక్కడ జీల్లా బోర్డులు ఎక్కడ ఉన్నాయి? జీల్లా బోర్డు సభ్యులు ఎక్కడ ఉన్నారు? ఎవరు వీరిని ఎన్నుకుంటారు? సలహా సంఘాలలోని సభ్యులే ఎన్నుకుంటారా? స్పెషల్ ఆఫీసరు నామినేటు చేసిన వారితో వ్యవహారం సాగిపోతుంది కవున్సిలులోనికి ప్రతినిధులకు కూడా ఆయనే single transferable vote ప్రకారం పంపిస్తారేమో నాకు తెలియదు తెలంగాణా ప్రాంతానికి వస్తే, జీల్లా బోర్డులలో నామినేషనులు, జీర్గా కలెక్టరు ప్రాజెక్షన్లను ఎంతో ఉన్నది ఇక్కడ క్రొత్తగా కట్టాన్ని తీసుకువచ్చారు ఏటిస్‌నింటిని integrate చేయవలసి ఉంటుంది ఈ పరిస్థితులలో ఈ స్థానాలకు ఎవరిని పంపిస్తారు? బహుశా మనము పుట్టే శిశువులలోని ౨౦ స్థానాలలో ౨౦ స్థానాలు ఈ స్థానిక సంస్థలకు వస్తాయి ఈ స్థానాలకు ఏ విధంగా ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వాలో తెలుసుకోలేని స్థితిలో ఈ తీర్మానంచేయడం ఎల్లా ప్రయోజనం ఏమిటి? ఇంక నామినేషన్లు విషయం తీసుకుందాము ౧౯౫౨ ఎన్నికల తరువాత మద్రాసు కవున్సిలుకు కాన్ని నామినేషన్లు చేశారు రాజ గోపాలాచారిగారిని మద్రాసు లెగిస్లేషన్‌లోని నిర్ణయించుకుని దానికి దారికోసము ఆయనను నామినేటు చేశారు కామరాజునాడూరుగారు ముఖ్యమంత్రి కాదలచినప్పుడు తన పార్లమెంటు సభ్యత్వానికి రాజీనామా ఇచ్చి నానసభ్యుణ్ణి ఒకరిని రాజీనామా చేయించి ఆస్థానంలో ఎన్నిక అయినారు అదే విధంగా రాజ గోపాలాచారిగారు చేసి యుండవచ్చును కాని ఛైర్మన్‌ తోకనో, ఏ కాలింజేతనో, nominate అయి ముఖ్యమంత్రి అయినారు ఆయన ముఖ్యమంత్రి కాకుండా ఉంటే nominate అయినా ఫరవాలేదు సమర్థుడు కూడా ముఖ్యమంత్రిగా చేయడానికి నిర్ణయించేసుకుని నామినేషను చేస్తే అది political nomination కాదా అని అడుగుతున్నాను ఒకమాండురు రామస్వామిరెడ్డియార్ గారున్నారు ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఎనిచేశారు ఆయననుకూడా nominate చేశారు ఇవి అన్ని political nominations కాక ఏమిటి? పుట్టి రాజకపూర్వగారు ప్రసిద్ధ సినిమానటుడు ఆయనను రాజ్యసభలోనికి తీసుకు వచ్చారు ఆ విధంగా ఎవరైనా రాష్ట్రాలలో వచ్చారా అంటే రాలేదు మద్రాసు శాసనసభలో సంగీత గాయకురాలు సుబ్బలక్ష్మిగారిని ఒకరిని తీసుకు వచ్చినారేమో సంతోషించవలసిందే అయితే సుబ్బలక్ష్మిగారైనా కళ మీదకాని మరొకదాని మీదకాని ప్రత్యేకంగా శాసనసభలో చేసిన ప్రతి పాదసలేపి కనిపించడంలేదు బయట చెబుతున్నవే తప్ప అందరికీ విసుగ్గడంలే హాయిగా పాడి సంతోషాన్ని ఇవ్వగలుగుతారేమో ఇక అర్థిక పరిస్థితిదృష్ట్యా కూడా ఆలోచించదాము శ్రీమన్నారాయణ రీపార్టు అమలు ఒరిగితే మన పరిస్థితి ఏమిటంటే ౧౨ కోట్ల రూపాయల లోటు బడ్జెటుతో ఉంటాము రాజ్యాంగంలోని Directive Principles ప్రకారం మధ్యపాననిషేధాన్ని అమలు చేస్తారా లేదా? అమలుచేసి ౧౨ కోట్ల రూపాయలలోటు బడ్జెటుతో ఉంటూ అలంకార ప్రాయంగా decorative గా ఉండే సభ్యులను తీసుకురావడం నేను ఛెజితో కషంగా ఉంటుందేమోకాని nepotism or patronage కు asylum అవుతుందనే భయం నాకు ఉన్నది ఈ విషయాన్ని తీవ్రంగా ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు వచ్చిన ప్రమాదం ఏమీలేదు రెండు శాసనసభలు కావాలని

తీర్మానం చేసుకుని కేంద్రం దగ్గరకు వెళ్ళాము వారు మరల ఆలోచించుకుని తిరిగి తీర్మానం చేయాలని అన్నారు ఆ తీర్మానం ఆందోళనపడి చేసినామేమి ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనికి ఇటువంటి ఎగువ సభ లవసరం, తిరిగి ఆలోచించుకుంటే రాష్ట్ర లోకి పరిస్థితులు ఏవవుతుంటే గుర్తించి ఆలోచిస్తారని ఆ సభంగా పునరాలోచించి ఆరా తీసుకు రాకుండా ఉంటారనే ఉద్దేశంతోనే అటువంటి సలహా ఇచ్చారు లోక్ సభలో ఎర్బి రిగిష్టరు చాలామంది సభ్యులు అడిగారు క్రొత్తగా ఏర్పడిన మధ్యప్రదేశ్‌కు ఎగువ సభ ఇచ్చారు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్‌కు ఇవ్వలేదేమి అని అడిగారు మధ్యప్రదేశ్ పరిస్థితులు వేర, ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిస్థితులు వేరు, అవసరమయితే మరల తీర్మానం చేస్తారని జవాబు చెప్పారు లవసరంలేదనే వారు అనుకుంటున్నారు కొద్ది రోజులలో అసెంబ్లీకి ఎన్నికలు రానున్నాయి అందులో క్రొత్తగా గౌరవం కున్న వాంఛించునా రావచ్చును ఇప్పుడు ఒక చిక్కు ఉన్న మాట నాకు లెలుసును మంత్రులుగా ఉన్న కొందరు, సభలో సభ్యులుగా లేరు వారు తప్పుకుండా ఎన్నికలలో ఎన్నిక అయి వస్తారని నానమ్మకం వారి కోసము ఇది తీసుకు వచారం నేను అనిడం లేదు వారికోసము తీసుకురావలసి వుంటుంది - డా నేను అనుకోవడం లేదు ముగిసిన పరిస్థితులు, అడ్మినిస్ట్రేటివ్ గతులన విచారించి, మన విన్నూనాన్ని ఒక సారి పార్లమెంటు లోనివేసిన లెలువాల, తిరిగి మరొక పిటిషన్‌లో వెళ్ళి ఎగువ సభ కావాలని అడగడం న్యాయామా అని అడుగుతున్నాను మాలసూత్రం క్రింద ఎగువ సభ లవసరమని అంటారా, సెమిగ్రామ ప్రకటించు దానిని ఒట్టి రాజ్యసభ నుంచి మంత్రులను తీసుకోడానికి ఎటు లేదు అటు న్నారు మరొక పైపు వాస్తే రాజ్యసభగర్హ్యగాని, రూల్స్ ప్రకారం కాన ఎగువ సభకు లభికారాలు లేవు పార్లమెంటు ఇవ్వవలసినట్లాబోర్డులలో సభ్యులు లేరు, ఇక ఎందుకు ఇది? ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎగువ సభ ఉండవలసిన అవసరం లేదని వరోత్త ఎన్నికలద్వారా కాక ప్రత్యక్ష ఎన్నికలద్వారా వచ్చిన ప్రాధులచేత పంజాలన నిర్వహించే డిటా చూడాలని మంత్రివర్గంవ రిని కోరుతూ ఈ తీర్మానాన్ని సెల వ్యవహరిస్తున్నాను

Sri Gopal Rao Ekbote (Chaderghat) Mr Speaker, Sir I rise to support the resolution

On such an occasion as this, it is always natural that the old controversy which centres round this question is brought to the surface Whether there is any usefulness in the Upper Chamber or not is a question on which much literature can be found, both against and in support of it It will not be out of place if we discuss even academically some aspects of the Upper Chamber, because it is only when we keep in view the fundamental and basic principles on the basis of which Upper Chambers are generally constituted that we will be able to get a correct perspective Otherwise, as is now found, we are apt to be lost in certain sentimental approaches, which, let me say with a little amount of frankness, may sound for the moment as quite substantial but, so far as the main question is concerned, are beside the point

If we look to other countries, one thing which we come across is that many Constitutions have specifically provided for the constitution of an Upper House There are, however, some very

notable exceptions to the general rule. But I can say with confidence that even those countries which were once opposing the constitution of a Second Chamber and had stuck to the unicameralism have again come round to the view that the bicameral system of legislatures is not only sound in its approach to the various legislative projects but also helps in solving the bigger problems with which a State is generally confronted.

If we look to the Constitutional provisions under which there can be a Legislative Council in the Andhra Pradesh, the heterogeneous constitution or composition of such a Legislative Council clearly assures us that the complex and diverse elements which will be able to find a place in the other House will certainly have a retarding and healthy influence on the legislative measures which are generally pushed ahead in the Lower House. I do not wish to speak disdainfully of the Lower House, but all those who are usually concerned with the Legislative Assemblies have certainly experienced that the Universal suffrage as we in India have does usually send to the Legislative Assembly that product which is usually found to be very progressive. I do concede that point. But in view of the lack of time, the lack of sufficient legal talent among the members of the Lower House, and the various complex and diverse legislative measures which are bound to come up in the wake of the constitution of a socialistic State, it is absolutely necessary that at some stage or other, there must be a machinery which will give more sober thought to all the legislative measures which are brought before the Legislative Assembly. It is the usual experience of those who are connected with the drafting of the legislative measures that the lack of experts for drafting various legislative projects, the lack of sufficient, as I said, material in the Legislative Assemblies have clearly resulted in one thing, and those connected with the Law Courts will bear me out when I submit that various decisions of the High Courts and the Supreme Court have gone to prove that the legislative measures which are drafted loosely and are allowed to be pushed through in the Legislative Assemblies in haste have been found very poorly drafted and on many occasions have been declared ultra vires, necessitating again their going back to the Legislative Assemblies for enacting what has been found as superfluous or ultra vires. If this waste is to be stopped and if more careful attention is to be bestowed upon the legislative measures, it is absolutely necessary, either at the drafting stage or at the stage of consideration of a Bill clause by clause by the Legislative Assembly or at a stage before it is finally tested by

the Judiciary, that persons belonging to a different category with legalistic experience to them credit or with a higher, if I am permitted to say, superior, or, supplemental, intellectual attainment, should scrutinize at the level of the Upper House and I am confident that they will act not only in scrutinizing and finding out whether, as a whole, a particular measure is in the interests of the people or not, but will also help to improve upon the legislative measure. It has been found, as I said, that the Lower Houses are usually not only very democratic but radical in their approaches and the argument which is usually advanced while opposing the constitution of an Upper House is that such a measure stifles the democratic voice of the people, because the composition of the Upper Chamber is heterogeneous in its nature and the Governor is authorised to nominate as many as one-third of the members of the Upper House—

An hon. Member Not one third, but one sixth

Shri Gopal Rao Ekbote I do not exactly remember the total number. It may be one-twelfth or one sixth. The number is going to be considerable.

If we keep in view the whole composition of the Upper Council and keep in view also its heterogeneous nature as I submitted, it gives us a clear picture of the persons who go to occupy those seats and how they can act and bring to bear upon the legislative measures influence which would certainly be wholesome.

Some number of the Legislative Council is to be drawn from the Graduates' constituency having three years' standing and residing in the State, some number of members is to be drawn from the Teachers' constituency belonging to not lower than the secondary school and residing again in the State and belonging to various, whether private or Government, educational institutions. Then there are representatives elected by the various local bodies, about 1/3 of the members, and, as I said, the nominations by the Governor would come in. The nominations by the Governor should, however, be of persons who are experts in literature, co-operative movement, social services and other fields, which are found useful. If we keep in view this composition of the Council and also the further restriction that those persons who are to be nominated would naturally belong to the age-group of beyond 30 years and also the further restriction that the total number does not exceed one-fourth of the total

number of members of the Lower House, the entire composition would certainly go to convince us that the defects which we usually find in the Hereditary council as it exists in England or other nominated council in other countries do not exist here. We have much improved the pattern of our legislative councils in our Constitution, and it is therefore in the fitness of things, that, keeping in view the lack of time, the lack of sufficient material in the lower House, the lack of sufficient experts at the drafting stage of the various legislative measures and further the necessity of a second thought in regard to the various legislative measures, it becomes absolutely necessary that we should have Legislative Councils.

I have one further argument to advance in respect of the necessity of such an Upper Chamber. After all, this Legislative Assembly is not mainly meant for drafting or preparing or finalising the legislative projects in regard to various matters coming before us. It is also a body which ventilates the public grievances and public opinion. It is also a body which permits the Government to create finances and also supports the expenditure which the Government wants to incur. Having in view these 3 different functions of the Legislative Assembly, it becomes absolutely necessary that if matter which is required to be decided at the top level or at Government-level is to be discussed not only in this Assembly but also by a differently constituted Chamber constituted by persons of supplemental, if not superior, intellect—that would, I have absolutely no hesitation in submitting, certainly lend more support. It will provide a better occasion to ponder over the same thing from two different angles and with two different outlooks and perspectives, and they will naturally give a very sober and constructive thought to all the top matters which we discuss in the Assembly. In view of this, the objections usually raised against its constitution by the Opposition Party on such occasions naturally fall back and appear to be very insignificant.

The objection raised is that if such a Council is constituted, it would be expensive and that, keeping in view the financial condition of the State, it would not be quite proper for this Assembly to recommend for the constitution of an Upper Chamber. It is also said that if this money is utilised for some other purposes which are beneficial for the furtherance of a cause which ultimately results in favour of poor people, it would be of a more significant beneficial interest to the people. I do quite agree with such an

argument But keeping in view the enormous wastage which is involved in poorly drafted legislative measures and their again coming back to the Assembly, it does not prove ultimately very economical If I am allowed to say so, it is a very false notion of economy

With these points, Sir, I beg to submit that this question should be considered not from any sentimental point of view but purely from the point of view of the present conditions in which we are working—the present atmosphere or present situation in which we are working—and the material which we have at different stages of legislation We want to establish a socialistic society only through the Rule of Law and if we want to establish that pattern of society through a Rule of Law, we have to have Laws which are free from any flaw or defect, and it is only then that we can clearly establish a Rule of Law in our State And if this is to be attained, we should have a Second Chamber consisting of those who have a definitely superior talent or supplementary talent and give them an opportunity to revise and to reconsider the entire legislative projects and to give ultimately a beneficial legislation which will ultimately lead to the cherished goal of ours

With these few words, I submit that the resolution may be supported and passed

*శ్రీ కె వి ఎస్ పద్మనాభరాజు (రేపిడి) —అధ్యక్షా! ఈనాడు మన ముఖ్యమంత్రి గారు మన ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు Legislative Council ఉండాలని ఒక తీర్మానమును తీసుకుని రావడము జరిగింది ఈ తీర్మానము పై చాలా మంది సభ్యులు మాట్లాడి ఉన్నారు ప్రతి పక్షములో ఉన్న దేశపాండిత్యం, గోపాల కృషయ్యగారు కూడ ఈ Council మన రాష్ట్రమునకు అవసరము లేదని అభిప్రాయము వెల్లడించారు అది విధముగా నేను కూడ మన రాష్ట్రమునకు ఉన్న ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి, అవసరము లేదనే పూర్తిగా వారితో ఏకీభవిస్తున్నాను అసలు మనకు Council ఎందుకు ఉండాలి అనేదాని మీద ముఖ్యమంత్రి సంజీవరెడ్డిగారు దేశములో బుద్ధిమంతులు, మేధావులు ఉన్న వారిని ఈ ఎగువ సభలో సభ్యులుగా చేర్చి, వారియొక్క సలహాలను గూడ శాసనసభచేయు శాసనముల విషయములో తీసుకుంటే బాగా ఉంటుంది, అది దో (క్రేయసు)కు తోడ్పడు నట్టిదిగా ఉంటుందని, అందువల్ల ఈసభ అవసరముగనుక, దానికై ఈ తీర్మానము తెచ్చినని చెప్పారు ఇదిగోక ఆర్థికంగా గూడ ఈ ఎగువ సభకు ఎక్కువ ఖర్చు ఏమీ ఉండదు, బహుశః ఏనాలుగు లక్షలో అవుతుందీ, అది అంతపెద్ద ఖర్చులో చేరిందికాదు అనే point లేవదీసి చెప్పారు మనకు ఇంతవరకు ఈ ఎగువ సభను గురించి మా అనుభవమునుబట్టి, మాకు తెలిసి సంతకం చూస్తే, దేశములోని బుద్ధిమంతులను, మేధాశక్తి గలవారిని తీసుకుని రావడము

ఎంతవరకు జరిగిందో అనేది పరిశీలించాలంటే, పూర్వపు చరిత్రలో ఇది ఎంతవరకు జరిగిందో చూడాలి ఎన్నికలలో పాల్గొని, ప్రజలకు విశ్వాసము లేక ఓడిపోయినవారు, యితాంటి వారిని ఏదోవిధముగా ఈ ఎగువ సభ అనే పేరుతోగాని, రాజ్యసభ అనే పేరుతోగాని, తీసుకునివచ్చి ఈ ఎగువ సభలో సభ్యులుగా చేర్చడముతప్ప, మరేమికాదు అలాంటి ఓడిపోయినవారు, నిజముగా ప్రజలకు వారీయందు విశ్వాసము ఉంటే, ఎన్నుకోబడ గలిగినవారే కాని వారిని ప్రజలు ఎన్నుకోలేదు ప్రజల విశ్వాసమును పొందలేని వారిని ఈ ఎగువ సభకు సభ్యులుగా చేర్చడము ప్రజాస్వామ్యము అనిపించుకోదు నిజానికి చూస్తే, సంజీవరెడ్డిగారు చెప్పిన విషయాలను బట్టి ఆలోచించితే, తొలివిగల వారిని, మేధావంతులను తీసుకుని రావడము ఎక్కడనూ జరగడములేదు ఇది నిజముగా జరుగుతుందని నేను అనుకోవడములేదు రాష్ట్రము యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిచూస్తే, మనకులోటు బడ్జెటు ఉన్నదే అందుకు పన్నులు ఇంకా ఎక్కువగాపేసి లోటును పూర్తిచేసు కోవాలి అని ఒక పైపున ప్రభుత్వ పక్షమువారు చెబుతున్నప్పుడు, ఈ ఎగువ సభకు ఇంకా నాలుగు లక్షలు ఖర్చుచేస్తామని చెప్పడములో ఈ బడ్జెటులోటును మరింత ఎక్కువ చేయడము తప్ప మరేమిటి అని గుర్తించాలి ఈ నాలుగు లక్షలు ఏమంత పెద్దఖర్చులోనిదీ కాదని సంజీవ రెడ్డిగారు చెబుతున్నారు పెద్ద ఖర్చుకాదు అని చెబితే, నాలుగు లక్షలేకాదు, అదీ వదిలక్షలు అయినా కావచ్చు నిజానికి ఒక్క విషయము గుర్తించండి ఇంత వరకు పైదరాబాదు రాష్ట్రమునకా, ఎగువ సభలేదు ఆంధ్ర రాష్ట్రానికా, అంతకంటెలేదు ఇలాంటి పరిస్థితులలో మన దేశములో మనము నిజమైన ప్రజాస్వామికము అమలు జరుపుకోవాలంటే, ప్రజలచేత ఎన్నుకో బడినవారినే, సభ్యులుగా చేర్చాలి ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన వారితో మనము శాసనసభ జరుపు కుంటున్నాము మనకు ఇంతవరకు indirect గా ఎన్నుకొనబడి ఇంకాక సభ లేనేలేదు పండిట్ సెహ్రాగారు కూడ ఇదీవరలో ఆసలు మనకు ఈ ఎగువ సభలు అక్కరలేదు, ఎక్కడైనా ఉంటే వాటిని రద్దు చేయడమే మంచిది అని తమ ఉపన్యాసాలలో పెల్లడించారు అలాంటప్పుడు మనకు మాత్రము ఈ ఎగువ సభ ఎందుకు అని అంటున్నాను ఒక పైపున ప్రధానమంత్రి ఈ ఎగువ సభలు అక్కరలేదని అంటూంటే, మనము ఈసభ ఉండాలని తీర్మానము లేవడము అర్థరహితము పోనీ, ఎన్నికలలో ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన వారాంటే అదేమికాదు ఎవరెవో ఉద్యోగము లేనివారికి ఇదొక విధముగా ఉద్యోగములు కల్పించి పోషించాలనే ఉద్దేశ్యము తప్ప మరేమికాదు కాబట్టి మనకు ఇప్పటివరకు జరుగుతున్న సాంప్రదాయాన్నే మనము అమలు జరుపుకోవడము సమంజసము

పోతే రెండవ విషయము నాయకులు ఈ విషయములో తీసుకున్న నిర్ణయములు ఏ విధముగా ఉన్నవో చూడండి కాంగ్రెసు హయాములో దేశములో నిరుద్యోగ సమస్య పెచ్చు పెరిగి పోతున్నది ఈ సమస్యను పరిష్కరించాలి అంటున్నారు కాని అలాంటి ఉద్దేశ్యముతో కాంగ్రెసులేదు అందువల్ల కాబోలు ఈనాడు ఈ ఎగువ సభలు అనే పేరుతో ఏ ౭౦ మందినో పోషించడానికి ప్రభుత్వము చూస్తున్నట్లున్నది అంతకంటే మరేమికాదు అంతేగాని నిజంగా దేశములో ఉన్న మేధావంతులను తొక్కి, వారి సలహాలను పొందటానికి కనబడదు ఈ విధముగా చేసిననూ, నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుందా? తీరనేతీరదు కాబట్టి మనకు ఈ ఎగువ సభ ఇదీవరకు లేదు కాబట్టి, ఇకముందు కూడ మనకు ఇది అక్కరలేదు

యీ సభలో మనకవసరములేదు ఈసభ తేనంతి మాత్రాన మనము సరియైన శాసనములు చేయలేక పోతున్నామా? ప్రజలకు కావలసిన శాసనములు మనము తన సభలో చేర్చించ గలుగు తున్నాము అంతకంటె ఇంక ఎగువ సభలో మాత్రము ఎక్కువ లభించేది యేమీ ఉండదు నిరుద్యోగులను పోషించాలంటే, పేరు మార్గములు లేకపోలేదు ప్రజా ప్రతినిధులుగా ఎన్ని క్లైన వారితో మనము ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు శాసన సభను ఏర్పాటు చేసుకుని సుస్థిరముగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ను పరిపాలించానికి ప్రయత్నము చేయాల్సినా, ఈ ఎగువ సభవల్ల కలిగే లాభము ఏమీ లేదు కాబట్టి ఈనాటి తీర్మానమును ప్రభుత్వము ఉపసంహరించు కోవాలని కోరుతున్నాను ఇరాచెప్పేది నేనేకాదు పలువురు సభ్యులు కూడ చెబుతూనే ఉన్నారు ప్రధాన మంత్రియైన పండిత సెహ్రాగారు కూడా ఎగువ సభ అక్కర లేదని చెబుతున్నప్పుడు మనము గూడ అక్కర లేదని చెబితే మంచిది కేంద్రము లో ఈ విషయము గురించి ఇంకా తర్జన భర్జనలు జరుగుతున్న సమయములో ఈనాడు ఈలాంటి తీర్మానము తేవడము సరైనదికాదు ఇది ఏర్పాటు చేసేటట్లయితే ప్రభుత్వము తాను కు ద్రవ్యమును దుర్వినియోగము చేయడము తప్ప మరేమీకాదు ప్రజలు ఏదైనా పనిచేయమని ప్రభుత్వాన్ని కోరితే, మాకు డబ్బులేదని చెబుతున్నారు అలాంటప్పుడు ఈ సభకుగాను డబ్బు ఎక్కడినుంచి తోగలరో అర్థము కావడములేదు ఇది ఏదో కొంతమందిని దాడిదారిని సభలోచేర్చి పద్ధతిగా కనబడుతున్నది నిజముగా ప్రజలచేత ఎన్నుకోబడిన వారైతే పరవాలేదు అట్లా గాకుండా ప్రభుత్వము ఏదో చెడుభావాలను మనస్సులో పెట్టుకుని, రాజకీయ పక్షములో ఉన్నవారిని తోడ్పెట్టుటానికి చూస్తున్నట్లు బోధపడుతున్నది ఈ మధ్య తెలంగాణలో నిరుత్సాహము చెలరేగిన కారణముచేత, ఆ నిరుత్సాహపరులను ఈ విధముగా తృప్తిపరచాలనేగాని, ఇది నిజమైన ఎగువ సభగా ఏర్పాటు కావడము కనబడదు కాబట్టి మా పార్టీ యొక్క అభిప్రాయముగా ఈసభ అక్కరలేదనే చెబుతున్నాము కాబట్టి ఈ తీర్మాన మును ప్రభుత్వము ఉపసంహరించుకోవాలని ముఖ్య మంత్రిగారిని కోరుతూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీమతి సి అమ్మన్నరాజు అధ్యక్షా! మనకు లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ వుండాలా, అక్కర లేదా అనేది ఈనాటి చర్చనీయాంశము ఇదివరకే మన అసెంబ్లీలోను, ఇక్కడకూడా Reorganisation of Sates Bill మీద మన లభిప్రాయాలను వెల్లడి చేశాము ప్రతి విషయా నికీ కొంతమంది వ్యతిరేకంగా ఉంటూనే ఉంటారు అందుకు తగిన కారణాలుకూడా లేకపోలేదు మన ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా కావాలనడానికి, అక్కర లేదనడానికి రెండుపైపులాకూడా సరైన కారణాలే చూపవచ్చు కొంతమంది దీనిని Second Chamber అంటారు ఇంకా కొంతమంది Elders Chamber అంటారు ఇంకా కొంతమంది Upper House అంటారు కానిదీనిని Upper House అనడానికి వీలులేదు, Elders Chamber అనడానికి వీలులేదు అయితే 30 సం ల పాద్యపెట్టినప్పటికీకూడ వాళ్ళకంటె పెద్దవాళ్ళు మన అసెంబ్లీలోనూ, వుంటారు మరకంటె చిన్నవాళ్ళు ఆ కౌన్సిలులోను ఉంటారు ఏదో లొందరపాటులో మనం కొన్ని నిర్ణయాలు చేసుకొన్నప్పుడు, వాటిని reconsider చేయడానికి అవకాశం కలుగుటకు Council అనేది వుండడం చాల అవసరమని మనం నిర్ణయించాము Time లేక జాప్రటవలననో, ఎక్కువ పనులుండుటవల్లనో ఒక్కొక్క సారి లొందర లొందరగా శాసనాలు చేస్తువుంటాము కాబట్టి Council వున్నట్లు

యితో వాటిని reconsider చేయడానికి వీలుంటుంది Council లోనుంచి అనుభవజ్ఞులు డెంటారు ఇంతకుముందు ఇరవై ఘ్యలు చెప్పినట్లుగా representation లేనటువంటి కొంతమంది దీనిలోనికి రావడానికి అవకాశాలు కల్గుతాయి Elections లో నియోజకవర్గానికి ఇవ్వంతేనవారు కొంతమంది వుంటారు అటువంటివారి అనుభవాలను మనం డెవలప్ గాంచుకోవటానికి అవకాశం కల్గుతుంది ప్రతి దానికి అపార్థాలు చేయవచ్చు Motives ఆరోపించవచ్చు Council డెంటే కొన్ని మంచి పనులు చేయడానికి అవకాశముంటుందను కొనే వాళ్ళు ఇంతకు ముందు వారికి వున్న వ్యతిరేక అభిప్రాయాలను మార్చుకుంటే బాగుంటుందనుకొంటున్నాను ప్రతి విషయానికి పెరే అభిప్రాయాలు ఆరోపించడం అవసరం దేశంలో ముత్తు లక్ష్మి రెడ్డిగారి లాంటి వారు, గొప్ప అనుభవము కలవారు, దేశశేవ, సంఘశేవ చేసినవారూ అనేకమంది డెన్టారు అటువంటివారి అనుభవాలను మనం డెవలప్ గాంచుకోవడం చాలా అవసరం పైగా కళా కారులనుకూడా దీనిలోనికి తీసుకురావడానికి అవకాశం డెంటుంది ఇదంతా decorative అని శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చెప్పారు అంతకంటే decorative గా మన అనెంబ్లీలో డెండవచ్చు ఇక్కడికంటే అన్యాయంగా కొన్నింటిలోనూ డెండవచ్చు ప్రత్యేకం decoration కొనమే కొన్నిటే కావాలంటున్నారనడం చాలా అన్యాయం అనుకొంటున్నాను మనం decoration కొరకు తీసుకురావడము లేదు గొప్పవారియొక్క అనుభవాలను డెవలప్ గాంచుకుందామనే దృష్టితో తీసుకు వస్తున్నాము కొంతమంది యొక్క సలహాలను తీసుకుందామనే అనుకుంటున్నాము కాని కేవలం decoration కొరకు కాదు మనకు decoration కావలసినదే Flower vase లేచ్చిపెట్టుకోవచ్చు కాని ఇంత కటువుగా విమర్శించడం చాలా అన్యాయమని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను ఇప్పుడు శ్రీ కాళేశ్వర రావుగారే డెన్టారునుకొండి ౧౯౬౨ వ సంవత్సరము తరువాత ఆయనకు మళ్ళా

మిస్టర్ స్పీకర్ — మీరు అధ్యక్షుల వారిని address చేస్తున్నారని జ్ఞాపకం పెట్టుకోండి

శ్రీమతి సి అమృత్ నరాజా శ్రీ కాళేశ్వరరావుగారి లాంటివారు కొంతమంది డెండవచ్చు వారు మళ్ళా elections లో బాధపడలేరు elections లో తిరగడం ఎంతో కష్టమైన విషయం ఎంత పలుకుబడి డెన్టప్పటికీ తిరిగిచూడవలసి డెంటుంది అటువంటివారికి ఆబాధ తప్పించినవారం అవుతాము అయినప్పటికీ అట్టి వారి అనుభవం మనకు కావాలంటే Council డెండడం చాలా అవసరం

అదీ కాక, కొంతమందికి డెన్ట్యేగాలు కల్పించడంకోసం కొంత మందిని Ministers గా చేయడంకోసం ఇటువంటి Council ను ఏర్పాటుచేస్తున్నారని కొంతమంది అనుకొంటున్నారని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను వారి అనుభవాలను డెవలప్ గాంచుకునేందుకు మాళ్ళోమీ

తీసుకువస్తున్నాము, కాని కేవలం వారికి ఉద్యోగాలు కల్పించడంకోసం కాదు మనం ఇచ్చే ఈ ఉద్యోగాలు లేకపోయినా చక్కగా బ్రతకగల్గినవారినే అందులోకి తీసుకువస్తాము దీనివల్ల చక్కని precedent ఏర్పాటువుతుందని అనుకొంటున్నాను ఎన్నికల ద్వారా వచ్చిన వారినే తప్ప కౌన్సిల్‌నుంచి మంత్రులుగా తీసుకోకుండావుంటేనే న్యాయంగా వుంటుందనుకొంటున్నాను కాబట్టి మనం అటువంటి పారపాటు అభిప్రాయాలను ఉంచుకో నక్కరలేదు సారస్వతంలోనూ, కళలలోనూ, ఇంకా అనేక యితర fields లోనూ మంచి ప్రాముఖ్యం గడించి, పెద్ద అనుభవంగలిగి, మర్యాదస్తులుగా వుంటూ, సాధారణమైన రాజకీయాలంటే యివ్ పడనివారినే మనం కౌన్సిలులో సభ్యులుగాచేసి వారి అనుభవాలను ఉపయోగించుకోవడం చాలా అవసరం

“మనదీ లోటు ఒడ్డుల్, మళ్ళీ ఇంకో సభను ఏర్పాటుచేస్తే ఎక్కువ ఖర్చు అయి పోతుంది” అని చాలా మంది అంటున్నారు ఇష్టంలేనప్పుడు అనేక కారణాలుచెప్పవచ్చు ఈ సభను ఏర్పాటుచేసినందువల్ల పెద్ద ఖర్చుకాదు ఈ విషయం మన అందరకూతెలుసు ఎవరిమట్టుకు వారు ఇతరులులేకుండా తామే ఆ పనులన్నీ చేయగల్గుతామని అనుకొంటూవుంటారు కాని అది సరియైన అభిప్రాయంకాదు మన దేశాన్ని పురోగమనంలో అభివృద్ధిలోనికి తీసుకు రావాలంటే ఎక్కువమంది అనుభవజ్ఞులను అభిప్రాయాలను తీసుకొని ఏ పనిచేసినప్పటికీ, ఏ శాసనంచేసినప్పటికీ మనమంతా ఒప్పుకోవలసిందే కాబట్టి ఎగువసభవద్దు అనుకునే వారంతా వారి అభిప్రాయాలను మార్చుకొని, ఏకాభిప్రాయంతో దీనిని తప్పకుండా ఒప్పుకుంటారని ఆశిస్తూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ కె వెంకటరామరావు (చినకొండూరు) అధ్యక్షా! Chief Minister గారు ఎంతో convincing గా ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి ప్రయత్నించినారు అయినా కూడా ఈ తీర్మానాన్ని వ్యతిరేకించవలసినవచ్చినందుకు చాలా విచారణచున్నాను ఏమైనప్పటికీ ఈ తీర్మానాన్ని సేను వ్యతిరేకించవలసినవస్తున్నదీ ఈ ఎగువసభ విషయాన్ని గురించి ఆంధ్ర శాసనసభ హైదరాబాదు శాసనసభ కూడా ఇదీవరకే తీర్మానాలు చేసినాయి అందువల్ల ఆ తీర్మానాల వెలుగులో ఈనాడు ఏర్పేసంత తొందరగా దీనిని pass చేస్తే బాగుంటుందని శాసనసభకు ఈ సందర్భంలో హైదరాబాదు శాసనసభకు సంబంధించినంతవరకు నాకు ఉన్న పరిచయాన్ని తెలియచేయదలచుకొన్నాను హైదరాబాదు శాసనసభలో ఈ తీర్మానం వచ్చినప్పుడు వోటుల సంఖ్యను note చేయించాము మన రాజ్యాంగ చట్టములోని 1౬౯వ Article ప్రకారం ౨/3 వంతు మెజారిటీ కావాలి Total members లేక members present లోనైనా ౨/3 majority కావాలి ఆ నాటి Proceedings ను చూస్తే హైదరాబాదు శాసనసభకు సంబంధించినంతవరకు ౨/3 Majority లేదు Constitutional provision ప్రకారం కావలసిన ౨/3 Majority తేనప్పుడు ఇదీ హైదరాబాదు శాసనసభయొక్క తీర్మానం అనిపించు కోడానికి వీలులేదు అయినప్పటికీ ఇప్పుడు మెజారిటీలో వున్నారు Majority లో pass చేస్తే ఒప్పుకోవచ్చు ఇందుకు నాకేమీ ఆక్షేపణలేదు మన భారత

రాజ్యాంగం ప్రకారం మాత్రం అది హైదరాబాద్ శాసనసభకు తీర్మానం కానేరదు రెండు శాసనసభలనుంచి recommendation పోయిన తరువాత పార్లమెంటు అంగీకరించక పోవడానికి నేను పైన జెప్పినదే కారణమనుకొంటాను ఇంతకుముందెప్పుడూ తేనట్లువంటి మధ్యప్రదేశ్ లో ఒక తెజిస్ట్రేటివ్ కౌన్సిల్ ను సృష్టించారు అయితే మన ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభకు పార్లమెంటు అనుమతి ఇవ్వలేదు

దీని అర్థమేమో గమనించాలి తగినంత మెజారిటీ లేదనే దాని అర్థము తెజిస్ట్రేటివ్ కౌన్సిలుకు సంబంధించినంతవరకు మనము రికమండేషను చేయవలసినదేగాని, చొరవ చేసుకొని సాధించ గలిగినదేమీ లేదు ఇదివరలో మనము యిక్కడనుంచి చేసిన రికమండేషను పార్లమెంటు నిరాకరించినదే రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ శాసనం బహుశా ఆగస్టు చివరి వారంలోనో లేక సెప్టెంబర్ మొదటి వారంలోనో పాస్ అయినదే అయితే యారెండు, మూడు సెలలవ్యవధిలో మేముంటే బ్రహ్మాండంగా పరిస్థితులు మారినాయి ఆకాశము చిల్లులు పడలేదు, తేదా భూమిలోనుంచి ఏదైనా కొత్తపదార్థం వుత్పత్తి కారేదు యారెండు మూడు సెలలలోపున పనుకటి పరిస్థితులు మారినవని మాముందు సమాచారం పెట్టివుండినట్లయితే బహుశా మేమీ తీర్మానం విషయమై ఆలోచించి యుండేవారము నేను యింతకుముంద మాట్లాడిన శ్రీ దేశపాండేగా ఆ మాటలనే తిరిగి మనవి చేస్తున్నాను మేమీ సమస్యపైన డాక్ మెంటిక్ గాతేము అయితే యీ రెండు మూడు సెలలలో పరిస్థితులు యేమంత మారినాయి? గత అయిదేండ్లుగా యిక్కడ హైదరాబాదు శాసనసభ వున్నదీ తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కూడా కొంతకాలము పని చేసినదే ఈ మధ్య కాలములో తెజిస్ట్రేటివ్ కౌన్సిలు తేనందువల్ల యేమినష్టం వచ్చినదో వుదాహరణలు యేమైనా వుంటే మేము యీ విషయమై ఆలోచించి వుండేవారం అలాంటి నష్టము వాటిల్లిన పరిస్థితులు యేమీలేవు ఇదే సందర్భములో నేను ఒక లీగిస్లేషన్స్ మనవి చేయదలచుకున్నాను రాజ్యాంగ చట్టము లోని ౧౬౯వ ఆర్టికల్ మనముందున్నదీ దానిలోని పదములు యీ విధముగా వున్నవి

“Notwithstanding anything in Article 168, Parliament may by law provide for the abolition of the Legislative Council of a State having such a Council or for the creation of such a council in the State having no such Council, if the Legislative Assembly of the State passes a resolution to that effect by a majority of the total membership of the Assembly and by a majority of not less than two-thirds of the members of the Assembly present and voting ”

అయితే యిప్పుడు మనముందున్న గ్యారంటీ యేమిటి? మనము మరల రికమండేషను చేసి, తీర్మానం పంపిస్తే, అది బుట్టదాఖలు కాదు అనే గ్యారంటీ యేమిటి? ఇదివరకు ఒకసారి బుట్ట దాఖలు అయినదే అది జరిగి యొక్కవ రోజులు కారేదు బహుశా రెండు సెలలో మూడు సెలలో

ఈ మూడు సెలలలో తిరిగి తీర్మానం చేసి, వారిని తిరిగి దేబేరించ వలన అవసరం యేమిటోదని నేను అనుకుంటున్నాను అయితే యిక్కడ నుంచి మనము యీ రిజల్యూషను పాస్ చేసి పంపిన దానిని అంగీకరించడమో, అంగీకరించకుండావడమో, అనేది మరల పార్లమెంటు పైననే ఆధారం వడియున్నది రాజ్యాంగచట్టములోని నూటలరెండు లామిషిడవ ఆర్టికల్ ను చూచినప్పటికీ కూడ అది “తెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ రద్దు” అనేదానితోనే ఆరంభ మవుతున్నది అయితే శుభం కోరరా పెండ్లికాడకా అంటే, మనము తల్ వ్యతిరేకంగా కొత్తగా మనకు తెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ సృష్టించ మంటున్నాము రాజ్యాంగ చట్టములోని ఆర్టికల్ ఎటాలిషన్ ఆఫ్ ది తెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ (Abolition of the Legislative Council)

అనే దానిలోనే ఆరంభమైనది క్రియేషన్ ఆఫ్ ది తెజిస్లేటివ్ లెజిస్లేషన్ ది రిచువల్ ఆరంభ మవుతున్నది కానిస్టిట్యూషన్ లో పావిజన్ ప్రద్వేశించినవారిద్వస్థిలో కూడ ఎటాలిషన్ ఆఫ్ ది కౌన్సిల్ (Abolition of the Council) కే ప్యాముఖ్యమున్నదని క్రియేషన్ ఆఫ్ ది కౌన్సిల్ కు అంత ప్యాముఖ్యత లేదని మనము అనుకోవచ్చు యిది కానిస్టిట్యూషన్ లో ఏస్పెక్ట్ (Constitutional aspect) ఈ కానిస్టిట్యూషన్ లో ఏస్పెక్ట్ ను దృష్టిలో పెట్టుకొనే సెవరాలిగారు అన్నిమాటలు మొన్ననో నిస్తునో ప్రతికలలో వచ్చినవి ఇంతకు ముందు శ్రీ వావిలాల గోపాల కృష్ణయ్యగారు వాటిని గురించి చెప్పారు ఆ విషయములనే మరలచెప్పి, నేను మీ కాలమును వృధాపుచ్చ వలసిన అవసరములేదు అయితే యిప్పుడు పరిస్థితులు మారినవని అమాంతముగా స్వర్గములోంచి భూమి మీదకు వూడి వడ్డట్టుగా అప్పర్ వాక్సులోనికి వచ్చినవారు మినిస్టరులు అవుతారని కొంతమంది అనుకోవచ్చు సింగిల్ ట్రాన్స్ ఫరబుట్ వాటు పద్ధతి ప్రకారము మన సభలోని లెయిదువురమందో, ఆరున్నర మందో, లేక మూడున్నరమందో ఒక్కొక్క సభ్యుని చొప్పున ఎన్నుకొని, తెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ కు పంపవచ్చు లేదా రాజ్యసభలోని సభ్యుల సంఖ్యను ఆధారము చేసుకొని తెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలుకు కొందరిని ఎన్నుకోవచ్చును ప్రజలతోగాని, లేక ప్రజలయొక్క సమస్యలతోగాని అట్టివారికి సంబంధము వుండదు గనుక వారిని మంత్రులుగా చేయవద్దని ఒక నిషేధము మాత్రము కాంగ్రెసు పార్టీకి సంబంధించిన వారినుంచి వచ్చింది ఈనాడు కాంగ్రెసు వ రి ప్రైవేరి ఎట్లా వున్నది, కాంగ్రెసు నాయకులు ఎట్లా ఆలోచిస్తున్నారు అనే విషయమే వారు చెప్పిన మాటలనే నేను మనవి చేయదలచుకున్నాను సోషలిస్టు సాంఘిక వ్యవస్థను సృష్టించాలనుకుంటున్న యీ కాలంలో వారు యెలా ఆలోచిస్తున్నారో అన్నది చ డవలసి యున్నది అయితే తెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలులో ప్రవీణులు వుంటారు, మరెవరో పెద్దలు వుంటారు అని చెప్పటం పాతకాలపు కారణం మాంధాతల కాలం నుంచి యిట్టి కారణములు వుండనే వున్నాయి ఈ విషయములో ఎటువైపున వున్న సభ్యుల చాలా డాగ్ మేటిక్ గా ప్రవర్తించారేమో అని కోరికలైన ఎన్నుకుని ఇంతకు ముందు నుంచి కొన్ని రాష్ట్రములలో తెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ వున్నాయి అట్టిది ఎదోను రాష్ట్రములో వున్నది, యి పి రాష్ట్రములో యున్నది ఎంతో కొన్ని యితర రాష్ట్రములలో వున్నది అయితే తెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ లొందరపడి ఒక్కొక్క రకంగా ఎడ్వై కాననంచేస్తే దాని తెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ తిరిగి అసెంబ్లీకి వనర్విచారం మిత్తం పంపినట లటి డిదావారణ ఎడ్వై డిదావారణ ? నాకున్న కొద్దిపాటి అనుభవమును పురస్కరించుకొని అట్టి డిదావారణ లేదని

మాత్రము నేను చెప్పగలను అనెంట్లీ తొందరపడి యేదైనా శాసనంచేస్తే అట్టిదానిని కాన్సిల్లో యున్న పెద్దలు పెనుకకకు పంపించిన సందర్భములు తోనే వనవచ్చును పెద్ద సభలో వున్నవాళ్లు పెద్ద మనుష్యులు, చిన్న సభలో వున్న వాళ్ళు చిన్న మనుష్యులు అనేటటువంటి ఒక విధమైన భావంతపాన్సి, ఒకాన్సి కాని డెవలప్ అవుతున్నట్లు కన్పిస్తున్నది తేజీస్లేట్ అనెంట్లీ చేసిన పనులను కాన్సిల్ సరిదిద్దు గలిగినది అనే విషయంలో ఎలాంటి ఉదాహరణ తేదని మాత్రం నేను మనవి చేయగలను తేజీస్లేట్ కాన్సిల్ పని అనెంట్లీ చేసిన పనులను యించుమించు అంగీకరించడమే తేజీస్లేట్ కాన్సిల్ యొక్క స్వభావము, నిర్మాణము అదే రూపంలో వుంటుంది ఈ సభలో వున్నటువంటి పరిస్థితులనే పై సభ కూడా ప్రతిబింబిస్తుంది ఇక్కడ యే పార్టీలకు యెంతెంత బలం వున్నదో యెగువసభలో కూడా ప్రతిబింబిస్తుంది పోనీ యీ ప్రవీణులు అనేనారు రాజకీయములలో పడి గందరగోళము యీ దుమ్ము దుమారములు రేపుకోడానికి యిప్పుడడుగు, అనుకొందామన్నా అది సంభవము కాని విషయము అట్టివారు కూడా యిట్టి రాజకీయములలోనికి రాకతప్పదు ఎవరో ఒకగు స్వతంత్రుడుగా వచ్చి, నామినేషన్ దాఖలు చేసిన యెవరూ ఆయనకు ఓటు వేయరు వ్రాతపక్షాన్నా, తోక వివిధ పార్టీలలోని వారీచో బ్రతిమిలాడో, భంగపడో వాళ్ళు ఓట్లు సహించిన కోవలనివస్తుంది ఆ విధంగా బ్రతిమిలాడో భంగపడో యితరుల ఆశీర్వాచనములను పొందితే తప్ప పేరు గత్యంతరములేదు ఈ నాడు రాజకీయ పక్షములలో గెజీమెంటేస్ యొక్కవగా జరిగిపోతున్నది ఎటుపోయినా, యేదో ఒక పార్టీ ఆశ్రయించితే తప్ప తాళం లేదు పేరుగత్యంతరము లేదు పుట్టగతులు వుండనటువంటి పరిస్థితులు వస్తున్నాయో అయితే పరిస్థితులు మారుతవి అనేటటువంటిది పేరుముచ్చట మారడానికి అవకాశములు లేవు, వుండబోవని నా విశ్వాసం ఈ నాటి పరిస్థితులలో మనమీదైనా తప్పచేస్తే, తేజీస్లేట్ కాన్సిల్లోని పెద్ద మనుష్యులు దానిని సరిదిద్దు తారనే ఆశలేదు అందుచేత యిక్కడ మనం చేసిన దానిపై రబ్బరు స్టాంపు మాదిరిగా ముద్ర కొట్టడానికి రబ్బరు స్టాంపు సంస్థ యొక్క అవసరము యేమివున్నది? అవసరము ఉపయోగము లేదు సరిగదా, కాలహరణము మాత్రము జరుగుతుంది డబ్బు వట్టమైనా ఫరవా లేదంటాను, నాలుగు లక్షల రూపాయలు పోతే ఫరవాలేదు నలభై కోట్ల రూపాయల బడ్జెట్లో నాలుగు లక్షల రూపాయలు నష్టమనవంటే అది పెద్ద సంగతికాదు కాని, యీ నాలుగు లక్షల రూపాయలు తక్కువ యేమీ కాదు, యీ ఐరావతాన్ని మేపడానికి మాత్రం నాలుగు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు వెట్టవలసినదేనా? ఆర్థికంగా మనం సమృద్ధిగా లేము ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికను మనం సక్రమంగా నిర్వహించు కోవలసియుంది అన్నిరంగాలలో కూడా మనం ఎకానమీని యింట్లీ మెంటు చేయవలసియుంది ఎకానమీ అనేది యీనాడు మన కార్యక్రమంలో ముఖ్యవిషయం వీలైనంతవరకు మితవ్యయం, పాదుపరిచనం, మన ధ్యేయంగా వుండాలి ఈ నాడు పల్లెనుండి ఢిల్లీ దాకా నాయకులందరూ యిస్తున్న నినాదమిదే అయితే యీ విషయమై ఒక మిత్రుడు మాట్లాడుతూ, వుద్యోగముల సృష్టి కై యిట్టి తీర్మానము వుపకరిస్తుందన్నారు అయితే యీ వుద్యోగాలన్నట్టి దేశ అవసరాలకు, శ్రేయస్సుకు సంబంధించినదైనట్లు యితేనాకేమీ ఆశీర్వాదం లేదు కాని, అక్కడ కూర్చున్న ప్రభుత్వ పక్షంవారు చెప్పినదైనా తోక యిక్కడ కూర్చున్న మనం చెప్పినదైనా యించుమించు తిరిగి చెప్పే వారుగల మరొకసభ అనవసరం ఇట్టి కాన్సిల్ మనకు చాలా తోడ్పడగలదో లేదో, తేజీస్లేట్ కాన్సిలులో కూడా సాధారణంగా పరిపాలక వర్గం చెప్పినది కొద్దిగా పైనా జరిగే వద్దతే వుంటుంది అంటే ఆ సంస్థ పరిపాలక వర్గం యొక్క ప్రతిబింబంగానే వుంటుంది

నాలుగు లక్షల రూపాయల ఖర్చుకు నేను లక్ష్యపెట్టను నాలుగు లక్షల రూపాయలు పోలే పోయినవి కాని నాలుగు లక్షల రూపాయలకన్నా విలువగల కాలం వ్యర్థమవుతున్నదీ తొందరగా కావలసిన తేజస్వీన్ లిడిటిలో పడిపోతుంది ఎంతో ఆలస్యమవుతుంది, ఎంతో కాలవారణమవుతుంది కాలవారణంకాకుండా వుండడానికి గాను యిట్టి సంస్థలనుమనం ఏర్పాటుచేసుకోకూడదు కనీసం కాతానిక్లే నా విలువనివ్వండి డబ్బుపోలే పోయింది, పీడాబాసిరీ కనీసం కాతానిక్లే నా విలువనివ్వమని, మరల మనవి చేస్తున్నాను ఈ ఎగువసభ యించుమించు అజాగ్రత్తనమని తా మంది అంటున్నారు అజాగ్రత్తనగా వున్నటువంటి అప్పర్ వాక్సును మనం పెట్టకో వలసిన అవసరం లేదు ఇట్టి సంస్థవల్ల ఏ మాత్రము ఉపయోగముండదని, పెనుకటి అనభవములను బట్టి, మనం గమనించుకోవలసిన యున్నదీ అట్టి సంస్థలవల్ల దేశమునకుతాదామ ఎక్కువగా వుంటుందనే అధా రాలు మనముందు యేవీలేవు పెనుకటి అనుభవములు చూస్తే లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిల్ గుడ్డి కన్ను మూడిరిగా యున్నదీ గుడ్డికన్ను తెరిస్తే ఎంతతాదామోమూసినా అంతేతాదాం, మూసినా, తొరచినా ఒకేతీరుగా యుండే యీ గుడ్డికన్ను వంటి అప్పర్ వాక్సును సృష్టించవలెననే యీ తీర్మానమును బహుశా వా పను తీసుకుంటే చాలా బాగుంటుందని మనవి చేస్తూ వెలపు తీసుకుంటున్నాను

(శ్రీ ఎం ఎస్ రాజలింగం (వరంగల్) అధ్యక్షా, ఇప్పుడు Legislative Council అనేది ఉండాలా వద్దా అనేది చర్చకువచ్చింది ఈ చర్చలలో ఏ దృక్పథమైతే కొంతమంది సభ్యులు తీసుకున్నారో అది సమయోచితమైంది కాదని నేనను కొంటున్నాను ఈ Legislative Council అనేటటువంటిది, కొంతమంది సభ్యులు అన్నట్లు, ఎవరో కొంతమందికి ఉద్యోగాలుగాని, పనులుగాని చేకూర్చడానికాసం పెట్టేటటువంటిదికాదు ఈ విషయాన్ని ఆ దృక్పథంతో చూడకూడదు మనము అనుకొన్న ప్రజాస్వామ్య సంస్థను తేక సమాజాన్ని సృష్టించేటటువంటి కృషిలో మనకు ఉన్నలోపాలు ఏమిటి వాటిని దూరంచేయటంలో ఈ council ఏతాగు తోడ్పడుతుంది అనే వునాది మీద ఈ విషయాన్ని ఆలోచించాలి అదే సరియేటటువంటి దృక్పథం అవుతుందని నేను అనుకొంటున్నాను ఒక్క విషయం మీ అందరికీ తెలుసును మనము అందరము ఎన్నుకోబడిన తరువాత మనలో ఒక విధమైన vested interestedness వచ్చిందని ఒకప్పుడు కాకపోతే ఒకప్పుడు ఒయట ఉన్న సంస్థలు అనుకోవడం తటస్థిస్తున్నదీ అట్లాగే ఆసంస్థలలోఉన్న వ్యక్తుల గురించి ప్రజలు సర్వసాధారణంగా అనుకోవడం తటస్థిస్తున్నదీ అదే విధంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో ఉన్నవాళ్లను గురించికూడ ఒక vested interestedness వీళ్లలో వచ్చిందని ససనభ్యులు అనుకోవడం జరుగుతూఉంటుంది ఈ అనుకోవడమనేది అసలు ఎందుకువస్తుంది? ఇదీ మానవ స్వభావంతోనే ఉన్నదా? ఉండేటట్లయితే, దీన్ని తట్టుకోవడం ఎట్లాగు? దీంట్లా ఎక్కువగా సంబంధంలేనటువంటి వ్యక్తుల యొక్క సహయోచిత ప్రజ్ఞ తేక వారి యొక్క అభిప్రాయాలు మనకేమైనా ఉపయోగపడతాయా అని ఆలోచించాలి ఈ దృక్పథంతో ఆలోచించినట్లయితే, Legislative Council అనేది సమయోచితమైనదనిన్నీ, అది చాలా తోడ్పడుతుందనిన్నీ మీకు బోధపడుతుంది ఈపేఖ Legislative Council ను ఉంచాలా వద్దా, తేక Lagislative

Council లో ఉన్నవారు మంత్రాంగంలోకి రావాలా వద్దా అనేది సమస్యకారు ఈ నాడు ఒకరిపేట ప్రజాభిప్రాయం ఉండవచ్చు కాని చాతాచోట్ల ప్రజాభిప్రాయమనేది ప్రజా కోర్కెలకు ప్రాతినిధ్యంగానే ఉండిపోతున్నదేగాని అది నిజమైన ప్రజాభిప్రాయంగా గాని, లేక కనీస ప్రజాభిప్రాయంగాగాని ఉండడంలేదు అనేది మీకు తెలుసు కనుక కొంతమందిని అధికారంలోకి తీసుకువచ్చినా తీసుకురాకపోయినా, వాళ్ళను మంత్రివర్గంలోకి తీసుకువచ్చినా తీసుకురాకపోయినా ఈ లోపమును దీర్చడానికి మాత్రం Legislative Council చాలా ఉపయోగపడుతుందని అనుకొనే వాళ్ళలో నేను ఒక్కడిని, ఎంతో త్వరితగతినా ప్రజా స్వామ్య సంస్థను నిర్మించాలనికమ్యూనిస్టుపార్టీ, సోషలిస్టుపార్టీవారు అన్ని పార్టీలవారూ ఎంతో ప్రయత్నంచేస్తున్నప్పటికీ కూడా దేశములో ఉండేటటువంటి ప్రజలయొక్క సైతిక స్థితిపెరుగుతున్నదని గంటావధంగాచెప్పలేని దీనావస్థలో మనము ఈవేళ ఉన్నాము అనే విషయాన్ని మాత్రం ఒప్పుకోవాలి ఇది ఒప్పుకొన్నట్లయితే, ఏ ఏ వ్యక్తులు దీంట్లో ఇమిడిఉన్నారో వాళ్ళ నుంచి వచ్చినటువంటి ఒక నిష్పక్షపాతమైన అభిప్రాయమిది అని ఇది ఒక సమస్యయ శక్తితో కూడుకొన్నటువంటిది అని మీకు బోధపడుతుంది అందుచేత Legislative Council అవసరమని నేను అనుకొంటాను అంతే కాకుండా, ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఈ Council కు ఖర్చుపెట్టే నాలుగు లక్షలో, రెండు లక్షలో ఏ ప్రాజెక్టుకో ఖర్చుపెడతే బాగుంటుందనే అభిప్రాయాన్ని చాలా మంది సభ్యులు పెల్లడించారు అది సమంజసమైన విషయమే కాని బడ్జెటులో డబ్బు కేటాయింపడంలోగాని, డబ్బు మంజూరీ మీరు ప్రభుత్వానికి ఇచ్చి Finance Department ద్వారా దానిని ఉపయోగించడంలో గాని, దానిని సరిగా వినియోగించి పని ఎక్కువచేయాలనుకొనే ట్లయితే, మీరు ఈ సందర్భంలో మరొక విషయాన్ని గమనించవలసియుంటుంది దానిని మీరూ మరచినట్లయితే, మీరనుకొన్న పనినిసాధించలేరు మనము డబ్బు కేటాయించినప్పటికీన్నీ దానిని ఏవిధంగా త్వరితగతంగా పని జరిగేటట్లు, ఏటాటి చిక్కులలేకుండా ఖర్చుచేయవలసి యుంటుందో దానికి సరియైన మార్గము, చూసేటటువంటివారు కూడా మనకు కావాలి మనము బడ్జెటులో అనేక విషయాలకు డబ్బు కేటాయించవచ్చు కాని వాటిని అమలులో పెట్టేటప్పటికీ కొన్ని అడ్డంకులువస్తాయి ఆ విధంగా ఖండుకు జరుగుతుందో మీకు తెలుసు ప్రజాభిప్రాయానికి అనుగుణంగా లేక ప్రజలకోర్కెలకు ప్రాతినిధ్యం వహిస్తున్న మనం ఒక్కపెట్టిన ఎన్నుకోబడి ఇక్కడికివస్తున్నాము వచ్చిన తరువాత ఇక్కడ మరము అనుకొన్నవి అమలులో పెట్టేవిషయంలో, ఈ rules and regulations మొదలైనవి సరిగా అన్వయించేసేటటువంటి శక్తి సామర్థ్యాలు అనెంబ్లీలో ఉన్నటువంటివారికి ఎక్కువ తొలియని కారణంచేత చిక్కులువచ్చి కేటాయించిన డబ్బును ఏవిధంగా వినియోగించాలో ఆ విధంగా వినియోగించలేకపోతున్నాము అంటే దీని అర్థమేమిటి? ఈ లోపాన్ని దూరంచేయగల మానవ శక్తిని, మనుష్య సంపదను, మన అనుభవాన్ని ఒకచోటికి కేంద్రీకరించి ఉపయోగించి కోవడంలేదన్నమాట వాటినన్నింటినీ ఒకచోటికి తీసుకురావలసియుంటుంది Human forces ను harness చేయవలసివుంటుంది దీనికి Legislative Council అనేది ఒక ఆయుధము లేక ఒక మార్గమని నేను అనుకుంటున్నాను ఏ విధంగా అయితే ఒక M. L. A. ఒక area లోగాని, ఒక Community

project లోగాని, ఒక inspiring force గా ఉండి ఇంత అంతో అక్కడ పనిచేయగలడు, లేక దానికి ప్రాణముపోయగలడు, లేక అక్కడ జ్యోతిని పెలి గించగలడు అని మనము అనుకొంటున్నామో అదే విధంగానే ఒక M L C కూడా అతను ఎన్నుకోబడకపోయినప్పటికీనీ, nomination చేయబడినప్పటికీనీ— బహుశ రాజగోపాలాచారిగారివంటివాడు అనుకొందాము, అటువంటివాడు nominate చేయబడినప్పటికీనీ, ఒక జ్యోతిని నిలబెట్టుగలడు అవసరమైతే కొన్ని కొన్ని జ్యోతులు అక్కడ పెలిగించగలడు, అనే నమ్మకం నాకు ఉన్నదీ దీనిని మీరు ఈవేళ deny చేసి నిర్లక్ష్యంచేసేటటువంటి పరిస్థితిలోలేరు కాబట్టి ఒకవేళ ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళిక successful గా, విజయవంతంగా చేయదలచుకొన్నప్పటికీ, ఒక నాలుగు లక్షల రూపాయలు ఈ council కు పెట్టే బదులు దానినే అదనంగా ప్రణాళికకు కేటాయించి, కొంత సర్దుబాటుచేస్తామనుకొన్నట్లయితే దానివల్ల పెద్ద శ్రేయస్సువస్తుందని నేను అనుకోవడంలేదు

తరువాత wages విషయాన్ని దీనికి ముడిపెట్టి కొంతమంది సభ్యులు మాట్లాడం మొదలుపెడుతున్నారు Legislative Council ను గురించి చర్చిస్తున్న ఈ సందర్భంలో బజారులోఉన్న ప్రతి సమస్యను దీనికి లంకపెట్టి మాట్లాడితే పరిష్కారానికిరాతేము ఈవేళ wages ఎక్కువచేయడం అంటే, అదీ ఒక recurring expenditure అవుతుందీ దానితోపాటు, మరికొన్ని చిక్కులుఉన్నాయి కొద్దిపాటి మొత్తాలతో ఆగేటటువంటి విషయంకాదదీ ఒకవేళ ఈ wages విషయం చర్చించ వలసివచ్చినా, లేక చర్చ యొక్క ఫలితంగా ఆ wages ఎక్కువచేయదలచినా, దానిని చర్చించవలసిన ప్రదేశము, కాలము పేరు కాబట్టి దాన్ని దీన్ని రెండింటినీ ఒకచోటపెట్టి చర్చించడం బాగుండలేదని నేను అనుకొంటున్నాను అంతే కాకుండా ఈవేళ మనం ఏ వాతావరణంలో ఉన్నామో ఆ వాతావరణంలో Legislative Council చాతా లోడ్పడేటటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయని నేను అనుకొంటున్నాను Opposition సభ్యులు, Legislative Council వచ్చినట్లయితే, అదీ మనకేమీ లోడ్పడదు, లేక అదీ మన ఉద్యమాలకు లోడ్పడదు, లేక అదీ రాజకీయేతర విషయాలలో మనకు లోడ్పడదు, అనేవిశ్వాసముతో ఎంత గంటాపధంగా వాదిస్తున్నారో, అంత గంటాపధంగా ఒక విషయాన్ని చెప్పుచున్నాను ఈనాడు Legislative Council ఎక్కడెక్కడైతే వచ్చాయో, అక్కడ కాంగ్రెసు, వాటికి అనుగుణంగా వారి చర్యలు కూడ సభ్యులు చెప్పినవిధంగా ఉన్నట్లయితే, బహుశా, కాంగ్రెసు సంస్థ లేక కాంగ్రెసు సానుభూతిపరులు లేక ప్రభుత్వంలో ఉండేవాళ్ళ వారి పైఖరి గురించి పునరాలోచించుకోవలసిన అవసరం తప్పకుండా ఏర్పడేదీ కనుక ఎక్కడెక్కడైతే వారికి అవకాశాలువచ్చాయో అక్కడ మాత్రము వాళ్లు తీసుకొంటున్నారు గాని అవకాశాలు లేనిచోట్లు తీసుకోవడంలేదు ఎందుకనీదీ నా ప్రశ్న కనుక opposition వాళ్లు కేవలం opposition దృష్టిలోనే మాట్లాడుతున్నారు గాని వాస్తవిక దృష్టితో, మాట్లాడటములేదు వాస్తవికదృష్టిలో Legislative Council వల్ల ప్రయోజనంఉన్నదీ, దీనివల్ల ప్రజలకు హేతుకలుగుతుందీ అనే విశ్వాసం మాకుఉన్నదీ Legislative Council యొక్క ఉనికి చాతా

తోడ్పడుతుందని నేను అనుకొంటున్నాను ఈ సందర్భంలో కొంతమంది సభ్యులు ఇంకొక విషయంచెప్పారు ఈ విషయాన్ని ఇదీవరలో పార్లమెంటువారు ఒకసారి తీరగగొట్టారు, కాబట్టి మళ్ళీ దీనిని పంపించి తిరుగగొట్టించుకోవడం ఎందుకు అనేటటువంటి మాటలు చెప్పుతున్నారు కాని అప్పుడు, దానికి సరియైనటువంటి సమయంకాదు, అనే డెడ్లైశంలో ఆ విధంగాచేశారని మాత్రం నేను మనవిచేసుకొంటున్నాను అప్పుడు అసలు ఆంధ్రప్రదేశ్ డొండడమా లేదా అనేదే చిక్కు సమస్యగా డొండిపోయింది ఆ పరిస్థితులలో Legislative Council అనే టటువంటిది inopportune, దానికి అదీ సరియైనటువంటి సమయం కాదనే డెడ్లైశం లోనే అప్పుడు దానిని అంగీకరించలేదు కనుక వారి మనస్సులను, వారి డెడ్లైశాలను మనంతట మనం అన్వయించేయుటకు ప్రయత్నించేసినప్పుడు, ఒక్కొక్కరికీ ఒక విధంగా తట్టవచ్చును అయినప్పటికీనీ, అప్పుడు దీనికి సరియైన సమయంకాదనే డెడ్లైశంలోనే దీనిని అంగీకరించక పోవడం జరిగింది కాని ఈవేళ కేంద్రీనాయకులు, కేంద్రీనాయకులతో సంబంధం ఉన్నటువంటి పెద్దలు దీనిని సాధించగలము అనేటటువంటి విశ్వాసముతోఉన్నారు దానికి ముఖ్యమైన కారణం, ఇప్పుడు దీనికి ఉచితమైన సమయం అనిఅనుకొంటున్నారు దీనిని అంగీకరించడంలో చాలా తాదాముఉన్నదని నేను అనుకొంటున్నాను సోషలిస్టు సమాజాన్ని నిర్మించడంలో అయితేనేమీ ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికను ముందుకు పెట్టేదాంట్లో అయితేనేమీ, ఇంకా నేను ఇదీవరకే చెప్పిన కారణాలవల్లను, Legislative Council డొండడం సమంజసంగా ఉంటుందని, ఇదీ చాలా సహాయకారిగా ఉంటుందని నేను ఆశిస్తున్నాను ఈ కారణాలవల్ల ఈ విషయంలో పెద్ద రభసలేకుండా ఈ తీర్మానాన్ని లందరు ఏకగ్రీవంగా అంగీకరిస్తే బాగుంటుందని తెలియజేస్తూ విరమిస్తున్నాను

శ్రీ ఎన్ వేమయ్య —అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వున్నటువంటి ఈ తీర్మానంమీద ఎగువసభ కావాలని కొంతమంది, అవసరంలేదని కొంతమంది చర్చిస్తున్నారు ఈ ఎగువసభ అక్కర లేదనేటటువంటి వాటిలో ఏకీభవిస్తూ, అనేక విషయములు యితర సభ్యులు చెప్పినట్లు, అదీ వద్దనే వాదాన్నే నేను బలపరుస్తున్నాను ఎందుకంటే ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ తీర్మానాన్ని ప్రవేశ పెడుతూ దానికయ్యే వ్యయము మాత్రము తక్కువగా వుంటుందని, వచ్చే ఫలితము ఎక్కువగా వుంటుందని కూడా శైలిచెప్పారు నేను ఒక్కవిషయం మాత్రం వారిని ప్రశ్నించవలసి వుంటుంది ఈ ఎగువ సభకు ఎంత వ్యయము అవుతుంది? ప్రజల ధనము దీనికి కేటాయించవలసి వచ్చినపుడు ఆ సంగతి వారు సరైనటువంటి ఖర్చు చెప్పలేదు దీనికి సిబ్బంది వున్నదీ ఆ తెక్కలు చెప్పటానికి వీలు అవుతుంది ఎక్కువ వ్యయము వుందని చెప్పడముతో, ఏ వదో, వందో, వెయ్యో, అల్పమైన బడ్జెటుతో అదీ సరిపోతుందని ప్రజలు డోహ పడి డొండవచ్చును ఆ డోహలో నేను ఏకీ భవించుటలేదు అంత వ్యయము ఖర్చుపెట్టి ఈ ఎగువ సభను వుంచుకొనటమా అనేది తీసు కొన్నప్పుడు, నేను ఉజ్జాయింపుగా కొన్ని తెక్కలు చెప్పుతాను ఒక మాసానికి ౭౨ మంది కొన్ని సభ్యులు వుంటే, రెండు లక్షల రూపాయలకు తక్కువ కాకుండా ఖర్చు అవుతుంది అట్లాగే అయిదు సంవత్సరములకు సాలుకు మొత్తంమీద వదిలక్షల రూపాయలవరకు తక్కువ కానటువంటి వ్యయము కొన్నింటిమీద ఈరోజు మనం ఖర్చుపెట్టే పరిస్థితిలో ఉన్నామా అని ప్రశ్నిస్తే, లేమని తేలుతుంది అటువంటి పరిస్థితులు మనకు లేనప్పుడు ఇంత వ్యయం ఖర్చుపెట్టి

కొన్ని ఉంచుకొనుట సబబు కాదని మనవి చేస్తున్నాను అంతేకాకుండా వారి వలన మనకు ఈ దిగువ సభకు, అమోఘమైనటువంటి సేవ లభిస్తుందని వారు చెప్పారు సేను ఒక విషయం మాత్రం తెలియజేస్తాను మనకు కావలసినట్లయితే పెద్దల సలహాలు గాని, వారి అమోఘమైన ఆదేశాలుగాని ఉచితంగానే లభిస్తాయి వారివద్ద తీసుకొనవచ్చును డబ్బు పెట్టి కొనుక్కుతెచ్చుకోవలసిన అవసరం లేదు ఉచితంగానే లభిస్తాయి అటువంటివ్వుడు వారి సలహాలు, తెలివితేటలు డబ్బుపెట్టి ఎందుకు కొనుక్కోవాలని ప్రశ్నిస్తున్నాను అంతేకాదు ఇవ్వుడు మనముందు ఎంతో వ్యయముతో కూడిన ప్రణాళికలున్నాయి అనేక సమస్యలున్నాయి ఒక్క ద్వితీయ పంచవర్ష ప్రణాళికే కాదు, ఈ రోజున పారశాలల్లో రాజ్యాంగ చట్టము రీత్యా అందరు పిల్లలకూ ఉచిత విద్యను గరిపే విద్యా విధానం లేదు ప్రసూతి గృహాలు (మందీరాలు) లేక పత్తెలలో అనేక మంది ప్రాణాలు పోగొట్టుకొంటున్న పరిస్థితులు ఉన్నాయి అటువంటి సౌకర్యములు కలుగజేసుకొనేందుకు డబ్బు, తాహతు ఉన్నదా అంటే లేదు బస్సు స్టేండ్లవద్ద, రైల్వేవద్ద, జన సమీక్షలు ఉన్న చోట్ల కుమ్మరోగులు మొదలైనవారు వెంటబడుతున్నారా అటువంటి వాటన్నింటినీ సవరించుకొనుటకు తగిన ఆర్థిక విధానం మనకు లేనవ్వుడు, ఈ ఎగువ సభ ఎంతమాత్రము కూడ మనకు అవసరంలేదని సేను మరొక సారి మీద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను అయితే ఇంతకు పూర్వం సభలో తీర్మానం జరిగింది మరొక ధనా ఆంధ్రనుంచి వచ్చినవారు, ఇక్కడ వారు దీనిని ఏకగ్రీవంగా అంగీకరించాలని చెప్పారు అయితే ఒకసారి పరీక్షలో తప్పినటువంటివాడు మళ్ళీ పరీక్షకు attempt చేయకూడదని ఇది అర్థము ఇస్తుందా? ఒకసారి fail అయితే తిరిగి attempt చేయకూడదనీది లేదు తప్పకుండా attempt చేయాలి ఒకసారి తప్పినా మరొకసారి సెగ్గే నూచనలు ఉంటాయి కాబట్టి దీనిని గురించి ఇదీవరకు చర్చించటము అయిపోయింది ఇవ్వుడు తిరిగి చెప్పనక్కరలేదనే వాదనలో సేను ఏకీభవించలేక పోతున్నాను

ఈ రోజు హైదరాబాదు లోనివారు గాని, ఆంధ్రనుంచి వచ్చినవారు గాని, చిన్న ఉద్యోగస్తుల పెద్ద ఉద్యోగస్తులమధ్య ఊతాలలో ఎంతో అఘాతం, ఎంతో తేడా వున్నది తరువాత కేంద్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తుల మధ్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగస్తులమధ్య తేడా వున్నది దానిలో వారు సతమత మవుతున్నారు ఇక్కడ వున్నటువంటి ఉద్యోగస్తులకు ఆంధ్రరాష్ట్రం నుంచి వచ్చిన ఉద్యోగస్తులకు ఊతాలలోతేడా వున్నది ఇక్కడ సిటీలో వున్నటువంటి ఖర్చులు అక్కడవారు భరించలేకపోతున్నారు ఈ అఘాతం, ఈ తేడా తీర్చే దానికి దీనికి ఈ ప్రభుత్వం పూనుకోడానికి ఎంతో డబ్బు అవసరం వున్నది కాబట్టి ఈ పరిస్థితులన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకొని, ఈ ఎగువ సభను విరమించుకొనుట ఎంతైనా అవసరమని మనవి చేయు చున్నాను ఈ సందర్భంలో కేంద్ర ప్రభుత్వంవారు కూడా పార్లమెంటులో చర్చించినవ్వుడు మనకు ఎగువసభ ఉంచకుండానే వారు పరిపంచారంటే దానిలో ఏదో అర్థం ఉన్నదన్నమాట ఉదారంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు ఎగువసభ అవసరం లేదనో, లేక దానికద్యే ఖర్చును భరించలేరనే ఉద్దేశముతోనే వారు అక్కడ పార్లమెంటులో pass చేసి ఉండలేదు మనకు అవసరం లేదనే కాబోలు పార్లమెంటులో ప్యాస్ కాకుండా ఇది తిరిగి వచ్చింది దీనిని పార్లమెంటులో ప్యాస్ చేయకుండా నిరాశ్చర్యంగా పరిపంచారంటే దాని ఉద్దేశం ఇది అవసరం లేదని కూడా తెలియ చేసాం అయితే ఈ

ఎగువసభ అవసరమా లేదా అనేటటువంటి ఏ వాదనపైనా సరే తీసుకొని మాట్లాడవచ్చునని ముఖ్య మంత్రిగారు మొదట్లో చెప్పారు అయితే ఈ రోజున అత్యవసర సమస్యలు మనకు అనేకం ఉన్నాయి దేశంలో ధరలు పెరుగుతున్నాయి ఎలిమెంటరీ పాఠశాలలలో ఉచిత విద్య గరిపే విధానం లేక జీతాలు కట్టుకోలేక పోతున్నారు మొన్ననే ప్యాస్ చేసినటువంటి ఉచిత విద్యా విధానం ఉన్నదీ మరల ఒక్కటూరిగా arrears జీతాలు అన్ని కట్టాలని ఈ మధ్య ఉత్తరువు పోయినట్లు తెలుస్తోంది ఒకటవ ఫారము నుంచి, మూడవ ఫారము వరకు తప్పి పోయినవారికి స్కూలు ఫీజు చెల్లించాలని ఉత్తర్వులు పోయినట్లు తెలుస్తోంది ఈరోజున ఒకేదాఫా, గడచి నటువంటి మాసాలకు జీతాలు కట్టమంటే కట్టే పరిస్థితులలో తల్లిదండ్రులు లేరు అందువలన విద్యకు స్వస్తి చెప్పి ఇండ్లకు వంపే పరిస్థితిలో ఉన్నారు ఆ విధంగా ఈ రోజున ఉన్నదీ

టువంటి పరిస్థితులలో మనము ఈ సభను ఉంచుకోవాలంటే, ఈ అత్యవసరాన్నిగుర్తించటములో ప్రజలుకూడా ఏకీభవించరు ఇటువంటి ఇబ్బందులతో కూడిన రాష్ట్రంలో రెండవ సభ పెట్టుకుంటున్నారా? అని ప్రశ్నిస్తే ప్రజలకు జవాబు చేస్తే పరిస్థితిలో లేమని మనవి చేయుచున్నాను ఎంతో వ్యయముతో ఈ ఎగువ సభను పెట్టుకుంటామే పెద్దలయొక్క ఆమోఘు మ్మె నటువంటి తొలిపితేటలు, నలహాలు మనకు ఉచితంగానే లభిస్తాయని మొదట్లోనే నేను మనవి చేశాను అంతే కాకుండా మనకు పైన ఒక సభను పెట్టుకుంటామంటే ఈ సభయొక్క సభ్యులు లసమర్థులని, పనికిమాలినవారని నిర్ణయించే విధముగా ఉన్నదని పైన వారిని పెట్టుకున్నామంటే మనకు inferiority complex ఉన్నదని భయపడుతున్నామని కూడా స్పీకరుగారి ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను అందువల్ల ఈ సభ అవసరం లేదని నేను మనవి చేస్తూ యింకొక విషయం కూడా చెప్పుతున్నాను కొన్నింటిలో ఏదైనా ఒక విషయం చర్చకు వచ్చినపుడు ఏదైనా ఒక ప్రశ్న వచ్చినపుడు సమాధానాలు చెప్పేవారు మంత్రులే ఇక్కడ మంత్రులే సమాధానం చెప్పాలి వీరు ఏదైనా మూడవ చేబరు నుంచి వచ్చారా? లేదు ఇక్కడ వున్నటువంటి వారే కొన్నింటివద్దకు పోయి వారికి సమాచారం యివ్వాలి వారి ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పాలి ఈ సమాచారం ఇచ్చేది యిక్కడ మంత్రులేగాని క్రొత్తగా ఎక్కడనుంచో రారు ఇక్కడ వున్న సమస్యలే అక్కడకూడా ఉంటాయి ఈ మంత్రులే క్రిందికి పైకి తిరుగుతూ వుంటారు వీరు ఇచ్చే సమాచారంలో ఎక్కువ లేదా వుండదు కాబట్టి ఎగువ సభయొక్క అవసరం లేదు ఈ కొద్ది మాటలలో నేను పూర్తిగా ఈ కొన్నింటి ఉండకూడదని వ్యతిరేకిస్తూ నేను ఇంతటిలో నెలవు తీసుకొంటున్నాను

*శ్రీ ఎ బాపినిడు (కొవ్వూరు-ఒనరల్) అధ్యక్షా, ఈ లెజిస్లేటివ్ కొన్నింటి ఉండాలన్న తీర్మానాన్ని నేను బలపరుస్తూ ఎందుకు వుండాలనే విషయంగురించి చెబుతాను మన సోదర సభ్యులు కొందరు లెజిస్లేటివ్ కొన్నింటి ఉండకూడదనే విషయంకూడా చెప్పారు మన ఇండియాలో ఉన్నటువంటి పెద్ద రాష్ట్రాలన్నిటిలో కూడా లెజిస్లేటివ్ కొన్నింటి ఉన్నాయి ఇవికేవలం పదవులకోసమే కాదు కొంతమంది సోదర సభ్యులు చెప్పినట్లు లెజిస్లేటివ్ అసెంబ్లీ ఎలక్షన్లలో ఓడిపోయిన కొందరికి లెజిస్లేటివ్ కొన్నింటి ద్వారా మంత్రి

పదవులు యిచ్చుటకై యిదే ఉద్దేశించబడినదని చెప్పటం సరైనది కాదు “కాంగ్రెసువారు దొడ్డిదారిన మంత్రి పదవులలో ప్రవేశించటానికి వీలు లేదు, లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలునుంచి మంత్రులు కావటానికి వీలులేదు” అని కాంగ్రెసు పార్టీవారు చెప్పారు అందుచేత లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు మంత్రి పదవులకు మాత్రమేనని ఆపోహలు పడ నక్కర లేదు

లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు, అసెంబ్లీ చేసిన తీర్మానాన్ని ఎంతవరకు అదుపులో వుంచుతుంది అను విషయము చర్చనీయాంశము అనటానికి సందేహము లేదు అయితే లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు ఉండటము కొంతమందికి పదవుల కోసమేనని చెప్పటము సరైనది కాదు లోకల్ బోర్డులలో ఉండేటటువంటివారు, చేంబర్ ఆఫ్ కామర్స్ లో వుండేవారు, విద్యావేత్తలు, మాజీ మంత్రులు, పెద్ద మనుష్యులు వయోవృద్ధులు,—వీరందరు వారి అమూల్యమైన సలహా ఇవ్వటానికి కౌన్సిలు అనే సంస్థ అవసరమని పెద్దలందరు గుర్తించిన విషయమే ప్రతి పెద్ద రాష్ట్రంలో కూడ యీ కౌన్సిలు పెట్టినారు ఆంగ్లాప్రదేశ్ లో పెట్టే విషయంలో “మిర్జా కూడా రిజిస్ట్రార్ వంటివే కౌన్సిలు పెట్టేదానికి మాకు అభ్యంతరము లేదు” అని కేంద్ర ప్రభుత్వం సూచించినమీదట, ఇవ్వాలి అధికార రీత్యా యీ తీర్మానం తీసుకురాబడింది అయితే యీ కౌన్సిలువల్ల నాలుగులక్షల రూపాయలు అవుతాయి, యీ డెఫిసిట్ బడ్జెటు రోజుల్లో డబ్బులేని రోజుల్లో, ప్రజాస్వామ్యం ముందుకు పురోగమించే రోజుల్లో యీ కౌన్సిలు ఎందుకు అని మన సోదరులు విమర్శిస్తున్నారు ఈ కౌన్సిలు అనేది ఇక్కడే కాకుండా, ప్రతి దేశంలోను ఒక ఎగువసభగా ఉన్నది అనుభవము కలిగినవారు అక్కడవుండి, శాసనసభనుంచి పోయే టుటువంటి విషయాలను అక్కడ బాగా విమర్శించి, ‘అసెంబ్లీలో చేసిన విషయాలు సరియైన స్థితిలో లేవు, తొందరగా వారే అభిప్రాయము వెలిబుచ్చారు’ అని చెప్పి తిరిగి మళ్ళీ విషయాలను అసెంబ్లీకి పంపటానికి అవకాశంవుంటుంది ఆవిధంగా వారు పంపటానికి శక్తి వున్నది కాబట్టి లెజిస్లేటివ్ కౌన్సిలు పెట్టటం చాలా మంచిది అందులోను ముఖ్యంగా మూడువందల మంది మెంబర్లు గలిగినటువంటి ఈ అసెంబ్లీ కార్యక్రమాలను పరిశీలించడానికి, ఇరవై జిల్లాలు కలిగినటువంటి యీ ఆంగ్లాప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో కౌన్సిలు లేక పోవటం మంచి పని కాదని చెబుతున్నాను అందులో ఏమాత్రము సందేహము లేదు కనుక మన సోదరులు ఆందరు కూడా యీ తీర్మానాన్ని ప్యాస్ చేయాలని కోరుతున్నాను డింట్లోకి ఒక కాంగ్రెసు పార్టీనుండి సభ్యులు వస్తారని అనుకోరాదు ప్రజార్ష నేట్ గా వారి వారి బతకలను బట్టి అన్ని పార్టీల నుంచి ప్రతినిధులు వస్తారు అసెంబ్లీనుంచి కాక లోకల్ బాడీలు ఇతర సంస్థలగుంచి నుంచి, గ్రాడ్యుఏట్స్ కౌన్సిల్స్ ట్యూయన్స్ నుంచి అన్ని రకముల రిప్రజెంటేషన్స్ ఉంటాయి అందరూ రావటానికి అవకాశం వుంటుంది కౌన్సిలు సభ్యులు కావటానికి, అక్కడ శాసనములు చర్చించటానికి అన్ని పార్టీలకు అవకాశం వుంటుందని చెబుతూ, యీ తీర్మానాన్ని ఆందర్న ఒప్పుకొంటే సమంజసంగా ఉంటుందని తొలియ జేస్తున్నాను ఇది దేశమునకు కూడా మంచిదని చెబుతూ నేను నెలవు తీసుకొంటున్నాను

*శ్రీ యం సస్యనారాయణరాజు (చీపురుపల్లి-జనరల్)—అధ్యక్షా, ఈ దినమున గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు ఎగువశాసనసభ ఊడవలెనని ఒక తీర్మానము ప్రతిపాదించుచు, ఆసభ ఆవశ్యకతను సమర్థిస్తూ చెప్పారు గాని అది ఏమాత్రం సమర్థనీయంగా లేదని చెప్పటానికి ఎందుకు నేను వ్యతిరేకినని చెప్పటానికి చాలా విచారీస్తున్నాను వారు కొన్ని కొన్ని విషయాలు చెప్పారు వారు చెప్పిన విషయాలు అంత సమర్థనీయములు కావు వారు ఈ సభనిమిత్తం ఇంచుమించుగా నాలుగు లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అవుతుందీ, ఇది ఏమంత అని సులభంగా ఆ ఖర్చుగురించి మాట్లాడారు గత అనుభవంబట్టి చూస్తే, మేము ఏ విషయంలోనైనా చెప్పే టుంటున్నామంటే వసులను, ఊర్ధ్వ కలహంవల్ల చేయలేమని ప్రభుత్వం చెప్పిన సందర్భములు ఉన్నా— ఈ నాలుగు లక్షల రూపాయలు తృప్తిప్రాయంగా ఆలోచించి చెప్పటము, ఎగువ శాసనసభ అవసరమని చెప్పటము అర్థరహితంగా వున్నదీ ఎగువశాసనసభ చేసే వసులు ఏమిటి? దాని ప్రయోజనము ఏమిటి? ఆ ప్రయోజనములకు తగినటువంటి ఖర్చు ఏంత? దీని ప్రతిఫలము ఏమిటి? అనేది ఆలోచిస్తే యీ ఖర్చుకు తగిన ప్రతిఫలము లేదని తెలుస్తుంది ఈ నాలుగు లక్షల ఖర్చు అనేకాదు నికరంగా బడ్జెటు లెక్కలు పేసినపుడు అనుకున్నదానికంటే ఎక్కువ ఖర్చు అవటం మామూలు పరిపాటి అవుతుంటుంది నోటి లెక్కలలో నాలుగు లక్షలు అంటే అసలు ఖర్చు హెచ్చు అవుతుంది అనే విషయం మనము ఊహించవచ్చును నాలుగు లక్షలే కాదు, ఐదు లక్షలు ఖర్చు అయినప్పటికీ దీనివల్ల ఏదైనా ప్రతిఫలం వుందా అంటే అట్టి ప్రతిఫలం ఏమీ కపించదు ఇందులో ప్రజాస్వామికంగా కాకుండా, ప్రత్యేకంగా కొందరు విద్యావంతులు, మన డిస్ట్రిక్టు బోర్డు వర్కరా లోకోబాడించుచి, ఇంకా కొందరిని తీసుకురావచ్చునని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు సరే, నిజమే అయితే యీ ఎలక్షన్లకు సభ్యులను నెలకొల్పే చేసుకున్నప్పుడే విద్యా వంతులను ఎంచుకోవచ్చును ఈ నెలకొనులోనే వీరిని తీసుకొనవచ్చును అమ్మన్నరాజాగారు ‘అట్టివారు ఎలక్షన్లలో పాల్గొనటానికి కష్టపడతారు, వారిని ఎలక్షన్లలో కాకుండా, నామినేషన్ మూలముగా తీసుకురావటం సులభంగా వుంటుంది అన్నారు’ (ఇంటర్వ్యూ) అదే ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఎలక్షన్లకు ఇన్వెస్ట్మెంట్ ఎలక్షన్లకు కూడా నామినేషన్లలో ఎలక్షన్ల వంటివే, అది ప్రజాస్వామికం కాదు కాబట్టి ఇంతకంటే హెచ్చు అనుభవం కలవారిని, పెద్దవాళ్ళను విద్యావేత్తలను, ప్రభుత్వపరిపాలనలో అనుభవము వున్నవాళ్ళను, పరిపాలన విధానములో పెద్ద పేరు పడినవారిని స్వేచ్ఛలుకమిటీలలోకి తీసుకొన్నట్లుంటే కూడా ఆ కమిటీలు తయారు చేసిన రిపోర్టులను ఎంతవరకు గౌరవించింది మన ప్రభుత్వం దానికి తార్కాణం శాంతిరామ్మూర్తి కమిటీవారు ప్రామాణికము పై యిచ్చిన రిపోర్టు వారు రిపోర్టు ఇవ్వటములో కూడా, ఎంతో భక్తి శ్రద్ధలతో, ఎక్కువ కష్టం తీసుకొని ఇంటింటికి పోయి, ఊరూరు తిరిగి, పల్లెటూళ్ళకు వెళ్లి నిజపరిస్థితులు లెసుకుని తమ రిపోర్టు ప్రభుత్వానికివ్వటం జరిగింది అటువంటి రిపోర్టును ఎంతవరకు గౌరవించారు? ఇప్పుడు ఈ ఎగువసభకు అటువంటి వారిని తీసుకొని వస్తే, వారు చేసిన తీర్మానములను, ఆ ప్రామాణికము కమిటీ రిపోర్టును గౌరవించిన విధంగానే గౌరవిస్తారే తప్పిలే ఎక్కువ గౌరవించరని చెబుతున్నాను “ఈ అసెంబ్లీలో మనము లొందరూపొచ్చేత కొన్ని కొన్ని తీర్మానాల చేస్తుంటాము ఆ తీర్మానాలను ఎగువ కొన్ని సరిదిద్దుతుంది తిరిగి వాటిని అసెంబ్లీకి పంపిస్తుంది” అని చెప్పారు కాని అటువంటి అవసరంకూడా ఏమీ వుండదు ఎందుచేతనంటే, మనము

మామూలుగా యీ శాసనసభలో ఏ విషయం వచ్చినా తర్జన భర్జనలు చేసి, అన్ని షూలవారు అతి విపులంగా చర్చించి ఏదో ఒక తీర్మానానికి వస్తాము. సభ్యులకు నచ్చినట్లయితే మనము ప్రతి బిల్లు, ప్రతి తీర్మానముకూడా మన రాష్ట్ర ప్రతి ఆమోదానికి, పంపిస్తున్నాము. రాష్ట్ర ప్రతి భవనములో మనము అనుకున్నదానికంటే హెచ్చు విద్యావేత్తలు లేక పరిపాలనలో సమర్థులైనవారు ఉంటారు కనుక అక్కడ కూడా దానిని తిరిగి పంపించడానికి అవకాశముంటుంది. ఆ విధంగా చేయబడడానికి అవకాశమివ్వవుడు ఈ ఎగువసభను ౫, ౬ లక్షల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి ఏర్పరచడము అనవసరము.

మిస్టర్ స్పీకర్ — ౫ గంటలైందే రెండు నిమిషాలలో మీరు పూర్తిచేయగోరుచున్నాను.

శ్రీ ఎమ్ సత్యనారాయణ రాజు రెండు నిమిషములలో పూర్తి చేస్తాను, తర్వాత నా అనుభవమును బట్టి ఎగువ శాసన సభలు ఆచరణము కాదని, ఎగువ శాసనసభలో వున్న సభ్యులకు హెచ్చు బాధ్యతగల పనులేవి అప్పజెప్పకూడదు అని కూడా మన సెహజ్గారు చెప్పి వున్నారు. ఇదీవరకు ఈ తీర్మానాన్ని ప్రోసివేయడము జరిగింది. ఈ రెండు శాసనసభలు, అనగా అంద్ర శాసన సభ్యులు మన తెలంగాణా శాసనసభ్యులు, కలసిన తర్వాత కూడా ఇటువంటి అవసరము ఎందుకు కలిగిందో అర్థము కావడము లేదు. అందుచేత ఏవిధంగా చూచినా వున్న అనుభవమును బట్టి పెద్ద నాయకులు చెప్పిన దానిని ఒట్టి గత చరిత్రను బట్టి వున్న పరిస్థితులను బట్టి చూస్తే ఇదీ సమర్థనీయమైంది. దాదా కొబ్బి ఎంతమాత్రము ఎగువ శాసనసభ అవసరము లేదని మనవి చెస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

M₁ Speaker The House now stands adjourned till 10 a.m. tomorrow.

The House then adjourned till Ten of the Clock on Wednesday, the 5th December 1956

